

DPCM

DIFFERENTIAL PULSE CODE MODULATION

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิศวกรรมโทรคมนาคม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการ
032599

คำนำ

สำหรับปริญญาโทชั้นนี้ความตั้งใจของผู้จัดทำ พยายามจะทำให้ระบบนี้พอจะใช้เป็นวงจรต้นแบบที่เอาไปศึกษาการทำงานจากระบบ DPCM และสามารถนำวงจรต้นแบบนี้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริงได้ รายละเอียดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้แยกเนื้อหาออกเป็นแต่ละบทดังต่อไปนี้ บทที่ 1 เป็นบทนำกล่าวถึงความเป็นมาของระบบ DPCM และข้อนำสนใจของระบบ DPCM บทที่ 2 เป็นทฤษฎีและหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการมอดูเลตที่ใช้สัญญาณพัลส์แบบต่าง ๆ (Digital Pulse Modulation) ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการของระบบ PCM (Pulse Code Modulation), ระบบ DPCM (Differential Pulse Code Modulation), ระบบ DM (Delta Modulation), การเปรียบเทียบคุณสมบัติของการเข้ารหัสแบบต่าง ๆ บทที่ 3 กล่าวถึงบล็อกไดอะแกรมของระบบ และหลักการพื้นฐานของวงจรต่าง ๆ ในบล็อกไดอะแกรม ซึ่งบล็อกไดอะแกรมประกอบไปด้วยบล็อกไดอะแกรมของการเข้ารหัส และบล็อกไดอะแกรมของการถอดรหัส ส่วนวงจรต่าง ๆ ในบล็อกไดอะแกรมทั้งสองเช่นวงจรสุ่มและคงค่า, วงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล วงจรทำนายค่า, วงจรควบคุมจังหวะเวลา ก็จะได้กล่าวถึงโดยละเอียดในบทนี้ บทที่ 4 จะกล่าวถึงการทดลอง การสุ่มและคงค่าสัญญาณ, การทดลองวงจร ADC, การทดลองวงจรแอมป์คิควมูเลเตอร์, การทดลองวงจร DAC ซึ่งเป็นการแยกทดลองแต่ละวงจรโดยอิสระจากกันและสุดท้ายจะกล่าวถึงการทดลองเมื่อต่อวงจรรวมเข้าด้วยกัน ในบทที่ 5 จะเป็นการสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดข้อวิจารณ์ ข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาสำหรับผู้สนใจ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเกี่ยวกับระบบ DPCM ได้เป็นอย่างดี ความดีต่างๆ ของปริญญาโทฉบับนี้เท่าที่มีอยู่ทั้งหมดนั้นทางผู้จัดทำขอมอบให้แก่บรรพจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ทุก ๆ ท่าน

ระบบ DPCM

กิตติรา รัตนวิทย์สุข

สุวิทย์ สุรสิงห์โททอง

รศ.ดร. วิวัฒน์ กิรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ปราโมทย์ วาดเขียน อาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2535

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการสื่อสารในระบบดิจิทัลมีความสำคัญมาก เนื่องจากมีข้อดีเด่นที่อยู่เหนือสัญญาณอนาล็อกที่เห็นได้ชัดเจนอยู่เด่นที่สุด คือ สัญญาณดิจิทัลมีภูมิคุ้มกันต่อสัญญาณรบกวนมากกว่าสัญญาณอนาล็อก ในการส่งสัญญาณไปในระยะทางไกลในปัจจุบันจึงมักนิยมส่งเป็นสัญญาณดิจิทัล สำหรับโครงการปริญญาโทครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาและประกอบวงจรที่ให้สาระพื้นฐานเกี่ยวกับระบบสื่อสารเชิงดิจิทัลแบบหนึ่ง คือ ระบบ DPCM (Differential Pulse Code Modulation) ซึ่งในเบื้องต้นเป็นการศึกษาถึงหลักการและคุณสมบัติพื้นฐานของระบบ DPCM และต่อมาเป็นการศึกษาค้นคว้าในระดับการประกอบวงจรการเข้ารหัสแบบ DPCM และวงจรถอดรหัส ซึ่งระบบที่ศึกษานี้ได้อาศัยแนวพัฒนาให้เป็นระบบที่มีการทำงานไม่ซับซ้อนและใช้อุปกรณ์ไม่มากนัก แต่ก็ให้ผลการทำงานที่น่าพอใจ จึงสามารถใช้เป็นวงจรต้นแบบ เพื่อที่จะศึกษาการทำงานของระบบ DPCM ได้และเนื่องจากได้อธิบายแต่ละส่วนของวงจรไว้โดยละเอียดจึงง่ายต่อการนำวงจรต้นแบบนี้ไปใช้ทำการปรับปรุงหรือประยุกต์ เพื่อนำไปใช้งานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพแน่นอน

DPCM

Kittera Rattanapitaksuk

Suwitut Surasingtothong

Advisors: Assoc.Prof.Dr.Wiwat Kiranon

Pramote Wadkean

Abstract

Nowaday digital communication acts as an important role. It has a lot of outstanding advantage over analog signal. The most remarkable advantage is its noise immunity which make the digital signal can be transmitted over a longer distance. The purposes of this project is to study the concept and principle of DPCM system then establish a basic circuit for experimental practice. First, the principle and characteristics of DPCM system had been studied then, the experimental circuits, DPCM transmitter and receiver are established. In this project, the simple circuits which use small amounts of component are developed, it can be satisfactorily work. Therefore, the circuit can be used as a model to study the basic performance of DPCM system. The experimental circuit can be applied to another works.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 การมอดูเลทที่ใช้สัญญาณพัลส์	3
2.1 ทฤษฎีการส่งตัวอย่างสัญญาณ	3
2.2 การมอดูเลชันระบบรหัสพัลส์	7
2.3 การลดอัตราการใช้สัญญาณข้อมูล และการลดความยุ่งยากของระบบ	11
2.4 DPCM	11
2.5 DM	13
2.6 การเปรียบเทียบคุณสมบัติของการเข้ารหัสระบบต่าง ๆ	15
บทที่ 3 ทฤษฎีและหลักการพื้นฐานของวงจรรวม	17
3.1 วงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล	17
3.2 วงจรส่งและคงค่า	23
3.3 วงจรอินทิเกรเตอร์ หรือวงจรรวมแอมพลิฟายเออร์	25
บทที่ 4 วงจรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลอง	29
4.1 วงจรควบคุมจังหวะเวลา	29
4.2 วงจรส่งและคงค่าสัญญาณ	32
4.3 วงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล โดยใช้เทคนิคการประมาณค่าหลายครั้ง	34
4.4 วงจรทำนายค่าสัญญาณ	40
4.5 วงจรรวมทางด้านการเข้ารหัส	43
4.6 วงจรการถอดรหัส	46
บทที่ 5 สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง	48

ภาคผนวก

หนังสืออ้างอิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

สัญญาณที่ใช้ในการสื่อสารส่วนใหญ่มีแหล่งกำเนิดสัญญาณที่มีสัญญาณตั้งเดิมเป็นสัญญาณอนาล็อกเช่นเสียงพูด (voice), เสียงดนตรี (music), สัญญาณภาพ (video) ดังนั้นถ้าในกรณีที่แหล่งกำเนิดสัญญาณอนาล็อกขบวนการขั้นต้นในการส่งแบบดิจิทัล (Digital transmission) ก็คือ การแปลงสัญญาณอนาล็อกนั้นให้เป็นสัญญาณดิจิทัล ดังนั้นเทคนิคต่างๆ ในการแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัลจึงได้ถูกพัฒนาขึ้นมา บางเทคนิคมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายและจัดเป็นความรู้พื้นฐานที่ศึกษากันโดยทั่วไป เช่นระบบ PCM ที่ใช้กับระบบเสียงพูด ขณะเดียวกันเทคนิคอื่น ๆ ก็มีการนำไปใช้ในงานเฉพาะอย่างต่าง ๆ กันไป ADC (Analog to digital Converter) แบบต่าง ๆ ถูกเลือกมาใช้โดยผู้ออกแบบระบบ ดังนั้นการใช้ ADC แบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้นและคุณสมบัติของระดับสัญญาณที่ต้องการ

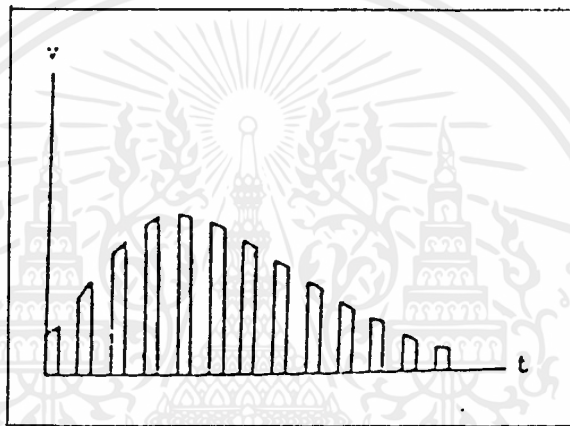
ขบวนการแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการมอดูเลตที่ใช้สัญญาณพัลส์แบบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ PCM (Pulse Code Modulation), DPCM (Differential Pulse Code Modulation) และ DM (Delta Modulation) ซึ่งแต่ละแบบมีความเหมาะสมกับสัญญาณที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่นถ้าสัญญาณอนาล็อกที่ต้องการแปลงนั้นเป็นสัญญาณที่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ มีความซ้ำซ้อน (Redundancy) สูง ก็จะใช้กับระบบ DPCM ได้ดีระบบ DPCM ซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญของปริญญาชั้นนี้ เป็นระบบที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากระบบ PCM เดิม ซึ่งหลักการโดยส่วนใหญ่ของระบบ DPCM ก็ยังคงคล้ายกับระบบ PCM คือจะมีขั้นตอนการสุ่มค่าสัญญาณอินพุตที่เป็นแบบอนาล็อก แล้วนำค่าสุ่มตัวอย่างนั้นมาทำการจัดระดับ (quantization) และทำการเข้ารหัส (encoding) เช่นเดียวกับในระบบ PCM แต่สำหรับระบบ DPCM จะต่างกับ PCM ตรงที่ค่าที่ถูกนำไปจัดระดับ จะไม่ใช่ค่าสุ่มตัวอย่างของอินพุตโดยตรง แต่จะเป็นค่าที่เป็นผลต่างระหว่างค่าอินพุตกับค่าพยากรณ์ของอินพุตนั้น ค่าพยากรณ์นี้มีที่มาจากการที่คิดว่าถ้าสัญญาณอนาล็อกที่จะสุ่มตัวอย่างเป็นสัญญาณที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ แล้ว ค่าสุ่มตัวอย่างที่อยู่ติดกันจะมีค่าใกล้เคียงกันมาก ดังนั้น เราจึงสามารถพยากรณ์ค่าสุ่มตัวอย่างที่จะ

เกิดขึ้นต่อไปที่เวลาสุ่มตัวอย่างสัญญาณข้างหน้าได้โดยไม่ผิดพลาดมากนักว่ามีค่าเท่ากับค่าสุ่มตัวอย่างในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อนำค่าพยากรณ์ของอินพุตไปเปรียบเทียบกับค่าอินพุตจริงที่เกิดขึ้นที่เวลาสุ่มสัญญาณในเวลาถัดไปข้างหน้าแล้วก็จะได้ค่าผลต่างออกมาในระบบ DPCM จะนำค่าผลต่างนี้ไปทำการจัดระดับ และเข้ารหัสตามขั้นตอนเหมือนกับระบบ PCM และเนื่องจากค่าผลต่างนี้จะเป็นค่าน้อย ๆ (เพราะค่าพยากรณ์จะใกล้เคียงกับค่าอินพุตจริง) ดังนั้นเมื่อนำไปจัดระดับก็จะใช้จำนวนระดับ (Quantization level) น้อยลงกว่าระบบ PCM จึงทำให้จำนวนบิตของรหัสดิจิทัลที่ใช้แทนค่าแต่ละระดับมีจำนวนน้อยลงด้วย เมื่อจำนวนบิตที่ใช้แทนค่าแต่ละ Sample น้อยลง ทำให้จำนวนบิตที่ใช้ในการเข้ารหัสในการส่งค่า Sample ต่าง ๆ ไปให้ทางด้านรับมีจำนวนน้อยลงทำให้อัตราการส่งข้อมูลของระบบนี้ต่ำกว่าอัตราการส่งข้อมูลในระบบ PCM เมื่อข้อมูลดั้งเดิมมีรายละเอียดเท่ากัน (ส่งเสร็จเร็วขึ้น) ซึ่งจัดว่าเป็นจุดที่นำสนใจของระบบ DPCM และหลักการโดยละเอียดของระบบ DPCM จะได้กล่าวต่อไปในบทที่ 2

บทที่ 2

การมอดูเลตที่ใช้สัญญาณพัลส์

กระบวนการในการแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัลนั้น บางครั้งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการมอดูเลตพัลส์ที่เป็นดิจิทัล (Digital Pulse Modulation) การใช้คำว่า "การมอดูเลตสัญญาณพัลส์" ก็เพราะว่าการปฏิบัติการขั้นแรกในการจะแปลงสัญญาณแอนะล็อกไปอยู่ในรูปแบบสัญญาณดิจิทัลนั้นจะเกี่ยวข้องกับสัญญาณพัลส์ขนาดต่าง ๆ กัน โดยที่พัลส์เหล่านี้จะอยู่ห่างกันเป็นระยะที่คงที่ ขนาดของพัลส์เหล่านี้ถูกมอดูเลตโดยสัญญาณแอนะล็อก ดังรูปที่ 2.1

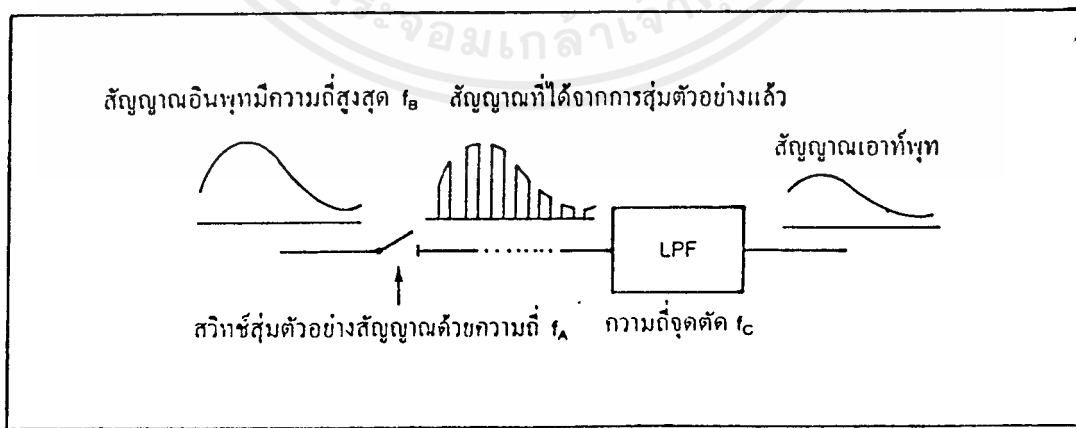
รูปที่ 2.1 แสดงขนาดของพัลส์ที่ถูกมอดูเลตโดยสัญญาณแอนะล็อก

การมอดูเลตสัญญาณพัลส์ในวิธีที่รู้จักกันดี เช่น PCM (Pulse Code Modulation), DPCM (Differential Pulse Code Modulation) และ DM (delta Modulation) ก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละวิธีจะบอกกล่าวถึงทฤษฎีการสุ่มตัวอย่างสัญญาณ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการแปลงสัญญาณแอนะล็อกดิจิทัลเสียก่อน

2.1 ทฤษฎีการสุ่มตัวอย่างสัญญาณ

ในการสื่อสารระบบดิจิทัล ถ้าแหล่งกำเนิดสัญญาณนั้นให้เอาท์พุทออกมาเป็นสัญญาณดิจิทัลอยู่แล้ว เช่น เอาท์พุทจากเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือจากโทรนิมพ์เป็นต้นนั้น เราก็สามารถใช้สัญญาณเอาท์พุทนั้นส่งผ่านระบบสื่อสารไปได้ทันทีโดยไม่มีปัญหา

หาอะไร อย่างไรก็ตามในบางสถานการณ์นั้นเราเกิดความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนสัญญาณอนาล็อกให้เป็นสัญญาณดิจิตอล (A/D : Analog to Digital transformation) เสียก่อน และเมื่อทำการส่งสัญญาณนั้นให้กับเครื่องรับแล้ว จึงค่อยทำการเปลี่ยนสัญญาณนั้นกลับจากสัญญาณดิจิตอลเป็นสัญญาณอนาล็อก (D/A : Digital to Analog transformation) อีกครั้งในภายหลัง ในการที่จะทำ A/D ได้นั้น ขั้นตอนที่สำคัญระหว่างกลางนั้นก็คือจะต้องเปลี่ยนสัญญาณอนาล็อกมาเป็นสัญญาณดิสครีท (discrete signal) เสียก่อนแล้วจึงทำการเปลี่ยนสัญญาณดิสครีทนั้นไปเป็นสัญญาณดิจิตอลอีกต่อหนึ่ง ในทำนองเดียวกัน ถ้าเราต้องการจะทำ D/A เราก็คงต้องเปลี่ยนสัญญาณดิจิตอลให้เป็นสัญญาณดิสครีทก่อนแล้วจึงทำการเปลี่ยนสัญญาณดิสครีทนั้นให้เป็นสัญญาณอนาล็อกในที่สุด กฎแฉกค่าสำคัญของเรื่องนี้อยู่ตรงเงื่อนไขที่ใช้ในการเปลี่ยนสัญญาณจากสัญญาณอนาล็อกให้กลายเป็นสัญญาณดิสครีทโดยที่สัญญาณดิสครีทที่เปลี่ยนมาแล้วนั้นสามารถที่จะเปลี่ยนกลับไปเป็นสัญญาณอนาล็อกได้ดังเดิม กฎแฉกค่าสำคัญที่ว่านี้คือ "ทฤษฎีการสุ่มตัวอย่างสัญญาณ" (Sampling Theorem) ใจความสำคัญของทฤษฎีนี้มีดังต่อไปนี้คือ สำหรับสัญญาณอนาล็อกที่มีสเปกตรัมอยู่ในย่านความถี่ที่จำกัดโดยมีความถี่สูงสุดคือ f_m นั้น เพียงแต่การอาศัยค่าที่ได้จากการเลือกสุ่มเอาค่าของสัญญาณนั้น ที่ขณะเวลาต่าง ๆ ที่ห่างกันทุก ๆ T วินาที มาใช้สร้างสัญญาณใหม่เท่านั้น เราก็คงสามารถที่จะสร้างสัญญาณใหม่ที่เหมือนกันทุกประการกับสัญญาณอนาล็อกเดิมนั้นกลับขึ้นมาใหม่ได้ เมื่อช่วงเวลา T ที่ใช้ในการสุ่มค่าสัญญาณนั้นมีค่าเท่ากับหรือน้อยกว่า $1/(2f_m)$ วินาที

รูปที่ 2.1.1 การสุ่มตัวอย่างสัญญาณ

ตามใจความของทฤษฎีการสุมตัวอย่างสัญญาณดังกล่าวแล้ว เมื่อกล่าวอีกนัยหนึ่งเพื่อช่วยประกอบการทำความเข้าใจเพิ่มขึ้น จะกล่าวได้ว่าในการสุมตัวอย่างสัญญาณอนาล็อกที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขตามทฤษฎีข้างต้นถ้าเราใช้ความถี่ในการสุมสัญญาณนั้นเท่ากับ f_s ความถี่ f_s นี้จะต้องมากกว่าหรืออย่างน้อยที่สุดก็เท่ากับ 2 เท่าของความถี่สูงสุดที่มีประกอบอยู่ในสัญญาณอนาล็อกนั้น กล่าวคือ

$$f_s \geq 2f_m \quad (2.1.1)$$

เช่นถ้าเราต้องการจะสุมตัวอย่างสัญญาณของสัญญาณเสียงที่ใช้ในการสื่อสารในโทรศัพท์นั้น เราควรจะใช้ความถี่ในการสุมตัวอย่างสัญญาณเสียงนั้นสักเท่าไร คำตอบของปัญหานี้ เราพิจารณาได้ว่า เนื่องจากการสื่อสารโทรศัพท์นั้นสเปคตรัมแบนด์วิธของเสียงที่ใช้ นั่นคือ 300-3400 Hz (ปกติแล้วเสียงที่คนเราได้ยินมีสเปคตรัมที่กว้างกว่านี้ แต่สำหรับเสียงของคนนั้น ถ้าเราใช้แบนด์วิธของระบบโทรศัพท์เพียง 300-3400 Hz เท่านั้นพอเพียงที่จะทำให้คู่สนทนาโทรศัพท์นั้นสามารถที่จะจำเสียงและเข้าใจกันได้ ดังนั้นในระบบโทรศัพท์จึงมีการใช้แบนด์วิธของสัญญาณเสียงเพียงแค่นี้เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและประหยัดในการสร้างอุปกรณ์โทรศัพท์ต่าง ๆ) ดังนั้น ตาม (2.1.1) ความถี่ในการสุมตัวอย่างสัญญาณนี้ก็จะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 6800 Hz

สังเกตได้ว่าสัญญาณที่เกิดขึ้นจากผลของการสุมตัวอย่างของสัญญาณนั้นเป็นสัญญาณดิสครีต ทั้งนี้เพราะว่า สัญญาณที่ได้จากผลของการสุมตัวอย่างนั้นจะเกิดมีค่าขึ้นก็เฉพาะเวลาที่เรทำการสุมตัวอย่างสัญญาณนั้นออกมาเท่านั้น ในการที่จะแปลงสัญญาณดิสครีตที่เกิดจากการสุมตัวอย่างของสัญญาณให้กลับเป็นสัญญาณอนาล็อกเหมือนอย่างเดิมนั้นทำได้ง่าย โดยเพียงแต่เรทำการส่งสัญญาณดิสครีตดังกล่าวนี้ผ่านวงจร LPF เท่านั้น และมีเงื่อนไขว่า LPF นั้นจะต้องมีความถี่จุดตัด (cut off frequency) f_c ไม่ต่ำกว่าความถี่ f_s แต่ว่าจะต้องไม่สูงเกินกว่าความถี่ $(f_s - f_m)$ กล่าวคือ

$$f_m < f_c < f_s - f_m \quad (2.1.2)$$

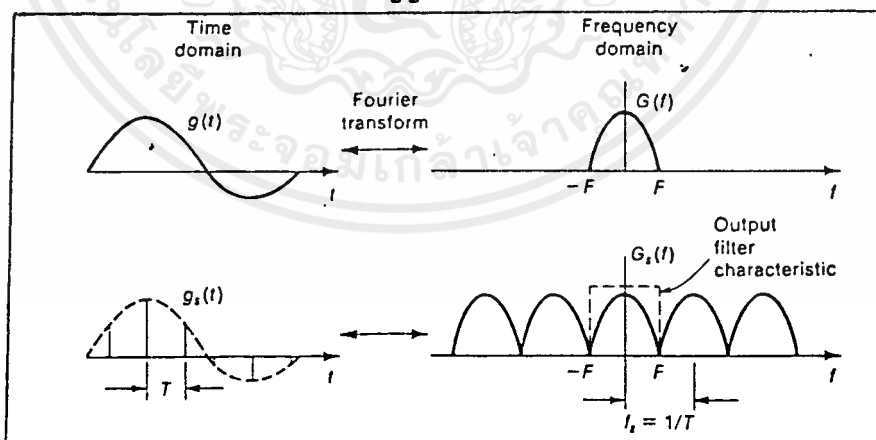
แล้วเราก็จะได้สัญญาณอนาล็อกที่มีลักษณะเหมือนกับสัญญาณอนาล็อกเดิมกลับคืนมา

จากเงื่อนไข (2.1.2) เราขอย้อนกลับไปพิจารณาเรื่องการสุ่มตัวอย่าง สัญญาณเสียงที่ใช้ในการสื่อสารทางโทรศัพท์ ซึ่งกล่าวค้างไว้ว่า จะต้องใช้ความถี่ในการสุ่มตัวอย่างสัญญาณไม่ต่ำกว่า 6800 Hz อีกสักเล็กน้อยว่าในทางปฏิบัติถ้าเราใช้ความถี่ $f_s = 6800$ Hz พอดี LPF ก็ต้องมีคุณสมบัติในการตัดแยกความถี่ของสัญญาณที่คมมาก ๆ (พิจารณาจากเงื่อนไข (2.1.2)) ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วทำไม่ได้ ดังนั้น เพื่อให้จะทำให้การสร้าง LPF ทำได้โดยง่าย เราจึงต้องใช้ f_s ที่มีค่ามากกว่า 6800 Hz อย่างไม่ก็ติ ถ้าเราใช้ f_s ที่มีค่ามากเกินไป เราก็จะต้องทำการสุ่มตัวอย่างสัญญาณออกมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจจะมากเกินไปจนจำเป็น ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงเลือกใช้ค่า f_s ที่สูงกว่า 6800 Hz แต่ไม่สูงมากเกินไป ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเลือกใช้ค่า f_s เท่ากับ 8kHz

ด้วยเหตุที่การสุ่มตัวอย่างสัญญาณเสียงในระบบโทรศัพท์นิยมใช้ความถี่ $f_s = 8\text{kHz}$ ดังนั้น จึงมีคำกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าแบนด์วิดท์ของช่องสัญญาณเสียงในระบบโทรศัพท์นั้นเท่ากับ 4kHz ซึ่งเป็นค่าโดยประมาณด้วยเหตุผลดังกล่าว

การผิดพลาดอันเนื่องมาจากอัตราการสุ่มตัวอย่างไม่สูงพอ

ในกรณีที่อัตราการสุ่มตัวอย่าง f_s มีค่าเท่ากับ $2f_m$ พอดี จะเขียน frequency spectrum ของสัญญาณได้ดังนี้

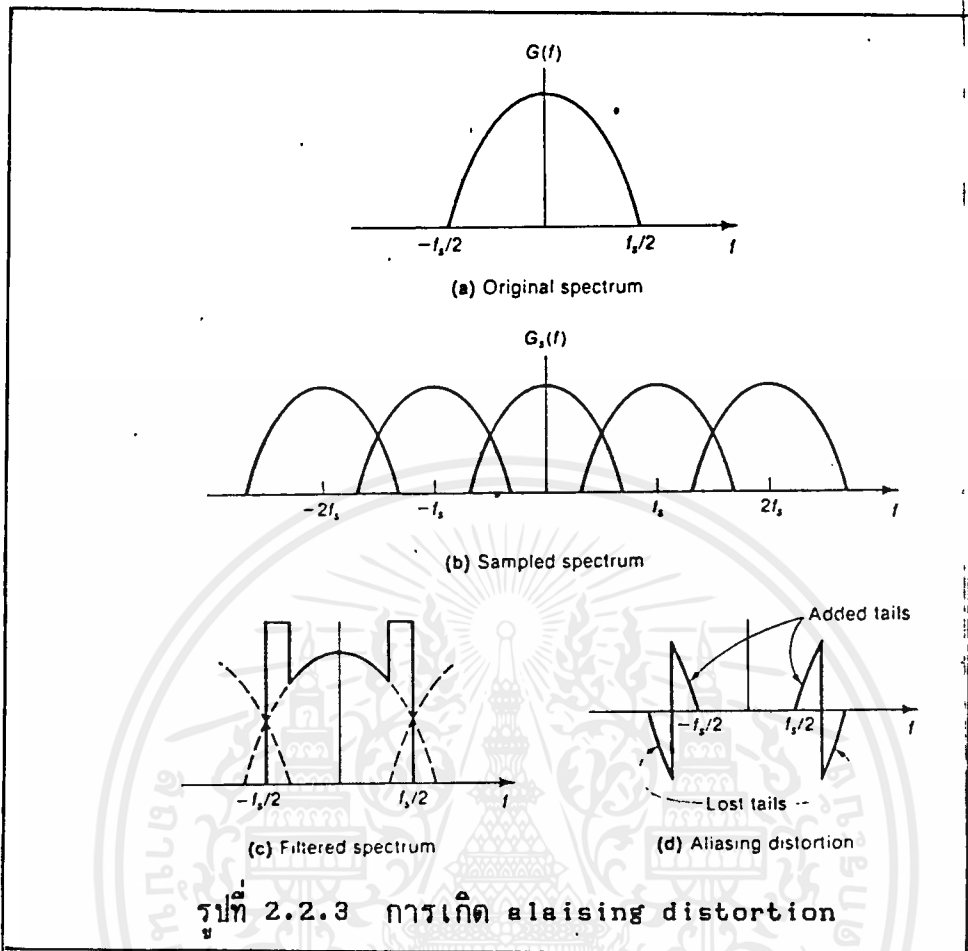

รูปที่ 2.2.2 แสดงทฤษฎีการสุ่มตัวอย่างสัญญาณ

แต่ถ้าอัตราการสุ่มตัวอย่าง f_s มีค่าน้อยกว่า f_m จะเกิดการซ้อนทับกันของสเปกตรัมของสัญญาณที่เรียกว่า aliasing distortion ทำให้เกิดการผิดพลาดเมื่อนำเอาสัญญาณแอสคริปต์ผ่าน LPF เพื่อทำเป็นสัญญาณอนาล็อกตามเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.2.3 แสดงการเกิด aliasing distortion

2.2 การมอดูเลชันระบบรหัสพัลส์ (Pulse Code Modulation : PCM)

เมื่อพิจารณาจากใจความของทฤษฎีการสุ่มตัวอย่างสัญญาณในหัวข้อ 2.1 ทำให้รู้ว่าในการส่งสัญญาณอนาล็อกที่มีแบนด์วิธจำกัดนั้น เราอาจไม่จำเป็นที่จะต้องส่งสัญญาณอนาล็อกนั้นทั้งหมดผ่านช่องสัญญาณที่ใช้ในการสื่อสารนั้นไปโดยต่อเนื่องกัน ตลอดเวลาก็ได้ ทั้งนี้เพราะเราอาจทำการสุ่มตัวอย่างของสัญญาณอนาล็อกนั้น โดยเว้นช่วงเวลาของการสุ่มตัวอย่างสัญญาณให้เหมาะสม แล้วจึงส่งสัญญาณที่ได้จากการสุ่มนั้น ซึ่งเป็นสัญญาณดิสครีตไปแทนสัญญาณอนาล็อกนั้นได้

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะเป็นการส่งสัญญาณอนาล็อก หรือเป็นการส่งสัญญาณดิสครีตที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างของสัญญาณอนาล็อกนั้นก็ตาม เมื่อสัญญาณนั้นผ่านช่องสัญญาณ ซึ่งปกติมักจะมีสัญญาณรบกวนเกิดอยู่ตามธรรมชาติ สัญญาณทั้งสองแบบนี้ก็จะถูกรบกวน โดยสัญญาณรบกวนนั้นได้ง่ายพอ ๆ กัน ดังนั้น เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันต่อสัญญาณรบกวนให้กับข้อมูลในสัญญาณนั้นมากยิ่งขึ้น เราอาจทำได้โดยการนำเอาค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับใช้ในการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสัญญาณที่ส่งออกมาได้จากที่เวลาต่าง ๆ นั้นมากำหนดรหัสที่เป็นดิจิทัลให้กับมัน แล้วจึงทำการจัดส่งสัญญาณที่เป็นไปตามรหัสเหล่านั้นไปในลักษณะของพัลส์ แทนการที่จะส่งสัญญาณที่ส่งออกมาได้นั้นไปโดยตรง เมื่อกระทำเช่นนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า เพราะสัญญาณที่ส่งออกไปนั้น เป็นสัญญาณดิจิทัล ดังนั้นมันจึงมีภูมิคุ้มกันต่อสัญญาณรบกวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ด้วยวิธีการกระทำดังกล่าวนี้จึงเหมือนกับว่าเราได้ทำการฝากข้อมูลของสัญญาณนั้นไปกับคลื่นพาหุที่เป็นรหัสพัลส์ ดังนั้นวิธีการดังกล่าวนี้จึงมีชื่อเรียกว่า "การมอดูเลชันระบบรหัสพัลส์"

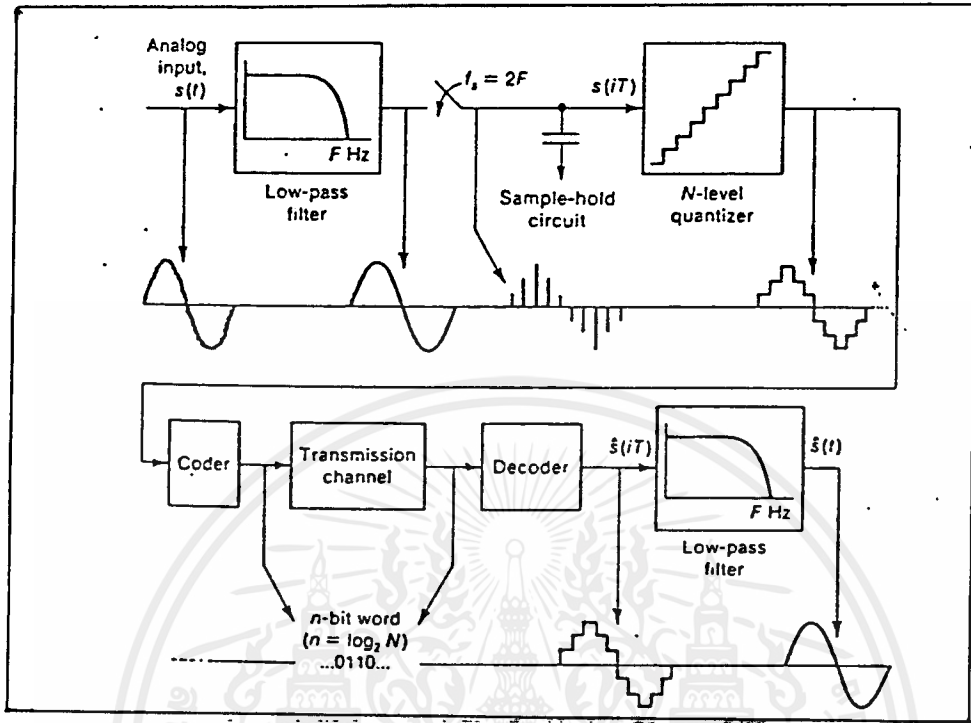
อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าของสัญญาณที่ส่งออกมาได้นั้นสามารถมีค่าต่าง ๆ ได้เป็นจำนวนมากมายจนนับไม่ถ้วน ในทางปฏิบัติเราจึงไม่สามารถที่จะกำหนดหารหัสให้กับค่าต่าง ๆ เหล่านั้นได้ครบหมดทุกค่า ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการประมาณแบ่งค่าของตัวอย่างสัญญาณที่ส่งออกมาได้นั้นไว้เป็นกลุ่ม ๆ โดยจัดให้ค่าของตัวอย่างสัญญาณที่มีค่าใกล้เคียงกันนั้นอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และกำหนดให้รหัสของตัวอย่างสัญญาณต่าง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันมีรหัสที่เหมือนกัน โดยการกระทำดังนี้ เราก็สามารถที่จะจัดรหัสให้กับกลุ่มสัญญาณต่าง ๆ ได้ครบหมดทุกกลุ่ม การที่จะแบ่งสัญญาณทั้งหมดออกเป็นกี่กลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมว่า เราจะยินยอมให้เกิดความผิดพลาดของค่าตัวอย่างสัญญาณที่ส่งออกมา นั้นมาก-น้อยเท่าไร ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเรามีสัญญาณอนาล็อกที่มีค่าเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 5 โวลต์ และเราต้องการจะกำหนดรหัสให้แก่ค่าของตัวอย่างสัญญาณที่ส่งออกมาได้ โดยยินยอมที่จะให้เกิดค่าผิดพลาดกับค่าของตัวอย่างสัญญาณที่ส่งออกมาได้อยู่ไม่เกิน 0.5 โวลต์แล้ว เราก็อาจทำการแบ่งกลุ่มของค่าตัวอย่างสัญญาณที่ได้ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีค่าของสัญญาณอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 โวลต์ กลุ่มที่ 2 มีค่าของสัญญาณอยู่ระหว่าง 1 ถึง 2 โวลต์ ดังนี้เรื่อยไปจนถึงกลุ่มที่ 5 ซึ่งมีค่าของสัญญาณอยู่ระหว่าง 4 ถึง 5 โวลต์ เพราะฉะนั้นเมื่อทำการแบ่งกลุ่มดังนี้แล้ว เราก็จะถือว่ารหัสสำหรับสัญญาณกลุ่มต่าง ๆ นั้น เมื่อใช้แปลความหมายแล้วจะมีค่าเทียบเท่ากับตัวอย่างของสัญญาณที่มีค่าเท่ากับ 0.5, 1.5, 2.5, 3.5 และ 4.5 ตามลำดับ โดยการกระทำดังนี้แล้วจะเห็นว่า เราสามารถที่จะกำหนดรหัสให้กับค่าตัวอย่างสัญญาณที่ส่งออกมาได้นั้น โดยมีความผิดพลาดของการประมาณค่าต่าง ๆ เหล่านั้นอยู่ไม่เกิน 0.5 โวลต์ตามต้องการ

การประมาณหรือแยกกลุ่มของค่าตัวอย่างสัญญาณที่ส่งออกมาได้ เพื่อที่จะนำไปเข้ารหัสต่อไปดังกล่าวแล้วนี้ มีชื่อเรียกเป็นศัพท์เฉพาะว่า "การควอนไทเซชัน"

(quantization)

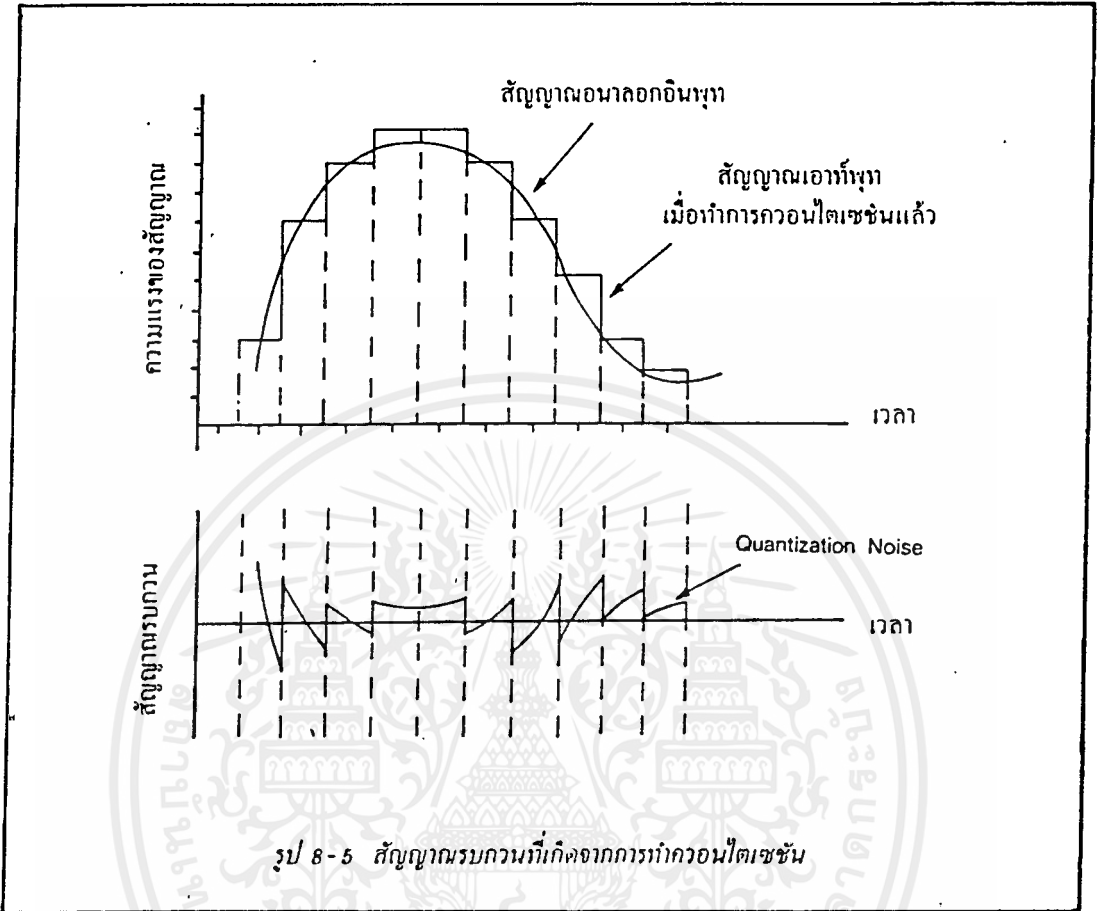
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากสาระต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ ทำให้เราเขียนบล็อกไดอะแกรมพื้นฐานสำหรับระบบการสร้างสัญญาณ PCM ได้ดังแสดงในรูป (2.2.1)

รูปที่ 2.2.1 บล็อกไดอะแกรมพื้นฐานของระบบ PCM

ค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการนำควอนไทเซชันให้กับสัญญาณในกลุ่มต่าง ๆ กล่าวคือ ค่าผลต่างของค่าเฉลี่ยของค่าสัญญาณในแต่ละกลุ่มกับค่าสัญญาณจริงนั้น อาจคิดแปลความอีกนัยหนึ่งได้ว่า คือ ค่าสัญญาณรบกวนที่เกิดจากการทำควอนไทเซชัน (quantization noise) ทั้งนี้เพราะเราอาจคิดว่าเมื่อสัญญาณผ่านเข้าไปในวงจรควอนไทเซชันแล้วเสมือนกับมีสัญญาณรบกวนที่มีค่าเท่ากับความคลาดเคลื่อนจากการทำควอนไทเซชันนั้นเกิดขึ้นมารบกวนสัญญาณนั้น จึงทำให้สัญญาณผลลัพธ์ (สัญญาณจริง + สัญญาณรบกวน) ที่ปรากฏออกมาเป็นสัญญาณเอาท์พุทนั้นมีค่าเท่ากับสัญญาณอินพุทนั้นเมื่อถูกทำการควอนไทเซชันแล้ว (ดูรูป 2.2.2 ประกอบ)

รูป 8-5 สัญญาณรบกวนที่เกิดจากการทำควอนไทเซชัน

รูปที่ 2.2.2 สัญญาณรบกวนที่เกิดจากการทำควอนไทเซชัน

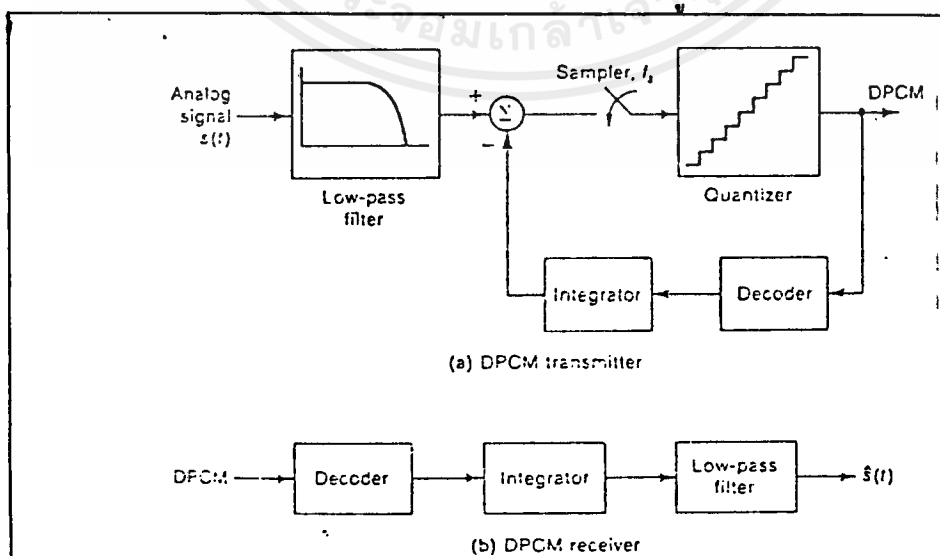
สำหรับสัญญาณเสียงคนนั้น ในทางปฏิบัติที่ใช้กันอยู่ เมื่อแบ่งกลุ่มของค่าตัวอย่างสัญญาณที่สุ่มออกมาได้ทั้งหมดเป็น 128 กลุ่มแล้ว จะไม่เกิดความผิดพลาดของการประมาณสัญญาณนั้นมากนัก สัญญาณที่สร้างกลับมาใหม่นั้นจะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพเสียงในการรับฟัง ดังนั้นสำหรับกรณีนี้เราก็ต้องใช้รหัสทั้งหมดเป็นจำนวน 128 ตัว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า รหัสที่จะนำมาใช้นั้นจะต้องมีสถานะที่เป็นไปได้ทั้งหมดเป็นจำนวน 128 สถานะ เพราะฉะนั้น จะพบว่าปริมาณข้อมูลอยู่ในรหัสชุดนี้มีอยู่เท่ากับ $\log_2(128) = 7$ บิต ทำให้เราทราบว่า เราจะต้องใช้รหัสดิจิทัลที่มีความยาวของรหัสอย่างน้อย 7 บิต จึงสามารถที่จะกำหนดใช้เป็นรหัสประจำให้กับสัญญาณกลุ่มต่าง ๆ ทั้งหมดได้เพียงพอ

2.3 การลดอัตราการส่งสัญญาณข้อมูลและการลดความยุ่งยากของระบบ

ตามหลักการของระบบ PCM ดังได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ถ้าสัญญาณ PCM ที่ทำการเข้ารหัสด้วยสัญญาณไบนารี 8 บิต นั้นจะต้องการอัตราการส่งสัญญาณดิจิทัลคือ เป็น 16 เท่าของความถี่สูงสุดในแบนด์เป็นอย่างน้อย อย่างไรก็ตามสัญญาณดิจิทัลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างนั้น ค่าสุ่มตัวอย่างที่อยู่ติดกันมักจะมีความสัมพันธ์กัน เช่น มีขนาดใกล้เคียงกัน เป็นต้น ลักษณะนี้จัดเป็นลักษณะที่มีความซ้ำซ้อนกัน (redundancy) ของข่าวสาร ดังนั้นถ้าเราสามารถลดความซ้ำซ้อนกันนี้ลงได้ก็มีโอกาสที่จะทำการเข้ารหัสด้วยจำนวนบิตที่น้อยลง ซึ่งก็หมายถึงจะสามารถลดอัตราการส่งสัญญาณดิจิทัลลงไปได้ การลดอัตราการส่งสัญญาณดิจิทัลลงไปได้นี้ก็เท่ากับเป็นการลดค่าใช้จ่ายลงไปได้ โดยเฉพาะถ้าจะทำการเก็บสัญญาณเสียงลงในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ด้วยแล้วก็จะยิ่งมีประโยชน์มากขึ้น เพราะไม่เช่นนั้นแล้วเราจะต้องใช้หน่วยความจำถึง 64 กิโลบิต หรือ 8 กิโลไบต์ ในการเก็บสัญญาณเสียงเพียง 1 วินาที ซึ่งจัดว่าเป็นการลงทุนที่สูงมาก ดังนั้นในหัวข้อต่อไปนี้จะขอกล่าวถึงวิธีมอดูเลตแบบที่พยายามจะลดจำนวนบิตที่ต้องใช้ในการส่งต่อหนึ่งวินาทีและแบบที่ลดความยุ่งยากของชุดเข้ารหัสและถอดรหัส

2.4 DPCM (Differential Pulse Code Modulation)

DPCM นั้นเป็นระบบที่ดัดแปลงจากระบบ PCM โดยอาศัยลดความซ้ำซ้อนของสัญญาณเสียงในสัญญาณสุ่มตัวอย่างดังที่กล่าวมาข้างต้น วิธีการที่ใช้ในการทำ DPCM นั้นจะเป็นไปตามบล็อกไดอะแกรมที่แสดงไว้ในรูปที่ 2.4.1

รูปที่ 2.4.1 บล็อกไดอะแกรมของระบบ DPCM

คือ แทนที่จะทำการสุ่มตัวอย่างจากสัญญาณอนาล็อกโดยตรงก็จะทำการสุ่มตัวอย่างจากผลต่างของสัญญาณอนาล็อก ในขณะนั้นกับสัญญาณอนาล็อกก่อนหน้านั้น ซึ่งก็จะทำให้ขนาดของสัญญาณที่สุ่มตัวอย่างออกมามีขนาดเล็กลง ซึ่งก็หมายถึงจะมีโอกาสเข้ารหัสด้วยจำนวนบิตที่ลดลงได้ เพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนจะขอยกตัวอย่างกรณีของสัญญาณรูปซายน์ที่มีความถี่ 800 Hz ซึ่งเป็นสัญญาณที่บางครั้งใช้เป็น "เสียงทดลอง" ในระบบโทรศัพท์ สมมติให้ในช่วงไดนามิกที่สนใจอยู่สามารถเข้ารหัสได้ด้วยระบบ PCM แบบเชิงเส้นได้ตลอดย่าน เมื่อนำสัญญาณนี้มาเข้ารหัสแบบ DPCM โดยให้มีขั้นของการควอนไทซ์ คือ q เท่ากับของการเข้ารหัสแบบ PCM เราจะสามารถคำนวณจำนวนบิตที่จำเป็นต้องใช้ในการเข้ารหัสสัญญาณสุ่มตัวอย่างแต่ละสัญญาณ โดยพิจารณาดังต่อไปนี้ เนื่องจากในระบบ DPCM นั้นจะนำเอาค่าแตกต่างระหว่างสัญญาณที่เพิ่งเข้ามา กับสัญญาณก่อนหน้านั้นเล็กน้อยมาแปลงเป็นสัญญาณดิจิตอล ดังนั้น ค่าสูงสุดที่จะต้องทำการแปลงเป็นสัญญาณดิจิตอลจะหาได้จากค่าสูงสุดของอนุพันธ์ของสัญญาณอนาล็อกนั้น ถ้าให้ $x(t)$ เป็นสัญญาณรูปซายน์ความถี่ 800 Hz $x(t)$ จะเขียนได้เป็น

$$x(t) = A \sin(2\pi \cdot 800t) \quad (2.1.3)$$

ค่าอนุพันธ์ของ $x(t)$ จะเขียนได้เป็น

$$\frac{dx(t)}{dt} = A \cdot 2\pi \cdot 800 \cos(2\pi \cdot 800t)$$

และเนื่องจากเราทำการสุ่มตัวอย่างด้วยช่วงห่างของเวลา $\Delta t = 1/8000$ s

ดังนั้นค่าสูงสุดของการเปลี่ยนแปลงของ $x(t)$ ในช่วงเวลาดังกล่าวคือ

$\left| \Delta x(t) \right|_{\max}$ จะหาได้โดยให้ $\cos(2\pi \cdot 800t) = 1$ ซึ่งผลที่ได้จะเป็นดังนี้

$$\left| \Delta x(t) \right|_{\max} = A \cdot 2\pi \cdot 800 \cdot \frac{1}{8000} = 0.628 A.$$

ผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมพัทธ์อย่างสูงสุดที่พบในกรณีของ DPCM จะเป็น 0.628 เท่าของกรณี PCM ดังนั้นเราจะสามารถคำนวณจำนวนบิตต่อสัญญาณสัมพัทธ์อย่าง 1 สัญญาณที่ลดลงได้โดยใช้สมการ

$$N = \log_2 M$$

$$M = \frac{2A_{max}}{q}$$

- เมื่อ M : เป็นจำนวนขั้นทั้งหมดในการควอนไทซ์
 q : เป็นขั้นของการควอนไทซ์
 N : เป็นจำนวนบิตที่ต้องใช้แทนรหัสดิจิทัล
 A_{max} : เป็นระดับสัญญาณสูงสุด

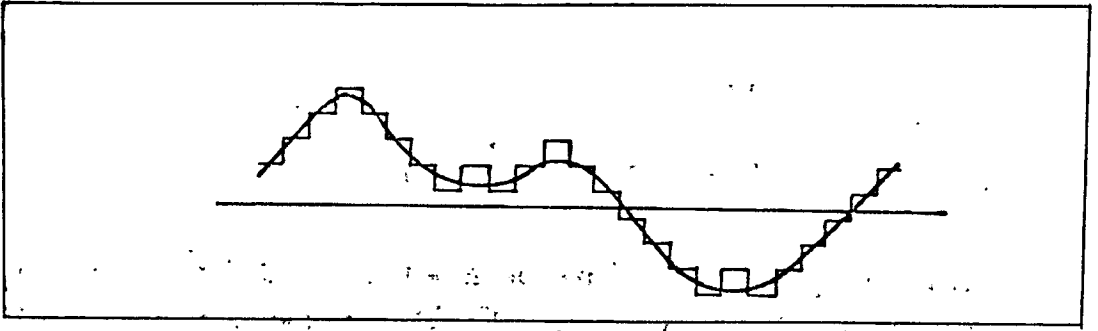
$$\text{จะได้ว่า } \Delta N = \log_2 \left| \frac{2A/q}{2 \times 0.628 A/q} \right| = 0.67 \text{ บิต}$$

นั่นคือเราสามารถประหยัด 0.67 บิตต่อสัญญาณสัมพัทธ์อย่าง 1 สัญญาณโดยที่มีค่า SQR (signal to quantizing noise ratio) เท่ากับของกรณี PCM เพราะขั้นของการควอนไทซ์เท่ากัน ในทางปฏิบัตินั้นเนื่องจากสัญญาณเสียงของคนเรามีสเปกตรัมที่บริเวณต่ำกว่า 800 Hz เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหมายถึง $|x(t)|_{max}$ จะมีค่าลดลงกว่าของกรณีความถี่ 800 Hz เพราะฉะนั้น จำนวนบิตที่จะประหยัดได้ก็จะสูงขึ้น โดยทั่วไปเราจะสามารถประหยัดได้ 1 บิต ต่อสัญญาณสัมพัทธ์อย่าง 1 สัญญาณ.

2.5 DM (Delta Modulation)

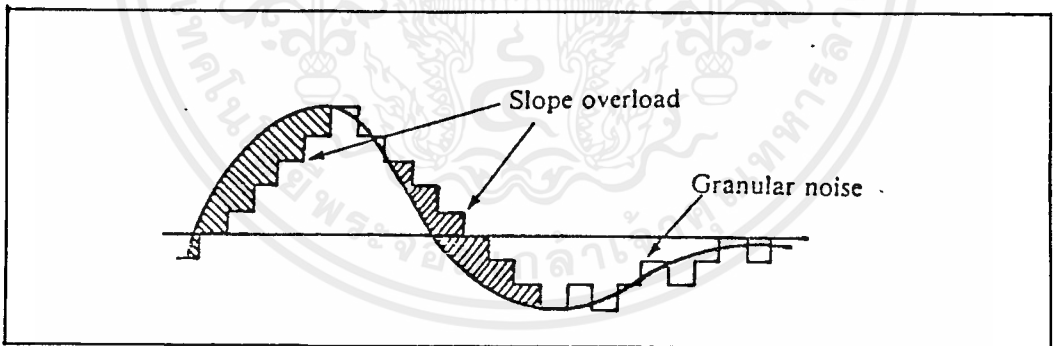
เดลตามอดูเลชันหรือ DM เป็นวิธีมอดูเลตสัญญาณแอนะล็อก โดยแปลงให้อยู่ในรูปของสัญญาณดิจิทัลเช่นเดียวกัน DM ก็อาศัยลักษณะที่สัญญาณแอนะล็อกที่ถูกสุ่มตัวอย่างมีข่าวสารที่ซ้ำซ้อนกันอยู่เช่นเดียวกับ DPCM แต่วิธีการของ DM นั้นจะค่อนข้างสุดโต่งเมื่อเทียบกับ DPCM กล่าวคือ DM นั้นจะใช้สัญญาณไบนารีเพียง 1 บิตในการระบุการเปลี่ยนแปลงระดับของสัญญาณสัมพัทธ์อย่าง รูปที่ 2.4.1 แสดงลักษณะของการติดตามสัญญาณในระบบ DM นี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.4.1 การเข้ารหัสสัญญาณในระบบ DM

ในรูปแสดงกรณีที่ขึ้นของการควอนไทซ์สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณมาก ในกรณีที่การเปลี่ยนแปลงของสัญญาณมีความชันสูงกว่าขั้นของการควอนไทซ์ก็就会产生สภาวะที่การเข้ารหัสไม่สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงของระดับสัญญาณได้ ซึ่งเรียกลักษณะดังกล่าวว่า เกิดการโอเวอร์โหลดทางความชัน (slope overload) รูปที่ 2.4.2 แสดงสภาวะดังกล่าวนี้

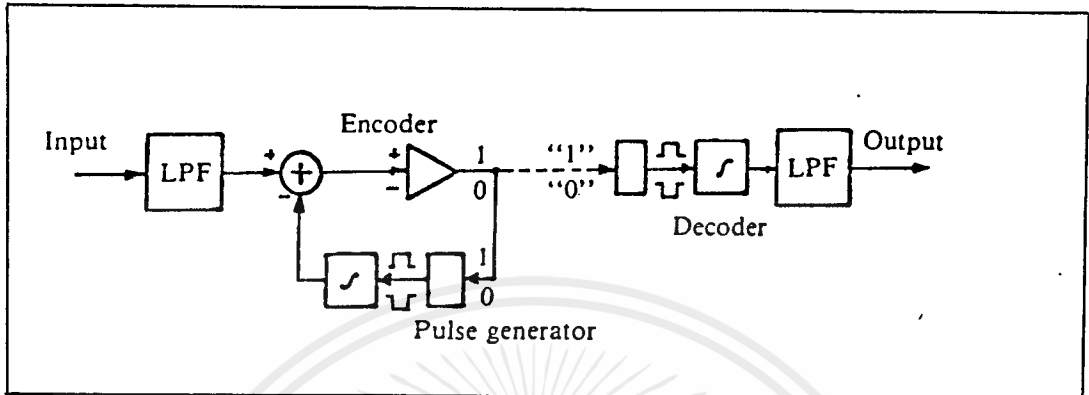
รูปที่ 2.4.2 การเกิดโอเวอร์โหลดทางความชันในระบบ DM

บล็อกไดอะแกรมของชุดเข้ารหัสและชุดถอดรหัสของระบบ DM แสดงดังรูปที่ 2.4.3 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นระบบที่ค่อนข้างง่าย การทำงานก็จะเป็นดังนี้คือสัญญาณที่เข้ามาจะถูกเปรียบเทียบกับสัญญาณที่เข้ามาก่อนหน้านี้หนึ่งตัวอย่าง ถ้าสัญญาณที่เข้ามาใหม่สูงกว่าสัญญาณก่อนหน้านั้นสัญญาณขาออกจากชุดเข้ารหัสก็จะเป็น "1" ถ้าสัญญาณที่เข้ามาต่ำกว่าเดิม สัญญาณขาออกจากชุดเข้ารหัสก็จะเป็น "0" สำหรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดถอดรหัสทางภาครับก็นำสัญญาณดิจิทัลที่รับเข้ามาได้ไปให้กำเนิดสัญญาณพัลส์ที่เป็นบวกหรือเป็นลบตามรหัสที่รับเข้ามา เสร็จแล้วก็อินทิเกรตสัญญาณพัลส์นั้นไปเรื่อย ๆ และเมื่อผ่านวงจรมัลติเพล็กซ์ผ่านความถี่ต่ำแล้ว สัญญาณที่อยู่ในรูปขั้นบันไดก็จะราบเรียบขึ้นและเข้าใกล้สัญญาณอนาล็อกเดิม

รูปที่ 2.4.3 บล็อกไดอะแกรมของการเข้ารหัสและถอดรหัสในระบบ DM

2.6 การเปรียบเทียบคุณสมบัติของการเข้ารหัสระบบต่าง ๆ

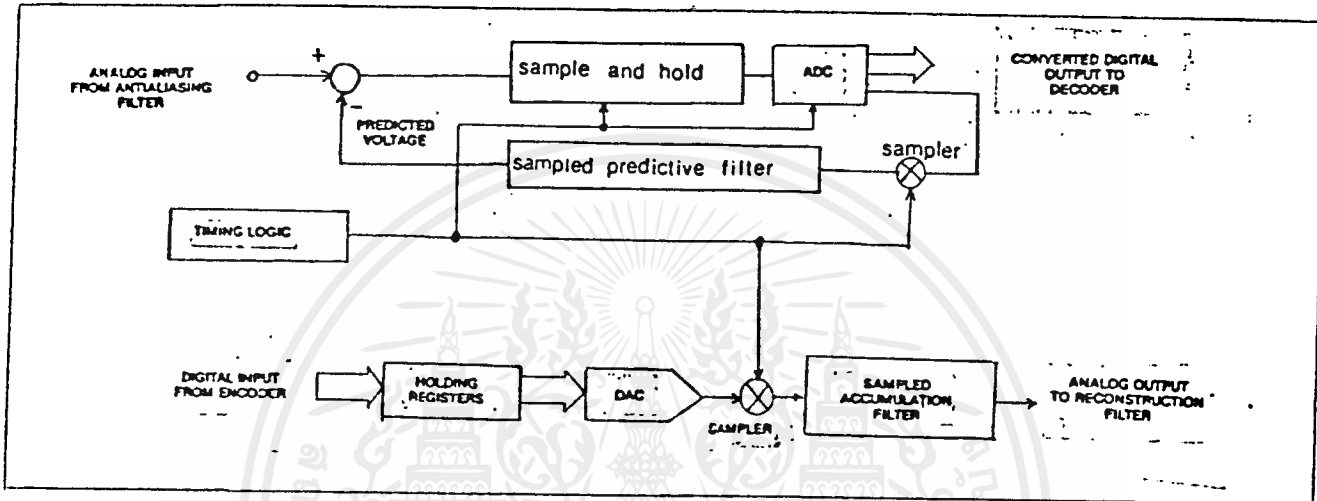
จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดจะเห็นได้ว่าสัญญาณอนาล็อกสามารถถูกแปลงรูปให้เป็นสัญญาณดิจิทัลเพื่อทำการส่งในรูปสัญญาณดิจิทัลได้ และเนื่องจากสัญญาณเสียงพูดของคนเป็นสัญญาณอนาล็อกที่มีความสำคัญสูงที่สุด จึงได้เน้นในเรื่องนี้มากที่สุด ในการเปรียบเทียบคุณสมบัติของการเข้ารหัสแบบต่าง ๆ โดยพิจารณาสัญญาณเสียงพูดเป็นหลักนั้น หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจะมีหลายประการด้วยกันหลักเกณฑ์หลัก ๆ ก็คือ คุณภาพของเสียงที่สร้างกลับคืนมาได้ กับอัตราการส่งข้อมูลที่ต้องการ คุณภาพของเสียงนั้นเราอาจแบ่งเป็น 3 ระดับด้วยกันคือ ระดับดีมาก, ระดับดี และระดับพอใช้ ระดับดีมากคือระดับที่กำหนดเป็นมาตรฐานในระบบสื่อสารโทรศัพท์ที่จะต้องส่งผ่านชุมสายระดับสูงออกไปไกล ๆ ระดับดีนั้นเป็นระดับที่ส่งระยะไกลและมีเสียงชัดเจน สำหรับระดับพอใช้นั้นเป็นระดับที่รับฟังได้เข้าใจ แต่ความชัดเจนและเป็นธรรมชาตินั้นจะด้อยลงไป เมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้จะพบว่าคุณสมบัติของการเข้ารหัสแต่ละประเภทจะเป็นดังนี้

ระบบเข้ารหัส	คุณภาพเสียง	อัตราการสุ่มตัวอย่าง (kHz)	จำนวนบิตต่อ ค่าสุ่มตัวอย่าง	อัตราการส่ง ข้อมูล kb/s
PCM	ดีมาก	8	7-8	56-64
DPCM	ดี-ดีมาก	8	4-6	32-48
DM	ดี-ดีมาก	64-128	1	64-128

DM ต้องมีอัตราการสุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างสูงเพราะต้องการลดการโอเวอร์โหลดทางด้านความชัน แต่ก็ต้องระวังเพราะการเพิ่มค่าอัตราการสุ่มตัวอย่างจะทำให้อัตราการส่งข้อมูลสูงขึ้น ดังจะเห็นได้ว่าอัตราการส่งข้อมูลของระบบ DM จะสูงกว่าระบบอื่น ๆ และจากตารางแสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของการเข้ารหัสแบบต่าง ๆ ระบบ DPCM จัดเป็นระบบที่อยู่ในระดับกลางคือมีคุณภาพเสียงดีถึงดีมากพอ ๆ กับ PCM โดยที่ใช้อัตราการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ PCM แต่ใช้อัตราการส่งข้อมูลที่ต่ำกว่า PCM และ DM มาก ซึ่งนับว่าเป็นข้อที่น่าสนใจของระบบ DPCM ที่ได้นำมาศึกษาและทดลองประกอบวงจร

ทฤษฎีและหลักการพื้นฐานของวงจร

จากหลักการพื้นฐานของระบบ DPCM ดังที่กล่าวมาข้างต้น นำมาเขียนบล็อกไดอะแกรมได้ดังนี้

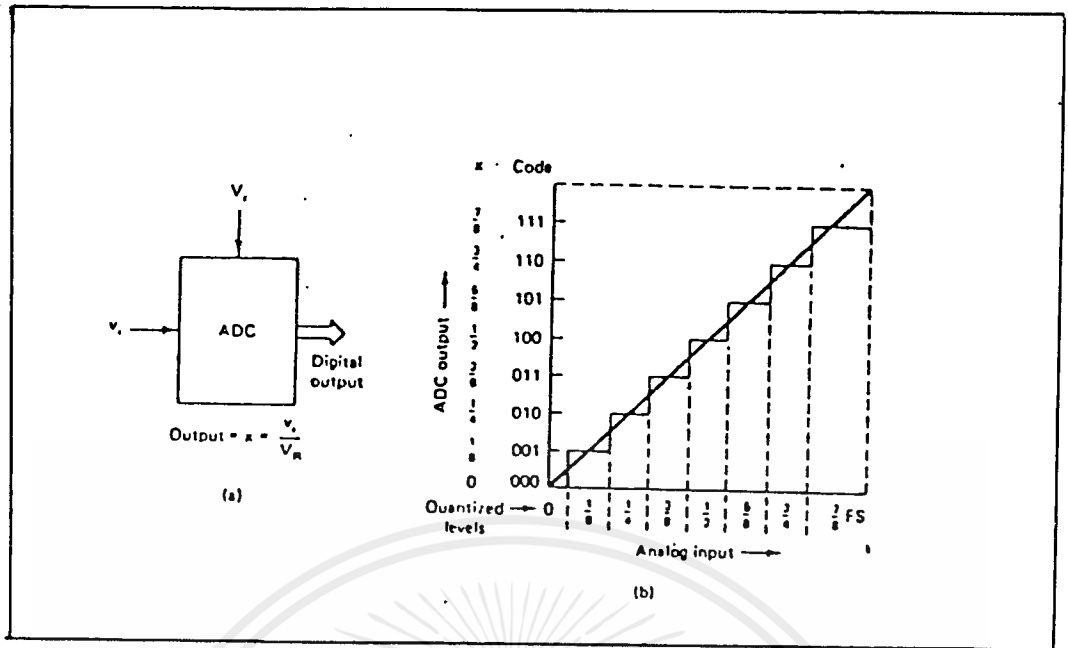

รูปที่ 3.1 บล็อกไดอะแกรมของการเข้ารหัส และการถอดรหัส

3.1 วงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล (ADC)

หลักการเบื้องต้น

การแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล (Analog to digital converter) เป็นการเทียบอัตราส่วน โดยสัญญาณอนาล็อกอินพุต (V_i) จะถูกแปลงเป็นศักดาไฟฟ้าคงที่ค่าหนึ่ง (x) ซึ่งเกิดจากการเปรียบเทียบสัญญาณอินพุตกับสัญญาณอ้างอิง (reference signal) แล้วจึงนำเอาสัญญาณดิจิทัลมาเข้ารหัส ศักดาไฟฟ้า (x) นี้ รูป 3.1.1 แสดงถึงหลักการนี้

รูปที่ 3.1.1 ตัวแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล
 (a) หลักการพื้นฐาน (b) คุณสมบัติสำหรับตัวแปลงขนาด 3 บิต

ถ้าเอาท์พุทของตัวแปลงสัญญาณประกอบด้วยรหัสทั้งหมด n บิต จะได้ระดับค้ำคดาไฟฟ้าที่แตกต่างกันทั้งหมด 2^n ระดับ ในการแปลงสัญญาณจะมีช่วงสัญญาณอินพุทที่ถูกควอนไทซ์ แล้วได้ค่าค้ำคดาไฟฟ้าเป็นค่าเดียวกันและเราเรียกความแตกต่างระหว่างค่าค้ำคดาไฟฟ้าที่มีรหัสต่างกัน 1 บิตว่าขนาดบิตที่มีนัยสำคัญน้อยที่สุด (least-significant-bit (LSB) size) เราสามารถหาค่าขนาดบิตนัยสำคัญน้อยที่สุดได้จาก

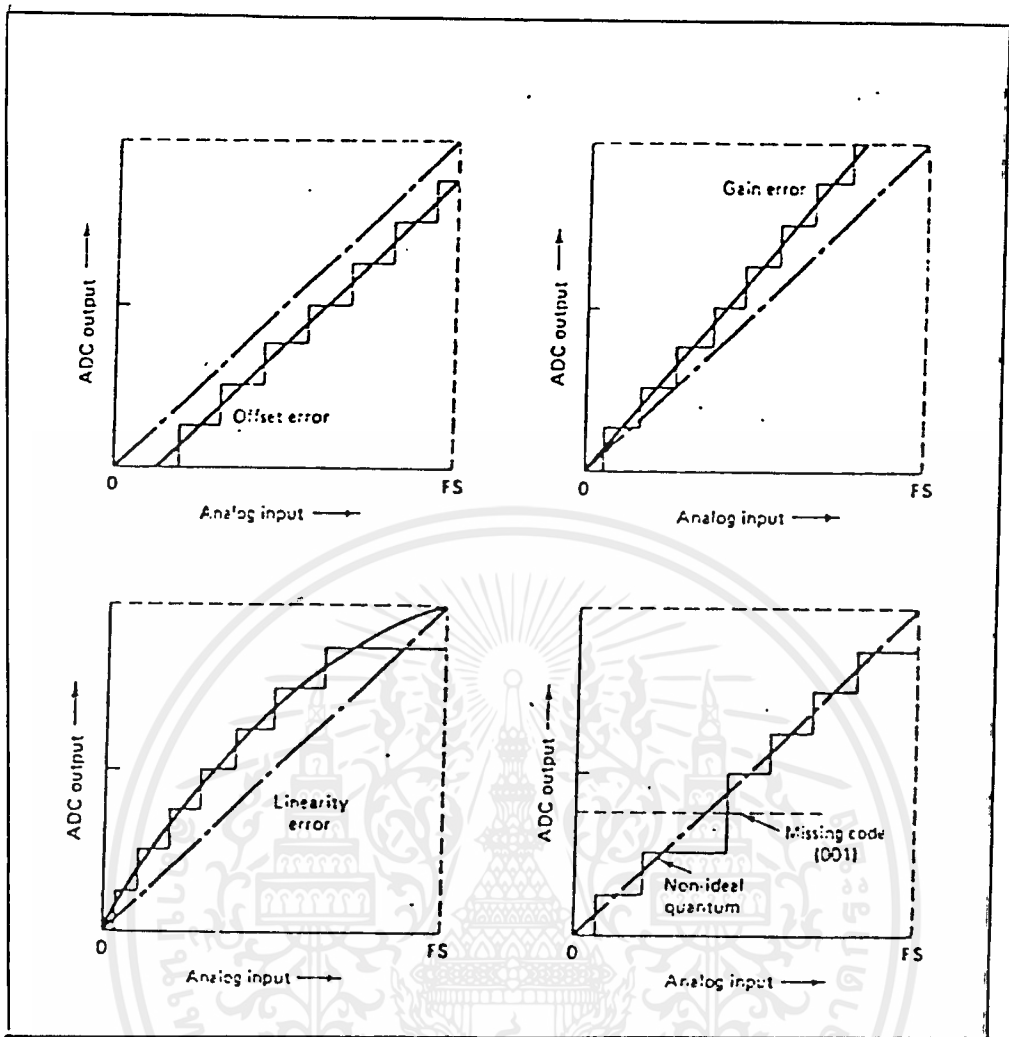
$$LSB = FS/2^n \tag{3.1.1}$$

โดยที่	LSB	คือ	ขนาดบิตนัยสำคัญน้อยที่สุด
	FS	คือ	ขนาดสัญญาณอนาล็อกอินพุทที่มีค่าฟูลสเกล (full-scale analog input)
	n	คือ	จำนวนบิตของตัวแปลงสัญญาณ

สัญญาณอนาล็อกที่มีค่าอยู่ในช่วงควอนไทเซชันเดียวกันจะถูกแทนด้วยรหัสดิจิทัลเดียวกัน ซึ่งมักจะเป็นรหัสที่แทนค่ากลางของช่วงคิกตาไฟฟ้า เราเรียกค่าคิกตาไฟฟ้านี้ว่า ค่าเทรชโฮลด์ (Threshold) เนื่องจากสัญญาณอินพุตที่แตกต่างกันจากค่าเทรชโฮลด์ไม่เกิน $\pm 1/2$ LSB ยังมีรหัสเดียวกัน ดังนั้นจึงเกิดความผิดพลาดขึ้นในตัวแปลงสัญญาณทั่ว ๆ ไปไม่เกิน $\pm 1/2$ LSB ความผิดพลาดนี้จะถูกแก้ไขได้โดยการเพิ่มจำนวนบิตของตัวแปลงสัญญาณเท่านั้น รูปที่ 3.1.1 (b) แสดงถึงความสัมพันธ์นี้สำหรับตัวแปลงสัญญาณขนาด 3 บิต

ความผิดพลาดของตัวแปลงสัญญาณ

ตัวแปลงสัญญาณที่ใช้จริง ๆ จะมีความเบี่ยงเบนจากคุณลักษณะตามรูปที่ 3.1.1 (b) ออกไปบ้าง เช่น ทรานสเฟอร์ฟังก์ชันอาจจะมีการเลื่อนออกจากค่าตามอุดมคติ ความผิดพลาดในลักษณะนี้เรียกว่า ความผิดพลาดออฟเซต (offset error) หรือความผิดพลาดศูนย์ (zero error) ซึ่งแสดงในรูปที่ 3.1.2 (a) ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากความชันของทรานสเฟอร์ฟังก์ชันมีค่าต่างไปจากค่าจริง ๆ ตามอุดมคติเรียกว่าความผิดพลาดความชัน (slope error) หรือ ความผิดพลาดของเกน (gain error) ตามรูปที่ 3.1.2 (b) ความผิดพลาดทั้งสองแบบนี้จะมีผลน้อยมากและสามารถที่จะแก้ไขได้โดยการปรับแต่งภายใน ความผิดพลาดที่แก้ไขได้ยาก ได้แก่ ความผิดพลาดเชิงเส้นแบบอินทิกรัล (Integral linearity error) ตามรูปที่ 3.1.2 (c) และความผิดพลาดเชิงเส้นแบบดิฟเฟอเรนเชียล (Differential linearity error) ตามรูปที่ 3.1.2 (d) โดยที่ค่าความผิดพลาดนี้เกิดขึ้นมากกว่า 1 LSB รหัสดิจิทัลที่เอาท์พุทอาจจะมีการหายไป

รูปที่ 3.1.2 ความผิดพลาดของตัวแปลงสัญญาณ (a) ความผิดพลาดออฟเซต (b) ความผิดพลาดของเกน (c) ความผิดพลาดเชิงเส้นแบบอินทิกรัล (d) ความผิดพลาดเชิงเส้นแบบดิฟเฟอเรนเชียล

ความละเอียดของตัวแปลงสัญญาณ

ความละเอียดของตัวแปลงสัญญาณ (converter resolution) คือ ความเปลี่ยนแปลงที่น้อยที่สุดของสัญญาณอนาล็อกอินพุตที่ทำให้รหัสของเอาต์พุตเปลี่ยนแปลงไป 1 ระดับ โดยทั่วไปจะกำหนดอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ของค่าพูลสเกล ในหน่วยมิลลิโวลต์สำหรับช่วงอินพุตที่กำหนดหรือกำหนดในรูปของจำนวนบิตของตัวแปลงสัญญาณ

ความถูกต้องของตัวแปลงสัญญาณ

ความถูกต้องของตัวแปลงสัญญาณ (converter accuracy) คือความแตกต่างระหว่างค่าคักตาไฟฟ้าของสัญญาณอินพุทจริงๆ กับค่าที่ได้จากรหัสของดิจิตอลเอาต์พุท มักจะกำหนดในรูปของขนาดบิตที่มีนัยสำคัญน้อยที่สุด

เวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณและอัตราการทรมของตัวแปลงสัญญาณ

หลังจากที่ตัวแปลงสัญญาณได้รับคำสั่งเริ่มต้นแปลงข้อมูล จะต้องใช้เวลาค่าหนึ่งเรียกว่า เวลาแปลงสัญญาณ (conversion time : t_c) ก่อนที่ตัวแปลงสัญญาณจะสามารถให้ข้อมูลเอาต์พุทที่ถูกต้อง หากสัญญาณอินพุทมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างกระบวนการแปลงสัญญาณ จะทำให้เกิดความไม่แน่นอนของเอาต์พุทขึ้น เราสามารถหาค่าเวลาแปลงสัญญาณ t_c ได้จาก

$$(dv/dt)_{max} \leq FS/2^n * t_c \quad (3.1.2)$$

โดยที่ v คือ สัญญาณอนาล็อกอินพุท
 FS คือ สัญญาณฟูลสเกลอนาล็อกอินพุท
 n คือ จำนวนบิตของตัวแปลงสัญญาณ
 t_c คือ เวลาที่ใช้แปลงสัญญาณ

ส่วนอัตราการทรม (throughput rate) ของตัวแปลงสัญญาณคือ จำนวนครั้งการสุ่มสัญญาณอินพุทที่ทำให้เกิดความถูกต้องสูงสุด

เทคนิคการแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิตอล

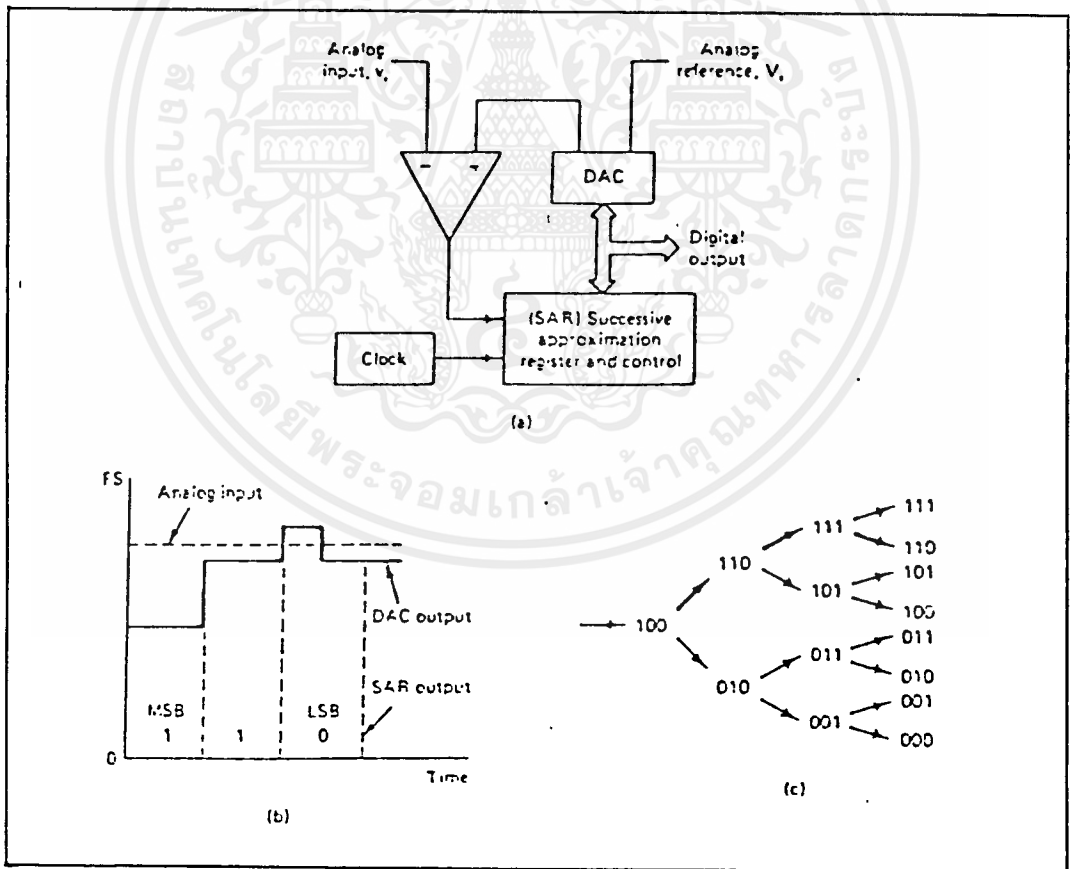
วงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิตอลที่ใช้กันทั่ว ๆ ไปมีหลายเทคนิค ได้แก่

- ก) เทอูติแบบวงจรนับหรือแบบแทรกกึ่ง (Counter or Tracking A/D)
- ข) เทอูติแบบประมาณค่า (Successive-Approximation A/D)
- ค) เทอูติแบบสโลปคู่ (Dual Slope Integrating A/D)
- ง) เทอูติแบบแปลงคักตาไฟฟ้าเป็นความถี่ (Voltage to Frequency A/D)
- จ) เทอูติแบบขนานหรือแบบแฟลช (Parallel or Flash A/D)

ในที่นี้จะขอล่าวถึงเฉพาะเอชดีแบบประมาณค่า ซึ่งเป็นเทคนิคที่ได้นำมาใช้ในวงจรของระบบ DPCM สำหรับโครงงานนี้ ส่วนรายละเอียดของเอชดีแบบอื่นจะได้รวบรวมไว้ในส่วนของภาคผนวกของปริิญาานิพนธ์ฉบับนี้

เอชดีแบบประมาณค่าหลายครั้ง (Successive-Approximation A/D-SA A/D)

เอชดีแบบนี้เป็นที่นิยมใช้กันทั่วไป ต้องอาศัยดีทึเอภายใน ซึ่งดีทึเอที่อยู่ในเอชดีแบบนี้สามารถสร้างเอาท์พุทให้เท่ากับสัญญาณอินพุทได้ภายใน n เท่าของความกว้างของสัญญาณนาฬิกาสำหรับเอชดีขนาด n บิต ดังนั้นเอชดีแบบนี้จึงมีเวลาการแปลงสัญญาณน้อยกว่าแบบแทรกกิ่งมาก และจะไม่ขึ้นกับระดับสัญญาณอินพุท วิธีการนี้อาศัยหลักการ การประมาณค่าสัญญาณอินพุทด้วยรหัสไบนารี และจะตรวจสอบแก้ไขค่าที่ประมาณนั้นจนกว่าจะได้ค่าที่ดีที่สุด

รูปที่ 3.1.3 วงจรเอชดีแบบประมาณค่า (a) บล็อกไดอะแกรม (b) รูปสัญญาณ (c) ไดอะแกรมแสดงการไหลของลอจิก

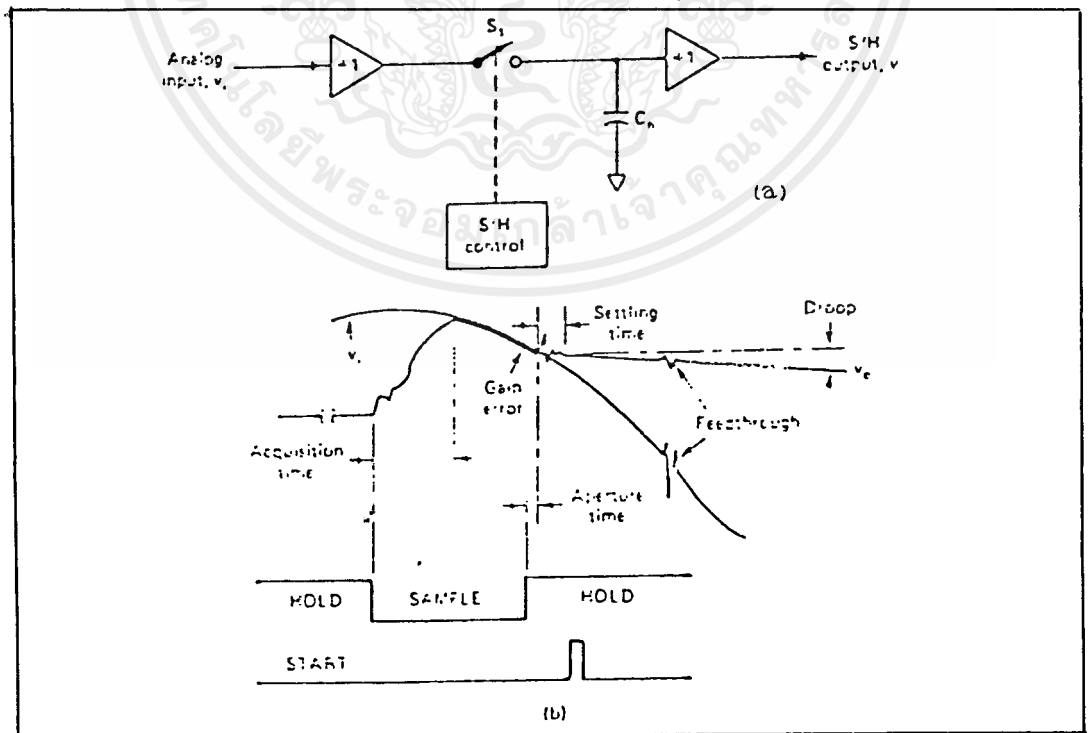
รูปที่ 3.1.3 แสดงโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเอาต์แบบนี้ขนาด 3 บิต เอาต์จะเริ่มการทำงานโดยบิตที่มีนัยสำคัญสูงสุด (MSB) ของรีจิสเตอร์ SAR จะเปิดซึ่งเอาต์พุตที่ได้จากการเปิดบิตที่มีนัยสำคัญสูงสุดที่จะมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของสัญญาณฟูลสเกล คอมพาราเตอร์จะทำหน้าที่เปรียบเทียบเอาต์พุตนี้กับสัญญาณอินพุตและจะสั่งให้ทำการปิดบิตนี้ทำการประมาณค่าบิตที่มีค่าเกินสัญญาณอินพุต และจะยังคงเปิดไว้ถ้าสัญญาณอินพุตมีค่าน้อยกว่าเอาต์พุตจากบิตนี้ สัญญาณนาฬิกาถัดมาจะไปเปิดบิตที่มีนัยสำคัญที่รองลงไป คอมพาราเตอร์จะตัดสินใจว่าจะเปิดหรือปิดบิตนั้น ๆ โดยพิจารณาจากการเปรียบเทียบระหว่างสัญญาณอินพุตและเอาต์พุตบิตที่มีนัยสำคัญต่าง ๆ จนกระทั่งถึงบิตที่มีนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSB)

เมื่อบิตที่มีนัยสำคัญน้อยที่สุดถูกเปรียบเทียบเสร็จ รีจิสเตอร์ SAR ก็จะทำให้ดิจิตอลเอาต์พุตที่เป็นการประมาณค่าที่ดีที่สุดสำหรับสัญญาณอินพุต

3.2 วงจรลุ่มและคงค่า

วงจรลุ่มและคงค่า (Sample-and-Hold Circuit) แสดงในรูปที่

3.2.1 จะช่วยลดความไม่แน่นอนที่เอาต์พุตของตัวแปลงสัญญาณ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เร็วมากเมื่อเทียบกับเวลาที่ใช้แปลงสัญญาณ

รูปที่ 3.2.1 วงจรลุ่มและคงค่า (a) วงจรพื้นฐาน (b) รูปสัญญาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.2.1 เป็นโครงสร้างอย่างง่ายของวงจรมุมและคงค่ากับสัญญาณที่ได้รับ อนุพัทธ์ลอจิก s_n จะเปิดวงจรเมื่อได้รับสัญญาณจากวงจร timing logic ที่มีค่า high ตัวเก็บประจุโวลต์ C_n จะเริ่มเก็บประจุจนเท่ากับสัญญาณอินพุท หลังจากช่วงเวลาที่น่านอนค่าหนึ่งที่เราเรียกว่า ช่วงเวลาแอกควิสิชัน (Acquisition time) ตัวเก็บประจุก็จะเต็ม ต่อมาเมื่อบางจรมุมและคงค่าได้รับสัญญาณจากวงจร timing logic มีค่าเป็นเอฟ ลวิตซ์ s_n ก็จะเปิดวงจร แต่การเปิดวงจรจะกระทำหลังจากช่วงเวลาสั้น ๆ ที่เรียกว่า ช่วงเวลาอะเพอร์เจอร์ (Aperture time t_a) ซึ่งจะน้อยมากประมาณ 10 นาโนวินาที

เมื่อทำการเพิ่มวงจรมุมและคงค่าให้กับเอาต์พุต จะทำให้สามารถลุ่มสัญญาณที่มีความถี่สูงกว่า ขณะที่ไม่มีวงจรมุมนี้สามารถแสดงได้ดังนี้

จากสมการ (3.1.2)

$$\begin{aligned} (dv/dt)_{max} &\leq FS/(2^n * t_a) \\ \text{ให้ } V_i &= A \sin(2\pi f t) \\ (dv_i/dt) &= 2\pi f A \cos(2\pi f t) \\ (dv_i/dt)_{max} &= 2\pi f A \\ 2\pi f A &\leq 2A/(2^n * t_a) \end{aligned}$$

สมมติว่าเอาต์พุตมีขนาด 8 บิต เวลาแปลงสัญญาณ 100 ไมโครวินาที

$$\begin{aligned} f_{max} &= 1/(2^n * t_a) \\ &= 12.4 \text{ Hz} \end{aligned}$$

ในกรณีที่เพิ่มวงจรมุมและคงค่าเข้าไปจะได้ความล้มพันธ์ใหม่ดังนี้

$$(dv/dt)_{max} \leq FS/(2^n * t_a)$$

เมื่อ t_a คือช่วงเวลาอะเพอร์เจอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าวงจรลุ่มและคงค่าที่มีช่วงเวลาอะเพอร์เจอร์ 20 ไมโครวินาที เอทูดิมขนาด 8 บิต ก็จะได้ว่า

$$f_{max} = 1 / (2^8 * t_{\Delta r})$$

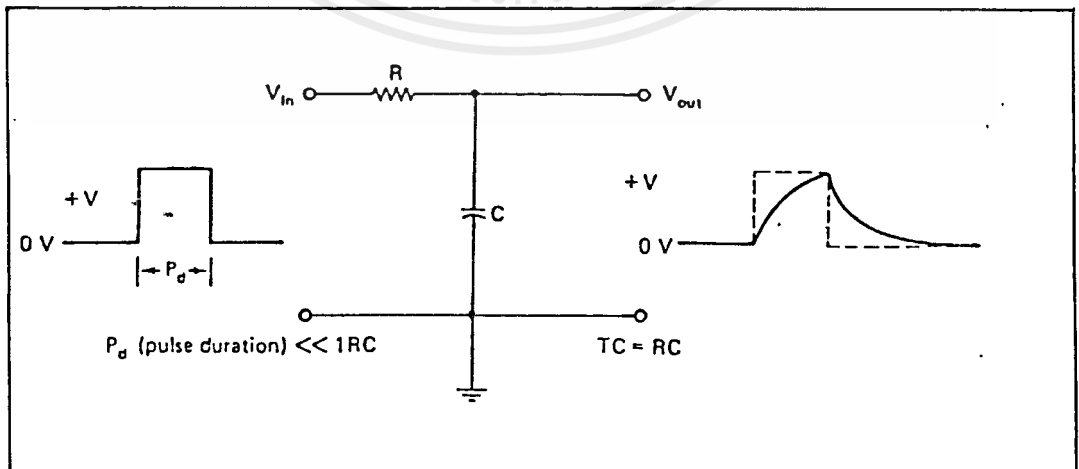
$$= 62.17 \text{ kHz}$$

หลังจากที่สวิทช์ S_1 เปิดวงจร จะต้องใช้เวลาค่าหนึ่ง เรียกว่า เวลาเซตติง (Setting time) ก่อนที่เอาท์พุทของวงจรลุ่มและคงค่าจะมีความเสถียร เอาท์พุทนี้จะค่อย ๆ ลดลงตามเวลา

การเลือกค่าตัวเก็บประจุโวลต์ควรเลือกตัวเก็บประจุที่มีค่าน้อย ๆ เพื่อลดเวลาแอกควิซชันลง แต่ก็ทำให้เอาท์พุทของวงจรลดลงเร็วขึ้น ในทางตรงข้ามค่าตัวเก็บประจุที่มากเกินไปก็จะทำให้เอาท์พุทของวงจรลดลงช้า แต่เวลาแอกควิซชันก็จะมากเกินไป ค่าเวลาคงค่า (Hold Time) ที่เหมาะสมไม่ควรจะมากกว่าเวลาแปลงสัญญาณของเอทูดิ และให้การลดลงของเอาท์พุทมีค่าน้อยกว่าศักดาที่ได้จากบิตน้อยสำคัญน้อยที่สุด

3.3 วงจรอินทิเกรเตอร์ หรือวงจรแอ็คคิวเมเลเตอร์

วงจรอินทิเกรเตอร์ก็คือ วงจรที่สามารถทำการอินทิเกรตสัญญาณที่ป้อน ณ ขั้วอินพุท หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ วงจรนี้จะสะสมสัญญาณที่ป้อนเข้าจากขั้วอินพุทเรื่อย ๆ ภายในช่วงเวลาหนึ่ง และแสดงผลของการสะสมนี้ออกทางเอาท์พุท

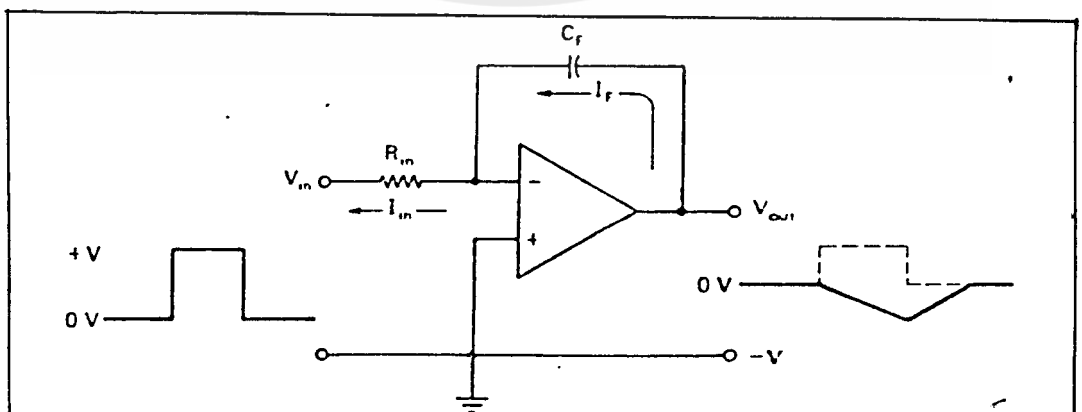

รูป 3.3.1 แสดงวงจรอินทิเกรตพื้นฐาน

รูป 3.3.1 แสดงวงจรอินทิเกรตพื้นฐานซึ่งใช้อุปกรณ์ทาสซีฟ (ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ) แต่ก่อนที่จะวิเคราะห์วงจรนี้ ควรทราบคุณสมบัติบางอย่างของตัวเก็บประจุเสียก่อน คือ

- 1) แรงดันที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแบบทันทีทันใดได้ และแรงดันเริ่มต้นมักจะให้มิต่ำเท่ากับศูนย์
- 2) ขณะที่ตัวเก็บประจุกำลังเก็บ (ชาร์จ) ประจุอยู่นั้น กระแสที่ไหลผ่านตัวเก็บประจุจะค่อย ๆ ลดลง

เมื่อทราบคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว เราสามารถศึกษาการทำงานของวงจรในรูป 3.3.1 ได้ง่ายขึ้น จากข้อกำหนดแรก เมื่อเริ่มต้นแรงดันคร่อมตัวเก็บประจุ C จะมีค่าเท่ากับศูนย์ ดังนั้นเมื่อเราวัดเอาท์พุทคร่อมตัวเก็บประจุ แรงดันที่ได้จึงมีค่าเท่ากับศูนย์ หลังจากนั้นเมื่อตัวเก็บประจุค่อย ๆ ถูกชาร์จขึ้น แรงดันคร่อม C จึงมีค่าสูงขึ้นเรื่อย ๆ (ความเร็วในการชาร์จประจุจะขึ้นกับค่าคงตัวของเวลา มีค่าเท่ากับผลคูณของ R และ C) ซึ่งเป็นผลให้กระแสที่ไหลผ่านตัวเก็บประจุ C มีค่าลดลง นั่นคือ แรงดันที่ตกคร่อมตัวต้านทานจะต่ำลง และทำให้แรงดันเอาท์พุทมีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยมากอัตราความเพิ่มจะเป็นแบบเอ็กโปเนนเชียล จนกระทั่งเมื่อแรงดันอินพุทตกลงเหลือศูนย์โวลต์ ตัวเก็บประจุก็จะคายประจุผ่านตัวต้านทาน R ลงกราวด์ (ในขณะนั้นตัวเก็บประจุจะทำตัวเสมือนเป็นแหล่งจ่ายไฟเอง) จากลักษณะของวงจรทาสซีฟที่ได้แสดงมานี้ จะเห็นว่า แรงดันที่เอาท์พุทจะไม่มีทางสูงกว่าแรงดันอินพุทได้เลย นอกจากนี้ต้องระวังด้วยว่าวงจรนี้จะทำงานได้ดีเมื่อความกว้างของสัญญาณพัลส์มีค่าต่ำกว่าค่าคงตัวของเวลา RC มากกว่านั้น (RC คือ ผลคูณของความต้านทานและคาปาซิแตนซ์)

รูปที่ 3.3.2 การนำออปแอมป์มาใช้ในวงจรอินทิเกรเตอร์

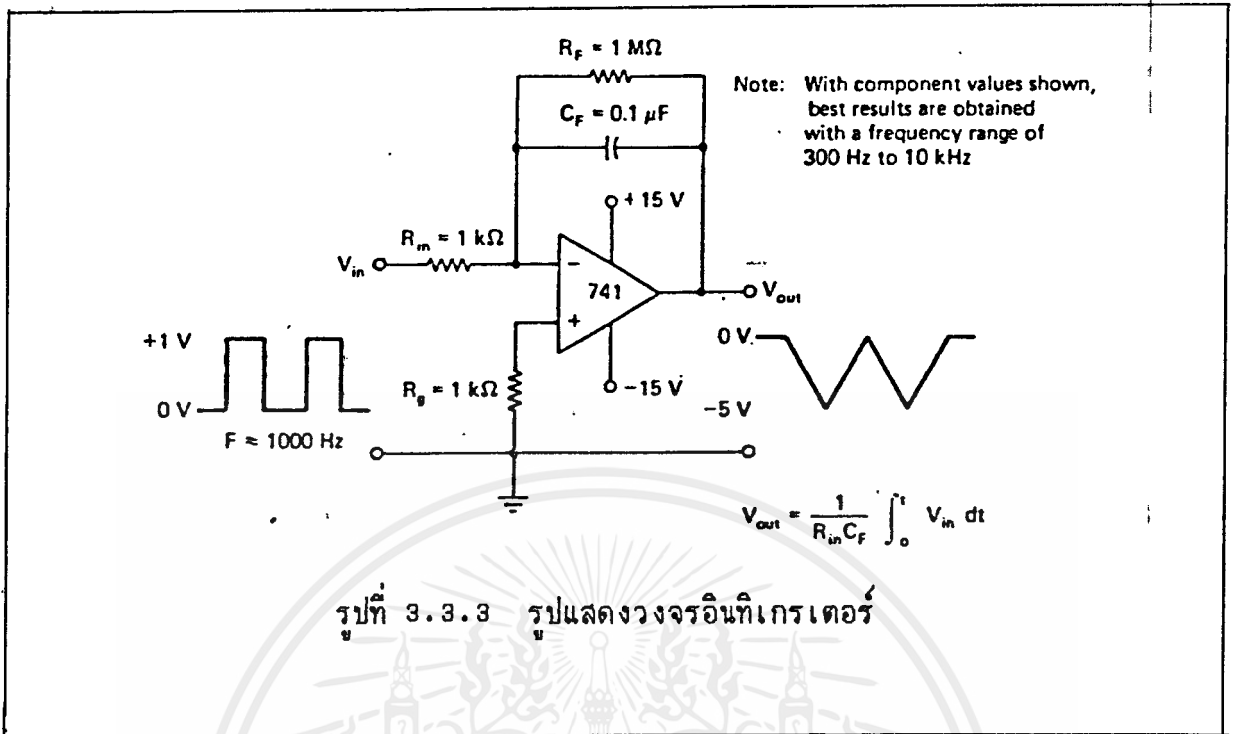
เมื่อนำออปแอมป์มาใช้ในวงจรอินทิเกรเตอร์ดังรูป 3.3.2 ตัวเก็บประจุจะทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์สำหรับป้อนสัญญาณกลับ เราสามารถวิเคราะห์วงจรนี้ได้โดยยึดหลักที่ว่า กระแส I_{in} จะเท่ากับ I_f และเกิดกราวด์เสมือนที่ขั้วอินพุทลบ นอกจากนี้หากสัญญาณอินพุทที่ป้อนให้อยู่ในลักษณะคงที่ (ในบางช่วง) กระแส I_{in} จะมีค่าคงที่ ($I_{in} = V_{in}/R_{in}$) นั่นคือ I_f จะมีค่าคงที่ตามด้วย และจากสมการของตัวเก็บประจุ

$$I_f = -C \frac{dV_{out}}{dt} \quad (3.3.1)$$

จะพบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของเอาต์พุทจะมีค่าคงที่ด้วยหรืออีกนัยหนึ่ง ความชันของแรงดันเอาต์พุทจะเพิ่มขึ้นแบบเส้นตรง และเมื่อแรงดันอินพุทตกลงเหลือศูนย์โวลต์ ตัวเก็บประจุก็คายประจุแบบเชิงเส้นเช่นกัน ผลคือ แรงดันที่เอาต์พุทจะมีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมกลับเฟส (เนื่องจากอินพุทถูกป้อน ณ ขั้วอินพุทลบ เอาต์พุทจะกลับเฟส 180 องศา)

วงจรเช่นในรูป 3.3.2 มีข้อเสียหลักที่ว่า ถึงแม้ในขณะที่ V_{in} มีค่าเป็นศูนย์โวลต์ก็ตามกระแสไบอัส อินพุทจะทำให้ตัวเก็บประจุถูกชาร์จอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งผลสุดท้ายแรงดันเอาต์พุทจะอิ่มตัว และมีค่าสูงประมาณแหล่งจ่ายไฟซีกลบ (ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีกรป้อนสัญญาณอินพุทเลย) ดังนั้นการนำวงจรในรูป 3.3.3 มาใช้โดยมีการต่อตัวต้านทานป้อนกลับขนานกับตัวเก็บประจุจะทำให้วงจรมีเสถียรภาพดีขึ้น และจะมีค่าของอัตราขยายตั้งแต่ 10 ถึง 100 โดยมีขนาดของแรงดันเอาต์พุทตามสมการ

$$V_{out} = - \frac{1}{R_{in} CF} \int dV_{in} dt \quad (3.3.2)$$

รูปที่ 3.3.3 รูปแสดงวงจรอินทิเกรเตอร์

โดยเครื่องหมาย \int แสดงการอินทิเกรต และ dt คือช่วงเวลาในการอินทิเกรต ตัวอย่างเช่น ถ้าป้อนคลื่นสี่เหลี่ยมขนาด 1 โวลต์ ความถี่ 1 กิโลเฮิร์ต ให้แก่วงจร ดังรูป 3.3.3 จะได้ว่า dt เป็นความกว้างหนึ่งช่องของสัญญาณพัลส์ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.0005 วินาที (นั่นคือเราต้องการสะสมแรงดันในช่วงที่ V_{in} เป็นบวกเท่านั้น)

$$\begin{aligned}
 \text{จากสมการจะได้ } V_{out} &= - \frac{1}{1k \times 0.1\mu F} \int (+1V \times 0.0005s) \\
 &= -10,000(0.0005) \\
 &= -5V
 \end{aligned}$$

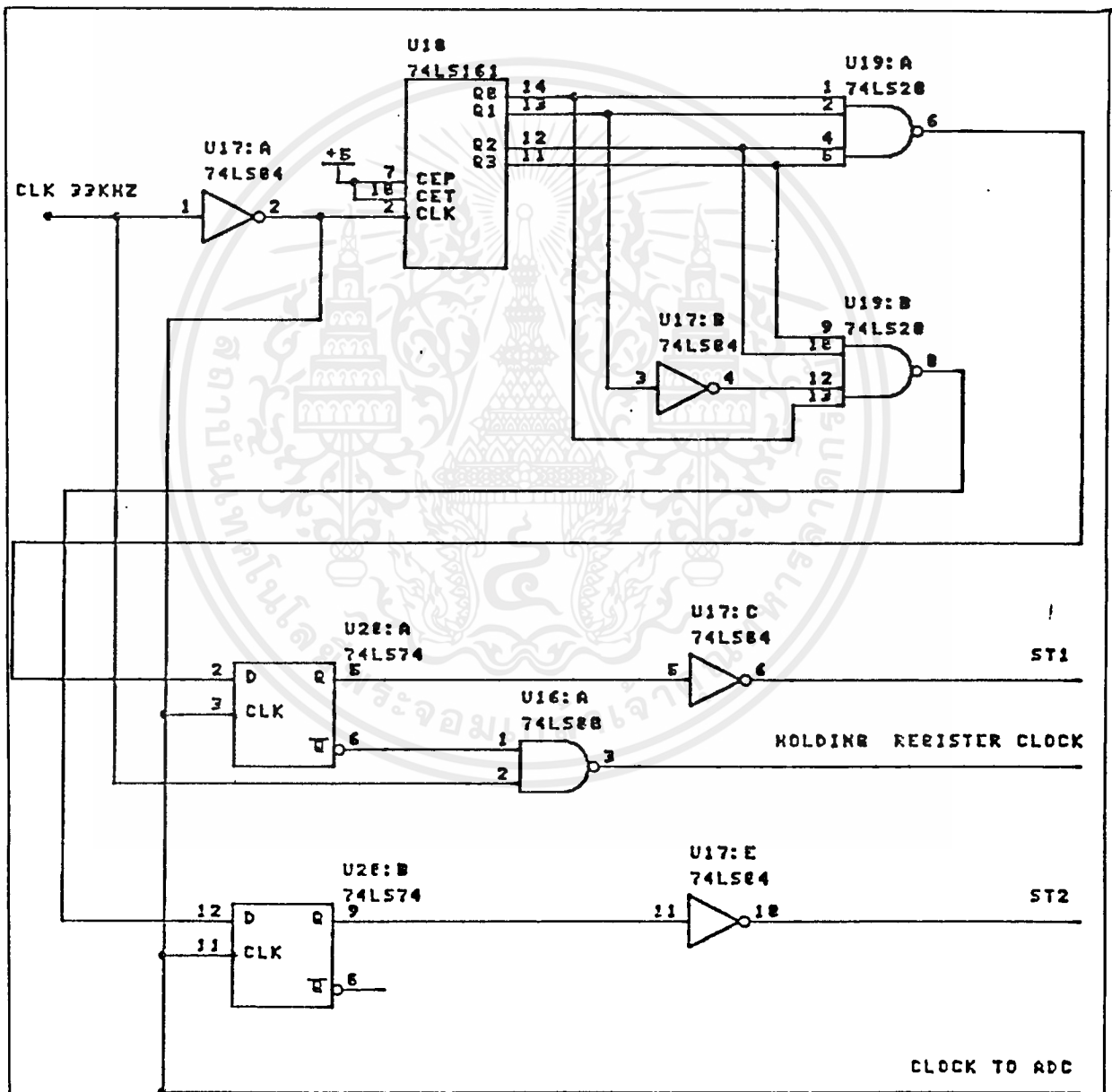
ซึ่งเหมือนกับว่ามีการสะสมแรงดัน 1 โวลต์ ทุก ๆ 0.0001 วินาที

บทที่ 4

วงจรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลอง

4.1 วงจรควบคุมจังหวะเวลา

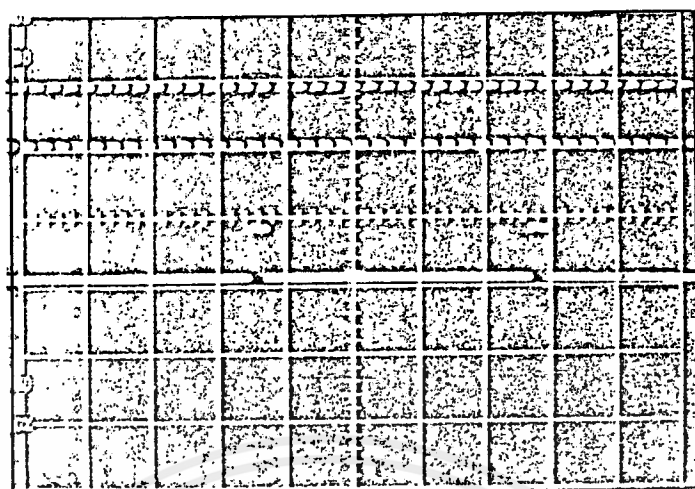
ในการประกอบวงจรของระบบ DPCM นั้นต้องมีการควบคุมจังหวะเวลา ในการสุ่มค่าสัญญาณและมีการกำหนดช่วงเวลาที่ยังค่าสัญญาณไว้ชั่วขณะหนึ่ง ดังนั้น จึงต้องมีวงจรที่ทำหน้าที่ควบคุมจังหวะเวลาดังรูป 4.1.1

รูปที่ 4.1.1 แสดงวงจรควบคุมจังหวะเวลา

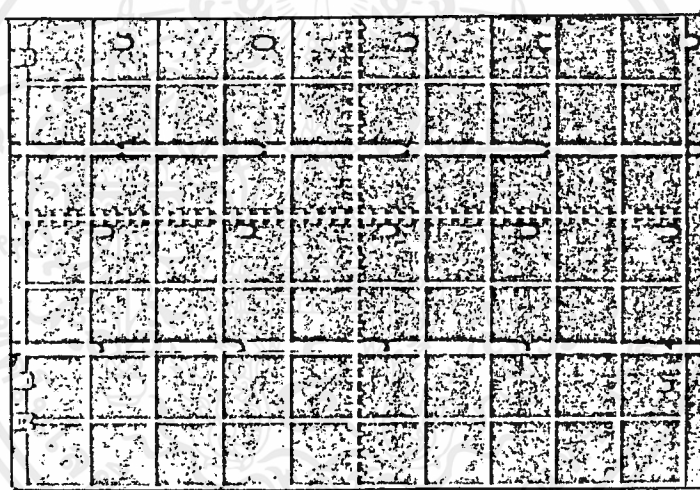
- สัญญาณ c_{ik} เป็นสัญญาณนาฬิกาที่มีรูปร่างเป็น Square wave ในที่นี้ใช้สัญญาณนาฬิกาที่มีความถี่เท่ากับ 32 kHz
- สัญญาณ ST_1 ใช้เป็นจังหวะในการสุ่มค่าสัญญาณและคงค่าที่สุ่มนั้นไว้เพื่อนำไปใช้ ADC แปลงเป็นสัญญาณดิจิทัล โดยขณะที่สัญญาณ ST_1 มีค่าเป็น high จะเป็นช่วงที่ทำการ sampling และช่วงที่ ST_1 เป็น low เป็นช่วงที่ hold ค่าไว้ ดังนั้นช่วงเวลา that hold ค่าไว้จะต้องเป็นช่วงเวลาอย่างน้อยเท่ากับช่วงเวลาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณ ซึ่ง ADC แบบที่เลือกใช้ในการทดลองเป็น ADC ที่ใช้เทคนิคการประมาณค่าหลายครั้ง (Successive Approximation A/D) ซึ่ง ADC แบบนี้ถ้าจะให้ได้เอาท์พุทเป็นรหัสดิจิทัล 8 บิต ก็จะใช้เวลาในการแปลงสัญญาณเท่ากับสัญญาณนาฬิกา 8 ลูก ดังนั้นช่วงที่ ST_1 มีค่าเป็น low จะต้องนานอย่างน้อยเท่ากับช่วงเวลาของสัญญาณนาฬิกา 8 ลูก
- สัญญาณ ST_2 เป็นจังหวะที่ใช้สุ่มค่าสัญญาณอนาล็อกที่มีค่าเท่ากับสัญญาณดิจิทัลที่เป็นเอาท์พุทของ ADC สัญญาณอนาล็อกนี้ได้ออกมาจาก DAC ตัวหนึ่งซึ่งเป็นส่วนประกอบในวงจร ADC ค่าที่สุ่มได้จะถูกคงค่าเอาไว้ให้ predictor นำไปทำนายค่า และเนื่องจากว่าเราต้องการให้ ST_1 สุ่มค่าที่เป็นผลต่างระหว่างค่าอินพุทจริงกับค่าทำนาย ดังนั้น ST_2 ต้องทำการสุ่มก่อนหน้า ST_1 เพื่อให้ได้ค่าทำนายออกมาก่อนที่ ST_1 จะสุ่มค่าผลต่าง ดังนั้นเมื่อดูจากรูปสัญญาณจะเห็นว่า ST_1 กับ ST_2 จะมีรูปร่างสัญญาณเหมือนกันเพียงแต่ต่างกันตรงที่จังหวะที่สุ่มเท่านั้นคือ ช่วงที่สัญญาณเป็น high ของ ST_1 กับ ST_2 จะไม่ตรงกัน
- สัญญาณ holding register clock เป็นการ hold ค่าสัญญาณที่แปลงเป็นรหัสดิจิทัลเรียบร้อยแล้วแล้วส่งค่าดิจิทัลนั้นไปให้ทางด้านวงจรถอดรหัส

เมื่อต่อวงจรตามรูป 4.1.1 จะได้รับสัญญาณต่าง ๆ ดังแสดงในรูป 4.1.2

Time / Div 0.2 ms

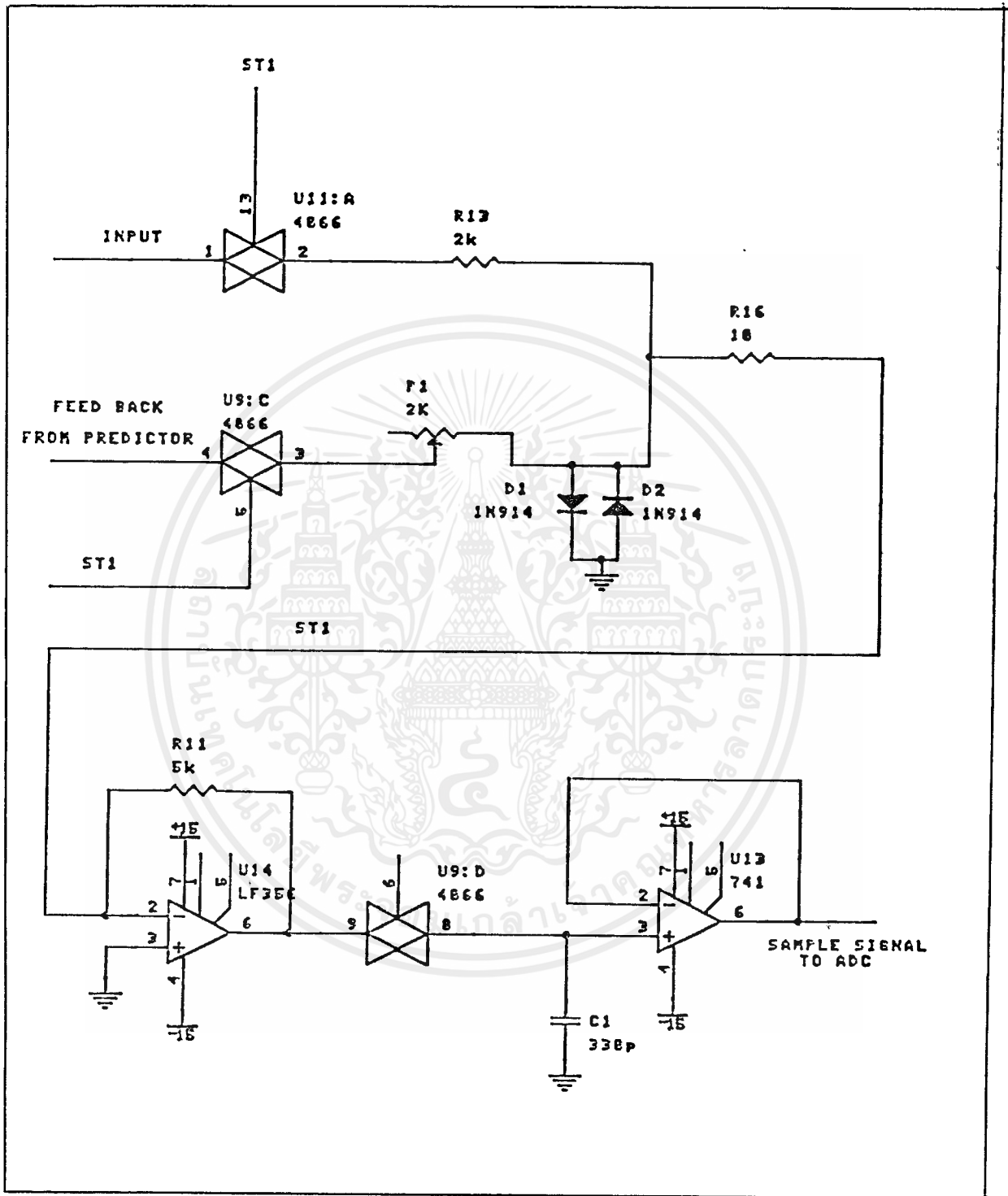
Volt / Div 2 Volts.

รูปที่ 4.1.2 แสดงรูปสัญญาณที่วัดได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วงจรลุ่มและคงค่าสัญญาณ (Sample and Hold circuit; S&H)

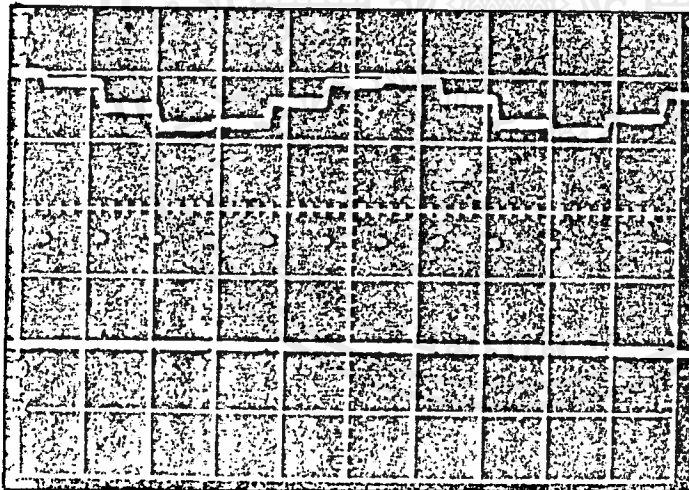

รูปที่ 4.2.1 แสดงวงจรลุ่มและคงค่าสัญญาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วงจร S&H ตามรูป 4.2.1 ใช้ไอซีเบอร์ 4066 ซึ่งเป็น analog voltage switch ทำหน้าที่เป็นสวิตช์ตัดต่อวงจรโดยอาศัยการควบคุมจากสัญญาณ ST_1 โดยสัญญาณ ST_1 ที่จะนำมาควบคุมการปิด-เปิดสวิตช์ของ 4066 นั้น ต้องมีค่าระดับแรงดันเป็น +5 โวลต์ เมื่ออยู่ในสถานะ "high" และมีค่าแรงดันเป็น -5 โวลต์นั้น เพราะว่าจะได้สามารถสุ่มค่าได้ทั้งสัญญาณอนาล็อกที่มีค่าเป็นบวก และมีค่าเป็นลบ วงจร S&H นี้ เราต้องการให้มันสุ่มค่าผลต่างระหว่างอินพุตจริง กับค่าทำนาย ดังนั้นเมื่ออินพุตเข้ามาจะถูกนำมาเปรียบเทียบกับค่าทำนายก่อน เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะได้ค่าผลต่าง ซึ่งอาจมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ ผลต่างนี้ก็จะถูกขยายโดยวงจรขยายแรงดันซึ่งใช้ออปแอมป์เบอร์ LF356 ผลต่างที่ถูกขยายแล้วนี้จะถูก 4066 สุ่มค่าแล้ว C_1 จะทำการคงค่าไว้ แล้วส่งผ่านวงจรบัฟเฟอร์ เพื่อส่งต่อไปให้วงจร ADC ทำการแปลงสัญญาณออกมาเป็นสัญญาณดิจิทัล

การทดลองวงจร S&H ตามรูป 4.2.1 โดยการป้อนอินพุตเป็นสัญญาณรูปซายน์และใช้ความถี่ในการซมปลิ่งเท่ากับความถี่ของสัญญาณ ST_1 ได้ผลดังแสดงในรูป 4.2.2

Time/Div = 0.5 ms

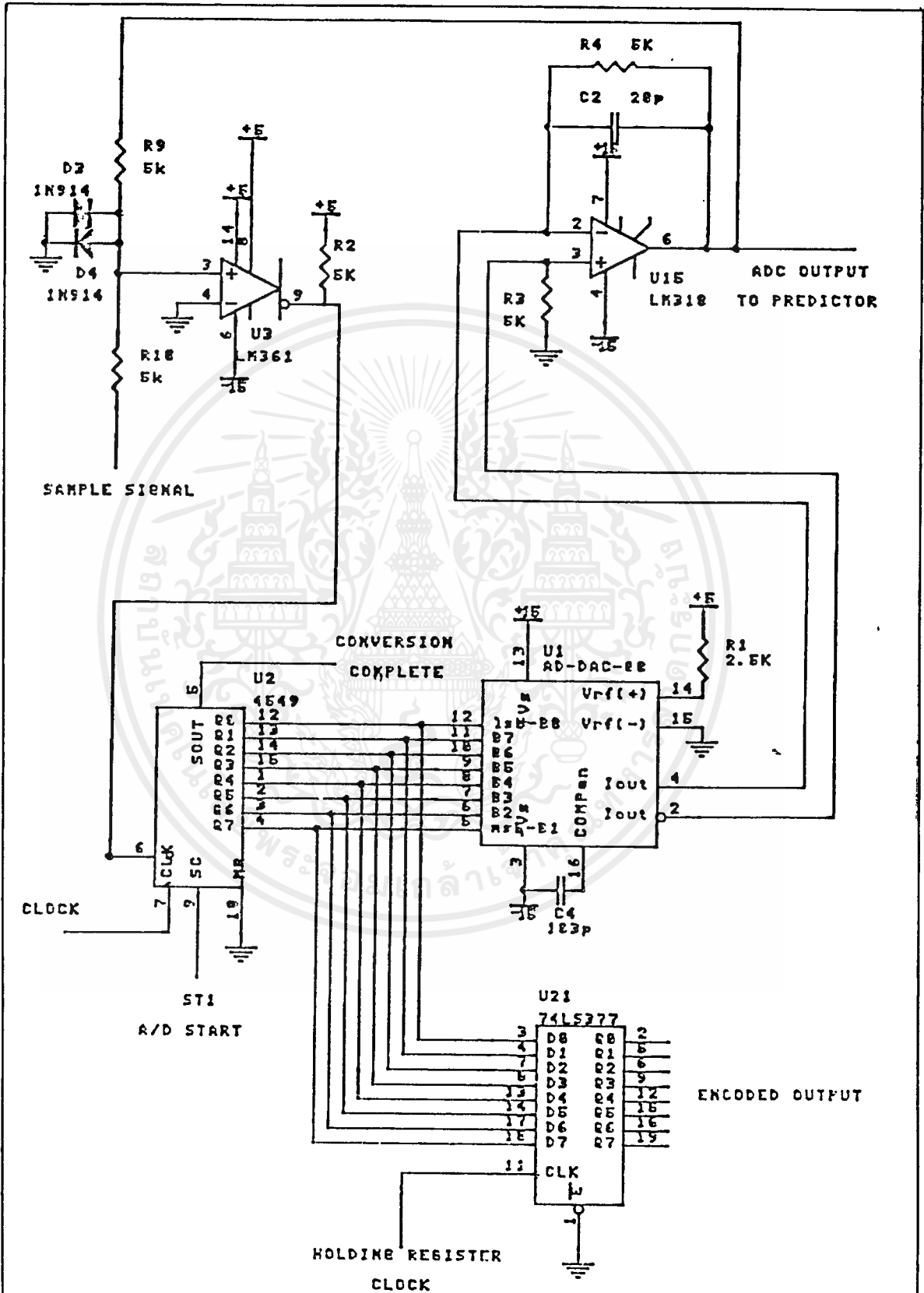
Volt/Div = 2 V.

Time/Div = 0.5 ms

Volt/Div = 2 V.

รูป 4.2.2 แสดงรูปสัญญาณซายน์ที่ถูกสุ่มและคงค่าตามจังหวะสัญญาณ ST_1

4.3 วงจรแปลงสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัลโดยใช้เทคนิคการประมาณค่าหลายครั้ง (SA-ADC)

รูป 4.3.1 วงจร SA-ADC

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะในรูปแบบใด ทั้งสิ้น คิดทั้งงานนี้ให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีโอกาสนำไปใช้

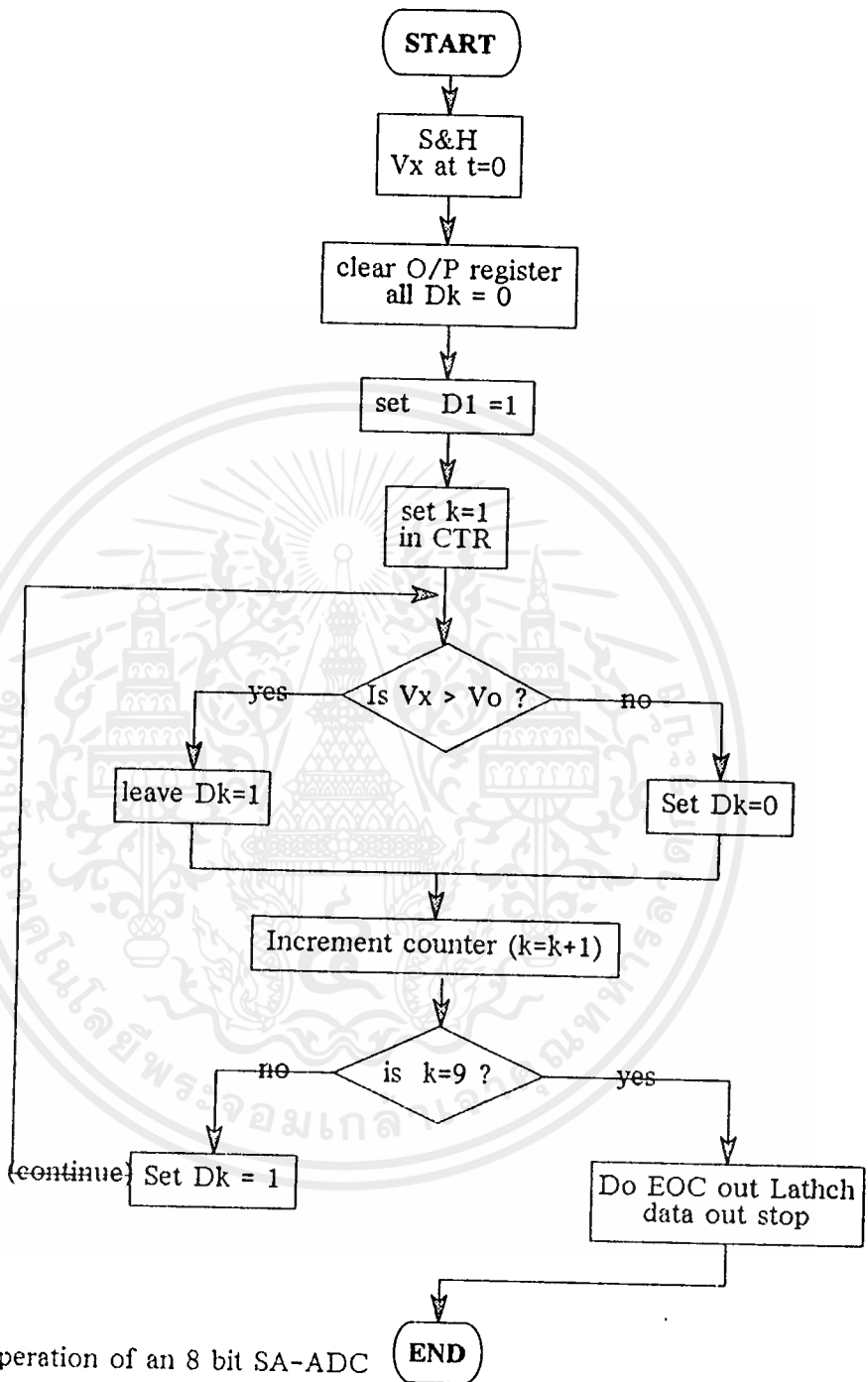
วงจร SA-ADC ที่แสดงในรูปที่ 4.3.1 หัวใจของวงจร คือ Successive Approximation Register (SAR) เช่นเบอร์ MC14549 และในวงจร SA-ADC นี้ต้องมี ADC ประกอบอยู่ด้วย 1 ตัวในที่นี้ใช้ DAC เบอร์ 0800 ทำงานร่วมกับ SAR และใช้ LM361 เป็นคอมพาราเตอร์ (LM361 เป็น fast comparator)

เมื่อเริ่มทำการแปลงสัญญาณ พัลส์ลูกแรกจะทำการส่งบิตที่มีนัยสำคัญสูงสุดไปยังดีทิวเอเบอร์ 0800 โดย SAR จะรอสัญญาณจากวงจรเปรียบเทียบ LM361 ซึ่งทำการตรวจสอบว่าเอาต์พุตของวงจรดีทิวเอซึ่งเอาต์พุตจากขา 4 และ ขา 2 ของ DAC0800 จะเป็นกระแส กระแสนี้จะถูกเปลี่ยนเป็นแรงดันโดยวงจรเปลี่ยนกระแสเป็นแรงดันที่ใช้ LM318 เอาต์พุตของดีทิวเอที่ถูกเปลี่ยนเป็นแรงดันแล้วนี้จะถูกตรวจสอบว่ามากหรือน้อยกว่าแรงดันอินพุต V_{in} SAR จะทำการรีเซตบิตที่มีนัยสำคัญสูงสุดนั้น

พัลส์ลูกต่อมาก็จะทำงานเช่นเดียวกัน โดยบิตที่ได้คือบิตที่มีนัยสำคัญรองลงมา ASR จะทำงานแบบนี้ไปจนถึงบิตที่มีนัยสำคัญต่ำสุด แต่ละบิตจะใช้สัญญาณนาฬิกาเพียงลูกเดียว ดังนั้นถ้าเราต้องการเอาต์พุตเป็นรหัสดิจิตอลขนาด 8 บิต ก็ใช้สัญญาณนาฬิกา 8 ลูก

วงจรในรูปที่ 4.3.1 จะใช้กับแรงดันอินพุตในช่วงเท่าไรขึ้นอยู่กับค่า V_{ref} ที่ขา 14 ของ DAC0800 ในที่นี้เราใช้ V_{ref} เท่ากับ +5 โวลต์ และใช้ R_{ref} เท่ากับ 2.5 k โอห์ม เพื่อให้ได้กระแส 2 mA ตามสเปคของ 0800 และต้องการจะให้ใช้ได้กับแรงดันอินพุตตั้งแต่ -5 ถึง +5 โวลต์ ดังนั้น DAC0800 จึงให้เอาต์พุตเป็นค่าเต็มสเกลทางด้านบวกเท่ากับ +5 โวลต์ และให้ค่าเต็มสเกลทางด้านลบเท่ากับ -5 โวลต์

การทำงานของวงจรในรูป 4.3.1 สามารถเขียนเป็น flow chart ได้ดังนี้

Flowchart for the operation of an 8 bit SA-ADC

$$D_1 = \text{MSB} \text{ and } D_8 = \text{LSB}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุที่เลือกใช้วงจรนี้เพราะสามารถดึงอนาล็อกเอาต์พุตออกมาจาก DAC ได้ เราต้องการเอาเอาต์พุตจาก DAC นี้ไปป้อนให้วงจรทำนาค่าเพื่อทำนาค่าสัญญาณออกมา และวงจรนี้มีความเร็วในการแปลงสัญญาณค่อนข้างดี มีความละเอียดสูง นอกจากนี้ MC14549 ยังสามารถส่งเอาต์พุตดิจิตอลแบบอนุกรมอีกด้วยขึ้นอยู่กับการควบคุมของ SAR

ผลการทดสอบวงจร ADC นี้ในการแปลงสัญญาณอนาล็อกให้เป็นสัญญาณดิจิตอลขนาด 8 บิต เป็นดังต่อไปนี้

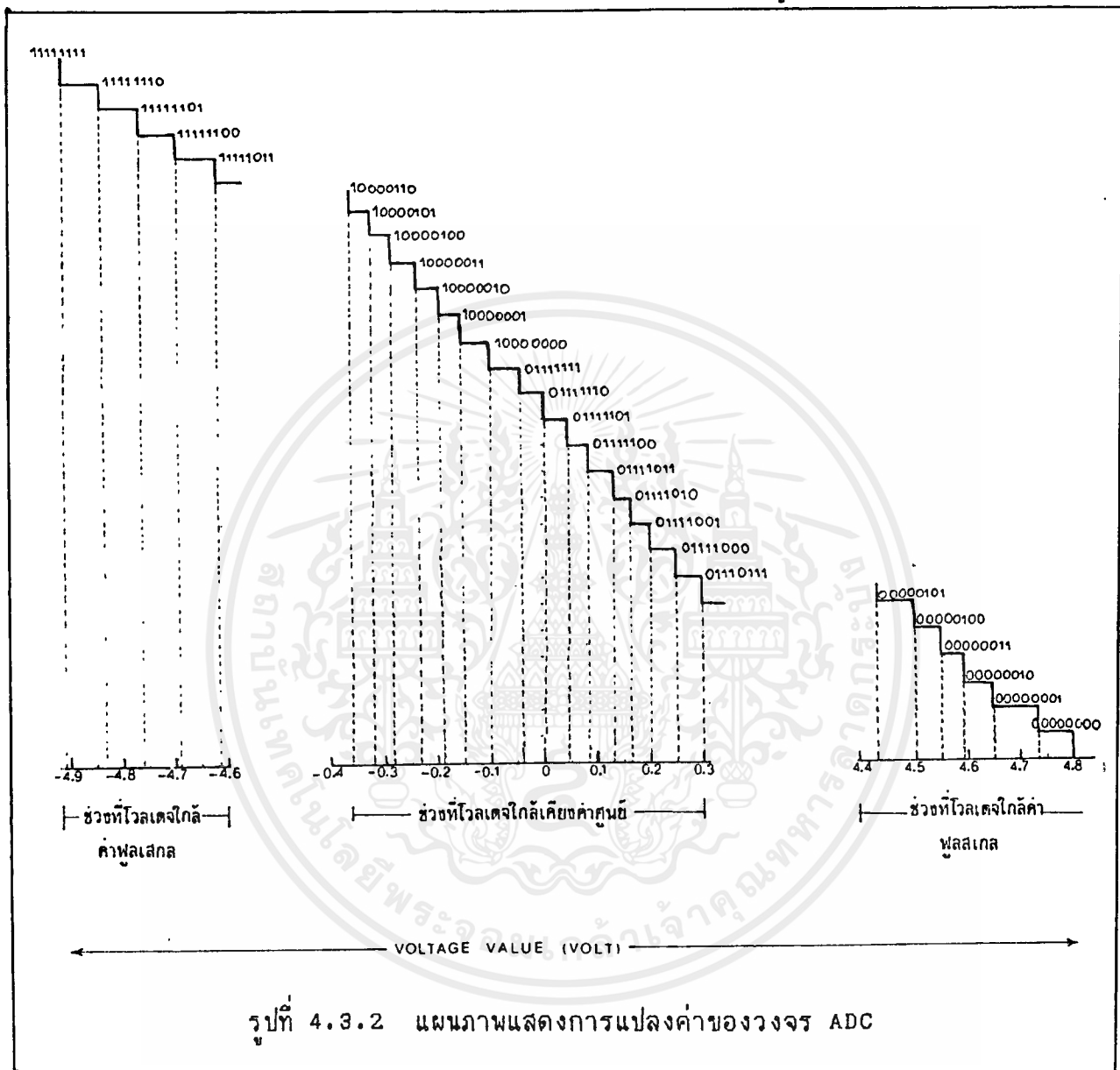
Digital Code								Voltage Value
MSB				LSB				
0	0	0	0	0	0	0	0	4.86 — ค่าฟูลสเกล
0	0	0	0	0	0	0	1	4.80 (ทางค่านบวก)
0	0	0	0	0	0	1	0	4.73
0	0	0	0	0	0	1	1	4.65
0	0	0	0	0	1	0	0	4.59
0	0	0	0	0	1	0	1	4.55
0	0	0	0	0	1	1	0	4.50
0	0	0	0	0	1	1	1	4.43
0	1	1	1	0	1	1	1	0.30
0	1	1	1	1	0	0	0	0.25
0	1	1	1	1	0	0	1	0.20
0	1	1	1	1	0	1	0	0.17
0	1	1	1	1	0	1	1	0.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Digital Code								Voltage Value
MSB				LSB				
0	1	1	1	1	1	0	0	0.08
0	1	1	1	1	1	0	1	0.04
0	1	1	1	1	1	1	0	0.00
0	1	1	1	1	1	1	1	-0.04
1	0	0	0	0	0	0	0	-0.10
1	0	0	0	0	0	0	1	-0.15
1	0	0	0	0	0	1	0	-0.19
1	0	0	0	0	0	1	1	-0.24
1	0	0	0	0	1	0	0	-0.29
1	0	0	0	0	1	0	1	-0.32
1	0	0	0	0	1	1	0	-0.36
1	1	1	1	1	0	1	0	-4.53
1	1	1	1	1	0	1	1	-4.62
1	1	1	1	1	1	0	0	-4.69
1	1	1	1	1	1	0	1	-4.76
1	1	1	1	1	1	1	0	-4.83
1	1	1	1	1	1	1	1	-4.91 — ค่าฟูลสเกล (ทางด้านล่าง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่แสดงผลการแปลงค่าโวลเตจ (voltage) ค่าต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปรหัสดิจิทัลจำนวน 8 บิต เมื่อนำมาเขียนเป็นแผนภาพเพื่อให้สะดวกในการพิจารณาการทำงานของวงจร ADC จะสามารถแสดงได้ตามรูปที่ 4.3.2

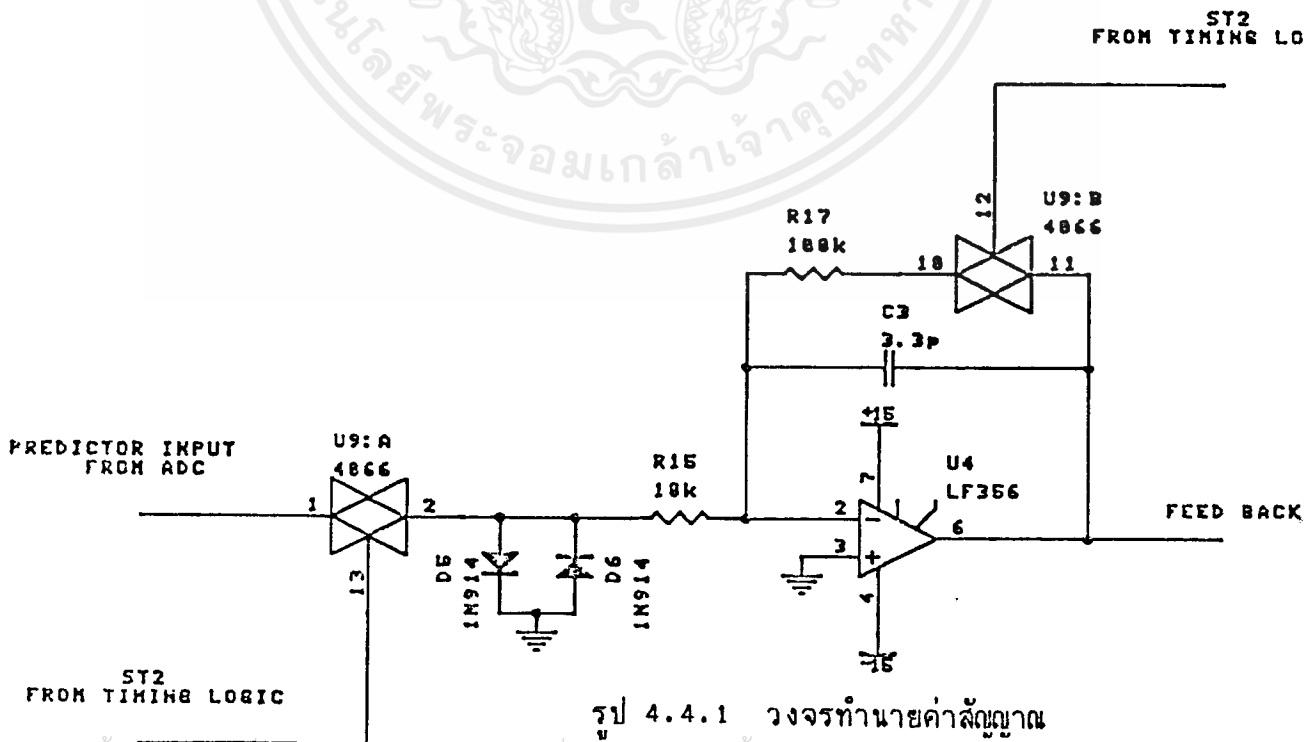
จากวงจรในรูป 4.3.1 เราใช้ค่าฟูลสเกลทางด้านบวกเท่ากับ +5V. และค่าฟูลสเกลทางด้านลบเท่ากับ -5V. คือวงจร ADC นี้สามารถแปลงค่าโวลเตจที่มากที่สุดได้ +5V. (แปลงเป็นรหัสดิจิทัลได้เป็น 00000000) และสามารถแปลงค่าโวลเตจค่าลบมากที่สุดได้ -5V. (แปลงเป็นรหัสดิจิทัลได้เป็น 11111111) จากผลการแปลงสัญญาณที่แสดงในรูป 4.3.2 พบว่าช่วงที่โวลเตจมีค่าใกล้เคียงศูนย์ (ทั้งทางบวกและลบ) การทำงานของ ADC จะมีช่วงห่างของการจัดระดับ (quantized step) ค่อนข้างคงที่และมีค่าน้อยกว่า ช่วงที่โวลเตจมีค่าใกล้ค่า

ฟลัสเกจ นั่นคือ การแปลงสัญญาณจะมีความละเอียดมากในช่วงที่โวลเตจมีค่าน้อย ๆ ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อระบบเพราะว่าวงจร ADC ซึ่งอยู่ในระบบ DPCM นี้มีหน้าที่แปลงค่าผลต่างระหว่างค่าทำนายกับค่าอินพุตจริง ซึ่งค่าผลต่างนี้จะเป็นค่าน้อย ๆ (เนื่องจากอินพุตจะมีการเปลี่ยนแปลงของระดับสัญญาณที่เป็นไปอย่างช้า ๆ)

4.4 วงจรทำนายค่าสัญญาณ (predictor)

วงจรถ่ายค่าสัญญาณเราใช้วงจรแอมป์คิมูเลเตอร์ หรือวงจรถสมค่าสัญญาณ โดยมีการทำงานตามนี้คือ ในตอนเริ่มต้นค่าในแอมป์คิมูเลเตอร์เป็นศูนย์ นั่นก็คือค่าทำนายเท่ากับศูนย์จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับค่าอินพุต ผลต่างที่ได้จึงเป็นค่าอินพุตตามเดิม ค่านี้จะถูกนำไปรวมกับค่าเดิมในแอมป์คิมูเลเตอร์กลายเป็นค่าทำนายออกมาแล้วเอาค่าทำนายนี้ ซึ่งก็คือค่าอินพุตตัวก่อนหน้าไปเปรียบเทียบกับค่าอินพุตปัจจุบัน พอได้ผลต่างออกมาก็เอาค่าผลต่างนี้ไปรวมกับค่าเดิมในแอมป์คิมูเลเตอร์กลายเป็นค่าทำนาย ซึ่งก็คือค่าอินพุตตัวก่อนเมื่อไปเปรียบเทียบกับค่าอินพุตปัจจุบันอีก ก็ได้ค่าผลต่าง แล้วก็ไปเรื่อย ๆ จึงทำให้พบว่าค่าเอาท์พุตของวงจรถ่ายค่าที่ทำกรทำนายค่าอินพุต จะมีรูปสัญญาณเลียนแบบสัญญาณอินพุต เพียงแต่จะช้ากว่าสัญญาณอินพุต เป็นเวลาเท่ากับ 1 ช่วงเวลาในการล่มค่าเท่านั้น

วงจรถ่ายค่าสัญญาณที่ใช้ในการทดลองเป็นดังรูป 4.4.1

รูป 4.4.1 วงจรถ่ายค่าสัญญาณ

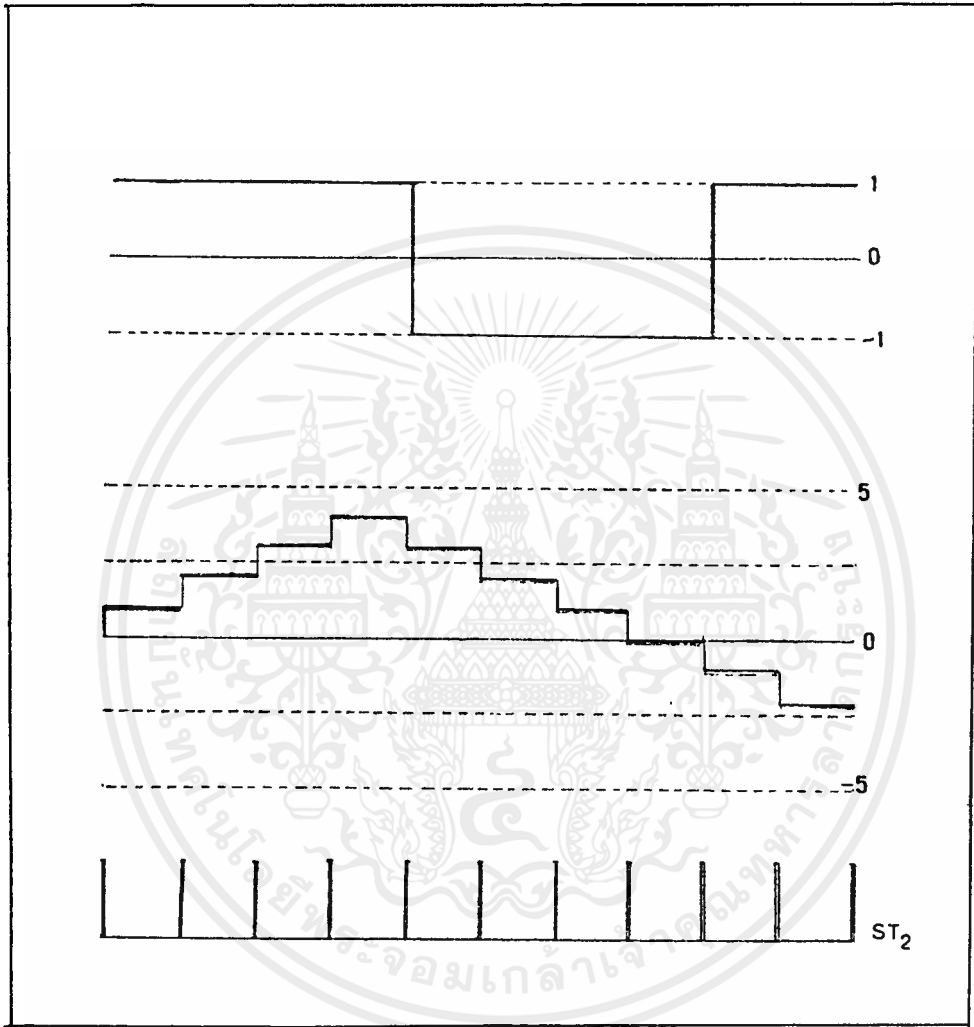
จากรูป 4.4.1 ในส่วนแรกของวงจรทำนายค่าเป็นไอซีที่ทำหน้าที่เป็นอนาล็อกสวิตช์ (ไอซีเบอร์ 4066) โดยทำการเปิด-ปิดสวิตช์ตามจังหวะเวลาของสัญญาณควบคุมจังหวะเวลา ST_2 อินพุตของวงจรทำนายค่าสัญญาณ เป็นค่าที่เอาออกมาจากเอาต์พุตของ DAC0800 ที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในวงจรแปลงค่าสัญญาณอนาล็อกเป็นสัญญาณดิจิทัล ค่าที่ออกมาจาก DAC นี้จะเป็นค่าโวลเตจของรหัสดิจิทัล ค่าโวลเตจนี้จะถูกเก็บค่าเมื่อสัญญาณ ST_2 เป็น High ค่าโวลเตจนี้จะถูกส่งเข้าไปวงจรแอมป์คิวิตูเลเตอร์ เพื่อรวมกับค่าเดิมในแอมป์คิวิตูเลเตอร์

วงจรแอมป์คิวิตูเลเตอร์ อาศัยการทำงานของตัวเก็บประจุ (C_u) ในลักษณะดังนี้คือ ตามปกติของตัวเก็บประจุเมื่อมีกระแสไหลผ่านตัวมันจะเกิดโวลเตจตกคร่อมตัวเก็บประจุนั้น เมื่อกระแสเข้าไปในตัวเก็บประจุและเวลาผ่านไปเรื่อย ๆ โวลเตจที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงจุดหนึ่งเป็นจุดอิ่มตัวของตัวเก็บประจุ ถึงแม้เรายังให้กระแสต่อไปแต่โวลเตจจะคงที่อยู่เท่าเดิมไม่เพิ่มขึ้นอีก

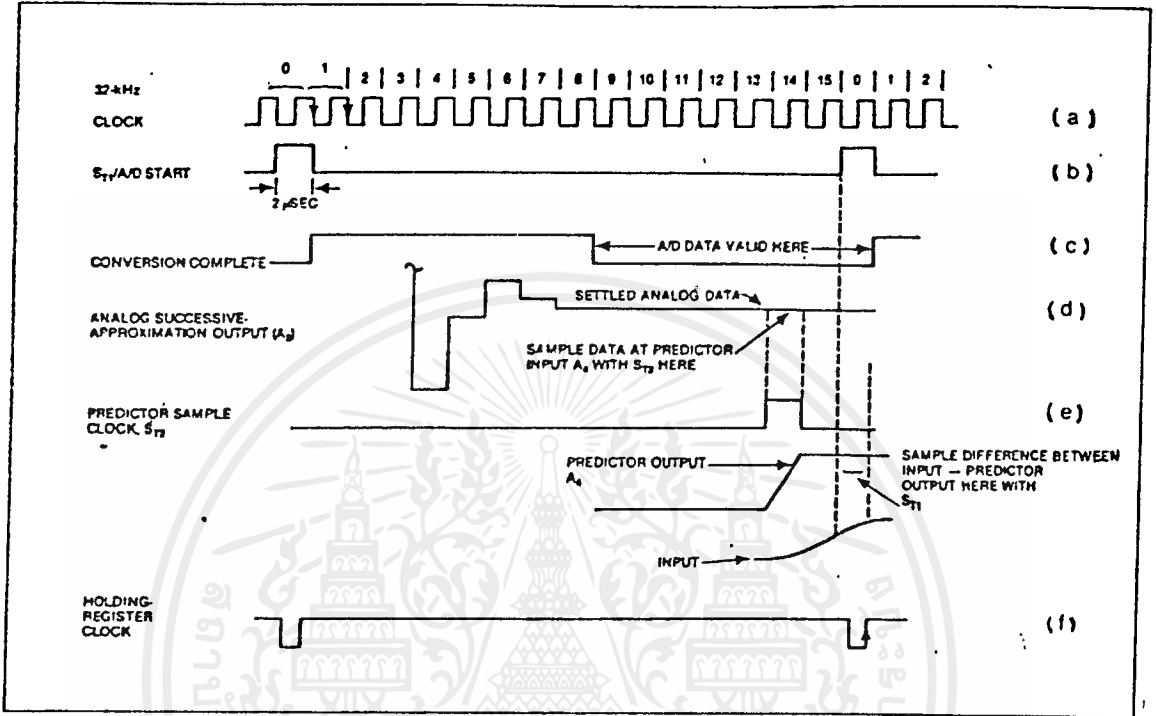
การนำตัวเก็บประจุมาใช้งานในวงจรแอมป์คิวิตูเลเตอร์เป็นการใช้งานในช่วงก่อนที่ตัวเก็บประจุจะอิ่มตัว (Saturate) กล่าวคือ ยังอยู่ในช่วงที่ค่าโวลเตจมีการเปลี่ยนแปลงได้ กระแสที่ไหลเข้ามาประจุตัวเก็บประจุจะมีเวลาในการประจุตามจังหวะของสัญญาณ ST_2 กระแสแต่ละค่าที่ผ่านอนาล็อกสวิตช์มาอาจทำให้โวลเตจที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง เนื่องจากค่าโวลเตจที่ออกมาจาก DAC ซึ่งก็คือค่าผลต่างระหว่างค่าอินพุตจริงกับค่าทำนาย อาจจะมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้โวลเตจที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุจะไม่เพิ่มขึ้นไปจนถึงจุดอิ่มตัว

วงจรแอมป์คิ่วมูลเตอร์ ตามรูป 4.4.1 นี้ เมื่อทดสอบการทำงานของ
วงจร โดยการป้อนอินพุตเป็น square wave จะได้เอาต์พุต ตามรูป 4.4.2

รูปที่ 4.4.2 แสดงเอาต์พุตของวงจรแอมป์คิ่วมูลเตอร์เมื่อป้อนอินพุต
เป็น square wave

เมื่อนำวงจรย่อยแต่ละส่วนได้แก่ วงจรลุ่มและคงค่าสัญญาณ, วงจร ADC, วงจรทำนายค่าสัญญาณมาต่อกันรวมเป็นวงจรการเข้ารหัสในระบบ DPCM ก็จะสามารถอธิบายการทำงานของวงจรรวมได้โดยอาศัยแผนภาพในรูป 4.5.1

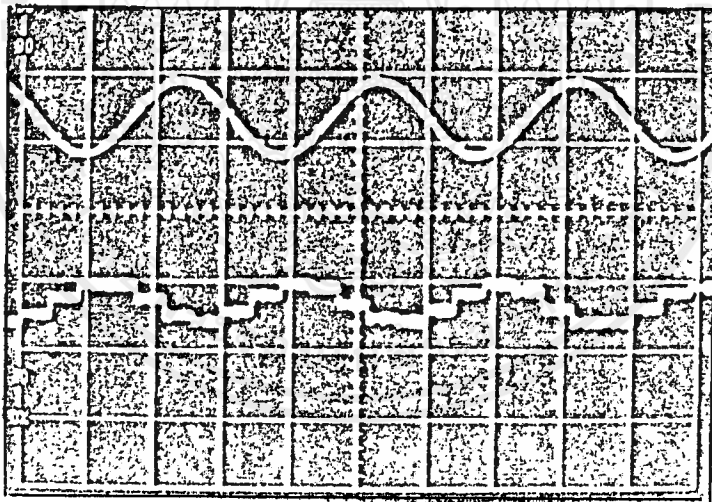

รูป 4.5.1 แผนภาพอธิบายการทำงานของวงจรการเข้ารหัสในระบบ DPCM

ในการอธิบายการทำงานของวงจรการเข้ารหัสก่อนอื่นต้องเข้าใจว่าในขณะที่วงจรเริ่มต้นทำงาน ค่าทำนายค่าแรกจะมีค่าเท่ากับศูนย์ (เพราะยังไม่มีค่าใด ๆ สะสมอยู่ในแอมป์คิมูเลเตอร์) ค่าทำนายค่าแรกนี้ จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับอินพุต แล้วค่าผลต่างนี้จะถูกลุ่มค่า โดยสัญญาณ ST_1 ที่มีค่าเป็น high เมื่อ ST_1 ลุ่มค่าผลต่างแล้ว ขณะเดียวกัน ST_1 ก็จะเป็นสัญญาณเริ่มต้นการทำงานของ ADC ด้วย ADC เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มต้นก็จะทำการแปลงค่าผลต่างนั้นให้เป็นรหัสดิจิทัลแล้วส่งออกไปทางเอาต์พุต ผลต่างซึ่งเป็นรหัสดิจิทัลดังกล่าว เราสามารถนำค่าแรงดันซึ่งเทียบเท่ากับรหัสดิจิทัลนั้นออกมาจากเอาต์พุตของ DAC0800 ได้ แล้วค่าแรงดันนี้จะถูกลุ่มค่าโดยสัญญาณ ST_2 ที่มีค่าเป็น high เพื่อนำค่าแรงดันซึ่งก็คือค่าผลต่างระหว่างค่าอินพุตจริงกับค่าทำนาย เข้าไปบวกกับค่าเดิมในแอมป์คิมูเลเตอร์ออกมาเป็นค่าทำนายอินพุตค่าใหม่

จากรูป 4.5.1 เป็นการอธิบายการทำงานของวงจรถ่ายรหัส ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายข้างต้นจะเห็นว่า ก่อนที่ ST_1 จะสุ่มค่าสัญญาณเพื่อนำไปแปลงเป็นรหัสดิจิทัลนั้น จะต้องมีการนำค่าที่นำมาจากวงจรถ่ายรหัสค่าแล้วนำไปเปรียบเทียบหาผลต่างกับค่าอินพุตจริงเสียก่อน ST_1 จึงจะสุ่มเอาค่าผลต่างอันนั้นไปแปลงเป็นรหัสดิจิทัล ดังนั้นเมื่อพิจารณารูป 4.5.1 (b) ซึ่งเป็นรูปสัญญาณ ST_1 และรูป 4.5.2 (e) ซึ่งเป็นรูปสัญญาณ ST_2 จึงพบว่าสัญญาณ ST_2 จะมีค่าเป็น high ก่อนหน้าที่สัญญาณ ST_1 จะมีค่าเป็น high ซึ่งก็เนื่องจากว่า ST_2 นั้นต้องเอาค่าสุ่มตัวอย่างที่นำไปทำเป็นค่าทำนายอินพุตปัจจุบันออกมา จะได้นำไปเปรียบเทียบกับอินพุตจริง จากนั้น ST_1 ก็สุ่มเอาค่าผลต่างอันนี้ไปให้วงจร ADC ต่อไป

จากหลักการการทำงานของวงจรถ่ายรหัสต่าง ๆ ตลอดจนวงจรรวมดังที่ได้อธิบายไปแล้ว เมื่อเราป้อนสัญญาณอินพุตเป็นสัญญาณค่าแรงดันรูปไซน์ (sine) แล้วทำการวัดสัญญาณที่ออกจากวงจรถ่ายรหัสค่าสัญญาณ จะได้สัญญาณที่เลียนแบบสัญญาณอินพุตแต่จะช้ากว่าสัญญาณอินพุตอยู่เท่ากับ 1 ช่วง ห่างของการสุ่มค่าสัญญาณแต่ละครั้ง ดังแสดงในรูป 4.5.2

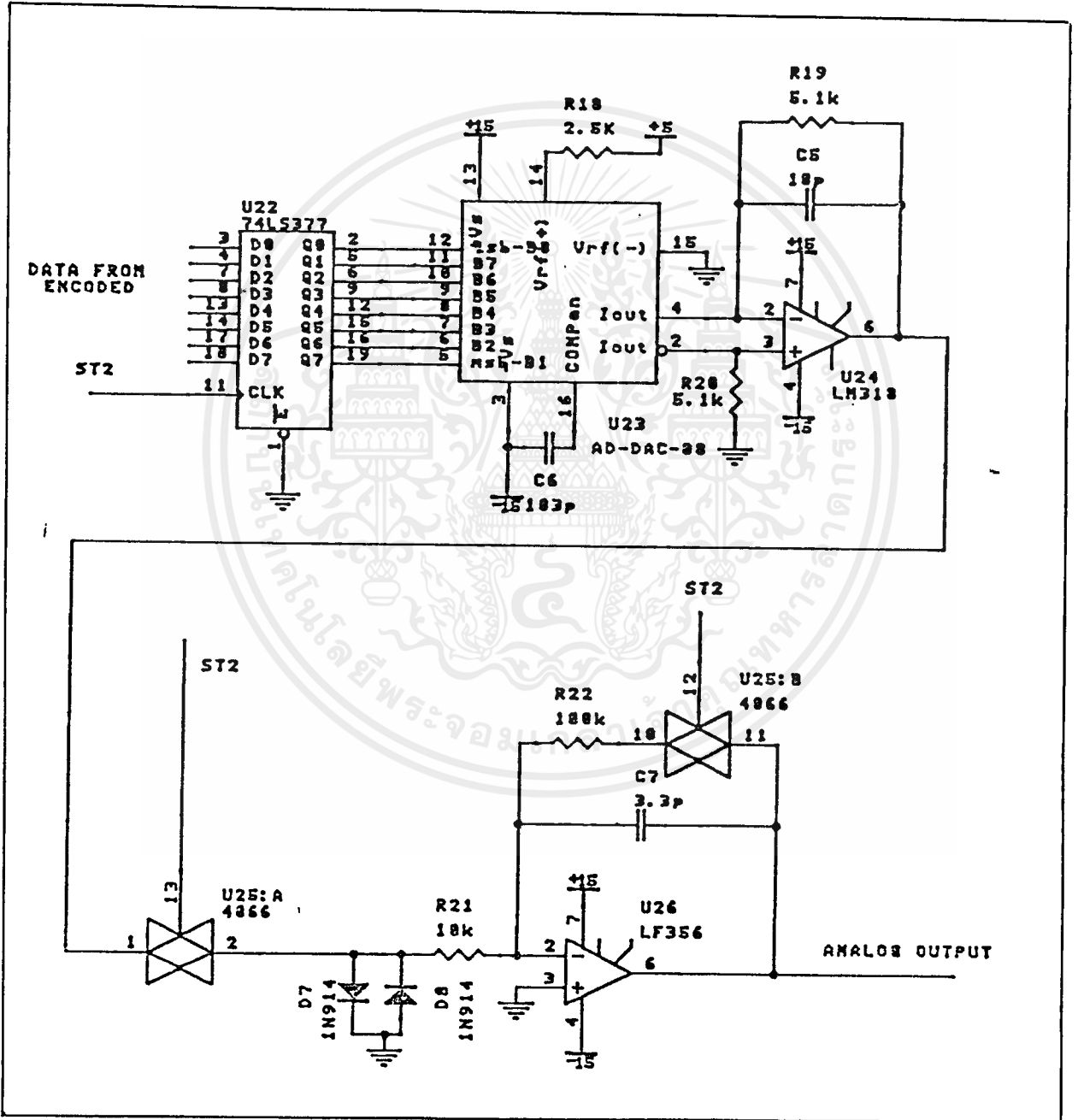
รูปที่ 4.5.2 แสดงรูปสัญญาณที่วัดได้เมื่อป้อนอินพุตเป็นค่าแรงดันรูปไซน์
(a) สัญญาณอินพุต (b) สัญญาณที่ออกจากวงจรถ่ายรหัสค่าสัญญาณ

จากรูป 4.5.2 จะเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการนำค่าอินพุตตัวก่อนหน้าไปเป็นค่าทำนายอินพุตปัจจุบัน ซึ่งผลการทำงานของวงจรถ่ายรหัสเป็นไปตามหลักการในทฤษฎีของระบบ DPCM ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 วงจรการถอดรหัส (Decoder)

จากบล็อกไดอะแกรมของวงจรการถอดรหัสที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 วงจรการถอดรหัสจะประกอบไปด้วยวงจรส่วนใหญ่ที่มีหลักการทำงานเหมือนกับวงจรเข้ารหัส ได้แก่ วงจรการลุ่มและคงค่าสัญญาณ และวงจรแอมป์คิควมูเลเตอร์ สำหรับวงจรการถอดรหัสนี้จะใช้ไอซีเบอร์ DAC0800 ทำหน้าที่ในการแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นสัญญาณอนาล็อก วงจรการถอดรหัสแสดงในรูป 4.6.1

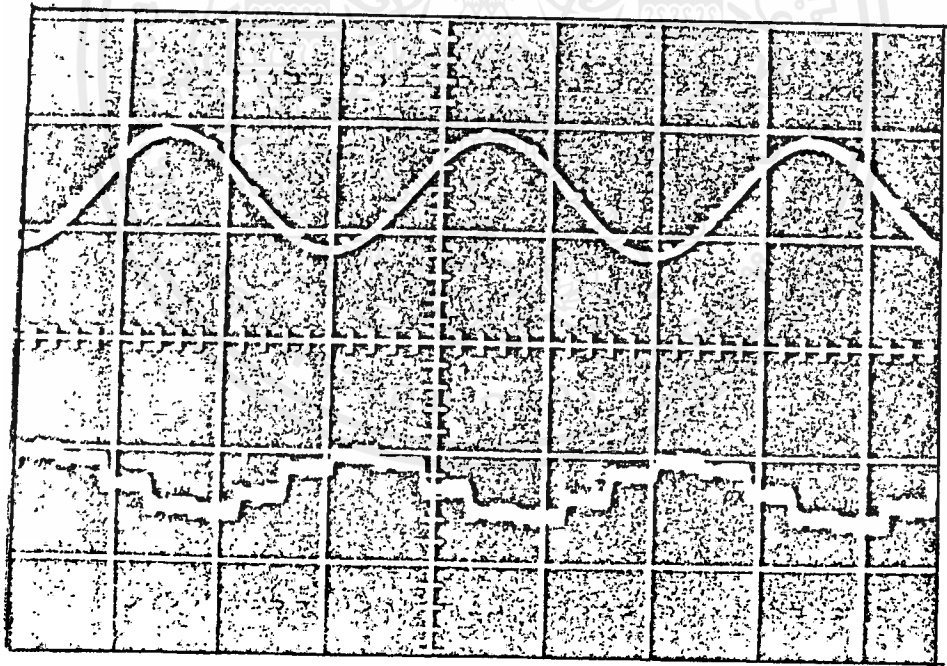

รูป 4.6.1 วงจรการถอดรหัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าผลต่างระหว่างค่าอินพุทจริงกับค่าทำนายที่อยู่ในรูปรหัสดิจิทัลจะถูกส่งมาจากทางด้านวงจรเข้ารหัสมาเข้าวงจรถอดรหัสโดยผ่านวงจรคงค่าไว้แล้วเอาค่าผลต่างนั้นไปให้ DAC แปลงจากรหัสดิจิทัลเป็นค่าโวลเตจที่เทียบเท่ากับรหัสดิจิทัลนั้น แล้วนำค่าผลต่างที่แปลงเป็นค่าโวลเตจแล้วนี้ไปเข้าวงจรแอมป์คิมูลเตอร์ เพื่อรวมกันเป็นสัญญาณอนาล็อกอินพุทออกมา และเมื่อเอาสัญญาณที่ออกจากแอมป์คิมูลเตอร์ของวงจรถอดรหัสนี้ไป ผ่านวงจรกรองความถี่ต่ำ (Low Pass Filter) ก็จะได้สัญญาณออกมาเหมือนกับสัญญาณเดิมคือสัญญาณอนาล็อกที่เป็นอินพุทของวงจรการเข้ารหัสนั่นเอง

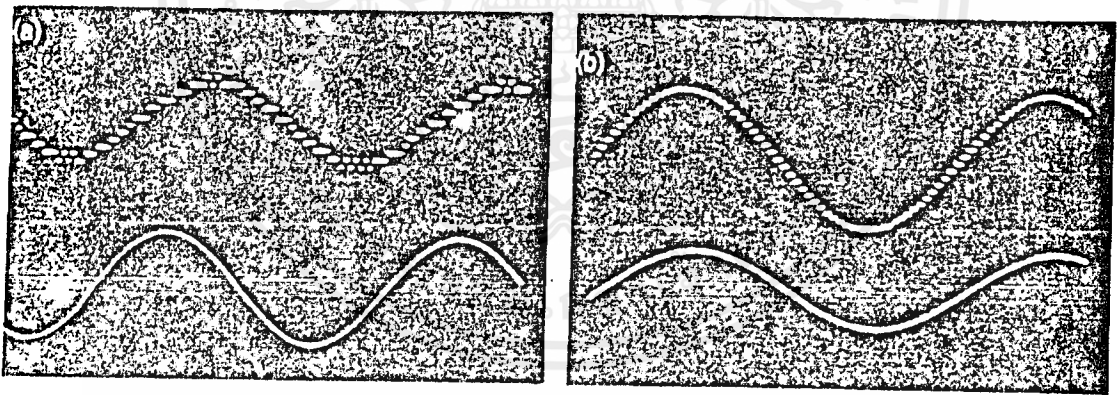
โดยหลักการของระบบ DPCM ทั้งการเข้ารหัสและการถอดรหัสดังกล่าวมาแล้วนั้น เมื่อเราป้อนสัญญาณรูปชายนเป็นอินพุทของวงจรเข้ารหัส (วงจรในรูป 4.5.1) แล้วนำเอาที่พุกของวงจรเข้ารหัส ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรหัสดิจิทัลไปป้อนเป็นอินพุทของวงจรถอดรหัส (วงจรในรูป 4.6.1) สังเกตดูเอาที่พุกของวงจรถอดรหัสจะมีรูปร่าง เหมือนกับอินพุทรูปชายนที่ป้อนให้กับวงจรเข้ารหัส ดังแสดงในรูป 4.6.2

รูปที่ 4.6.2 แสดงสัญญาณอินพุทของวงจรเข้ารหัสเปรียบเทียบกับเอาที่พุกของวงจรถอดรหัส

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

สำหรับโครงการนี้ได้ประกอบวงจรของระบบ DPCM ทั้งทางด้านเข้ารหัสและถอดรหัส ซึ่งวงจรที่ประกอบขึ้นนี้สามารถที่จะทำงานเป็นไปตามทฤษฎีของระบบ DPCM ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 โดยจุดประสงค์ที่สำคัญแล้วระบบ DPCM นี้มักใช้เพื่อให้สามารถเข้ารหัสสัญญาณได้โดยใช้จำนวนบิตของรหัสดิจิทัลน้อยกว่าในระบบ PCM ได้โดยที่ยังคงคุณภาพของสัญญาณไว้ได้เท่าเดิม ดังนั้นถ้าเราใช้จำนวนบิตของรหัสดิจิทัลในระบบ DPCM เท่ากับจำนวนบิตของรหัสดิจิทัลในระบบ PCM แล้วจะทำให้สัญญาณที่ได้มีความละเอียดมากขึ้น เนื่องจากในระบบ DPCM มีการนำค่าสัญญาณนำมาเปรียบเทียบกับค่าอินพุทจริง เพื่อหาค่าผลต่างไปทำการจัดระดับและเข้ารหัส ระบบ DPCM การจัดระดับเราสามารถแบ่งระดับได้อย่างละเอียดมากขึ้น ทำให้สัญญาณที่ได้มีการผิดพลาดที่เกิดจากการจัดระดับ (quantization error) น้อยลง ดังจะเห็นได้จากรูปที่ 5.1 ซึ่งทำการเปรียบเทียบสัญญาณที่ได้จากการเข้ารหัสในระบบ PCM (รูป a) กับสัญญาณที่ได้จากการเข้ารหัสในระบบ DPCM (รูป b)

รูปที่ 5.1 เปรียบเทียบคุณภาพของสัญญาณจากระบบ PCM (a) และระบบ DPCM (b)

นอกเหนือจากข้อได้เปรียบของระบบ DPCM ดังได้กล่าวมาแล้ว โดยธรรมชาติของระบบ DPCM ยังเป็นระบบที่เป็นเชิงเส้น (linear system) ซึ่งทำให้การวิเคราะห์ทำได้ง่ายกว่าระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น (nonlinear system) ด้วยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม้ว่าระบบ DPCM จะเป็นที่รู้จักกันดีโดยทั่วไปอยู่แล้ว แต่สำหรับวงจรระบบ DPCM ที่ได้ประกอบขึ้นในโครงงานนี้ทางผู้จัดทำมีความเห็นว่าเป็นวงจรที่น่าสนใจเนื่องจากสามารถใช้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่ในระดับที่ทำการศึกษานี้มาใช้วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนต่าง ๆ ได้โดยละเอียด ซึ่งการเข้าใจในส่วนย่อย ๆ ของระบบซึ่งอาศัยหลักการพื้นฐานที่ถูกต้องนั้นย่อมจะทำให้การวิเคราะห์การทำงานโดยรวมของระบบใหญ่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเนื่องจากวงจรที่ได้ประกอบขึ้นสามารถให้ผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ จึงสามารถนำไปใช้เป็นวงจรต้นแบบได้ โดยในการนำไปใช้งานจริงอาจมีการประยุกต์หรือเพิ่มเติมในบางส่วนให้เหมาะกับงานนั้น ๆ ซึ่งการประยุกต์หรือเพิ่มเติมวงจรก็สามารถที่จะทำได้โดยง่ายเพราะได้มีการอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำงานของวงจรต้นแบบไว้โดยละเอียดแล้ว

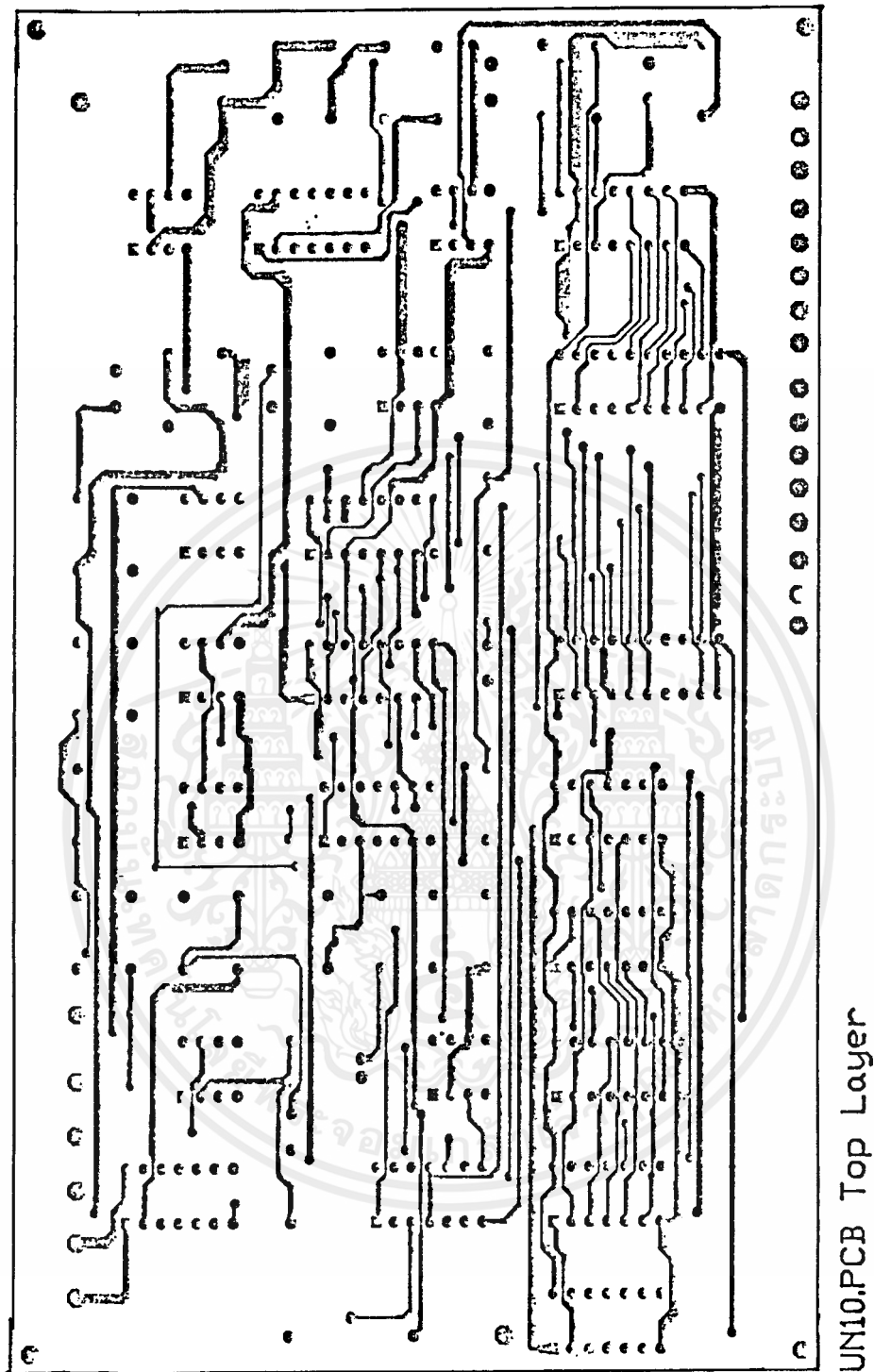
เอกสารอ้างอิง

- [1] ประเสริฐ ตั้งเสถียรภาพ, เฒ่ากัศ คิริสุข, มิตรชัย จงเขียวชำนาญ "ระบบการส่งงานด้วยเสียง" วิทยานิพนธ์สำหรับปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิศวกรรมโทรคมนาคม สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2534
- [2] วิวัฒน์ กิรานนท์ "พื้นฐานการสื่อสาร" กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533.
- [3] กฤษดา วิศวธีรานนท์ "ไอซีดีจิตอล" กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น 2531.
- [4] เปรมจิตร วิสุทธีศิริ "พื้นฐานวงจร เอทดี, ดีทูเอ" เซมิคอนดักเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ เล่ม 103 หน้าที่ 302-309 ธันวาคม 2534.
- [5] กลุ่ม CNS "ออปแอมป์" กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ฟิลลิปส์เซ็นเตอร์.
- [6] ถวิล กิ่งทอง "เทคโนโลยีการส่งสัญญาณดิจิตอล" กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง 2534.
- [7] Ian Hickman, "Circuits, System & Standards", Electronics World and Wireless World, PP. 306-311, Apr.1992.
- [8] Thomas J. Lynch, Ph.D., "Data Compression", Van Nostrand Reinhold, 1985.
- [9] David R. Smith, "Digital Transmission Systems", Van Nostrand Reinhold Company.

ภาคผนวก

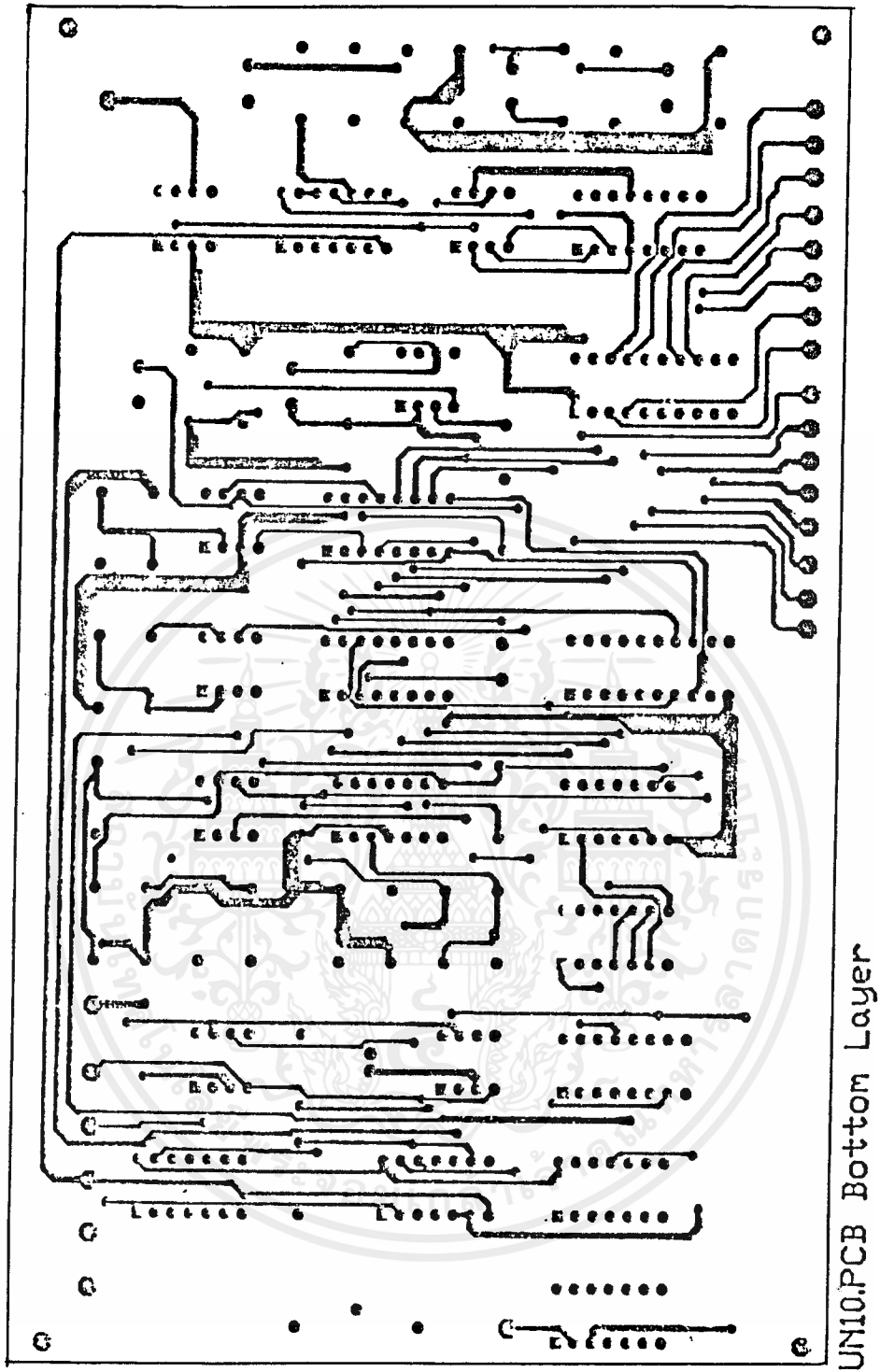
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

UN10.PCB Top Layer

รูป ลายวงจรทางค้ำ TOP LAYER

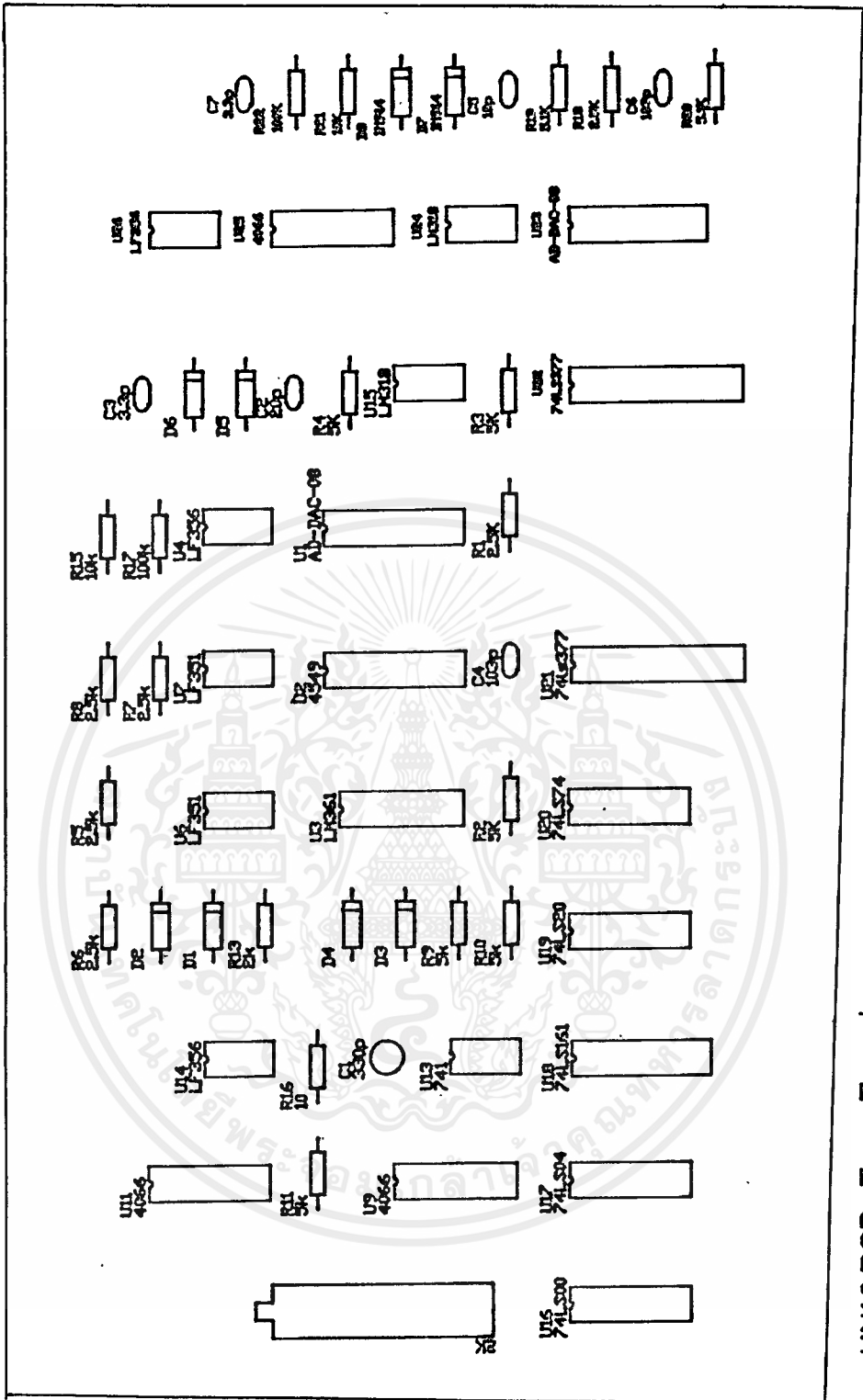
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

UN10.PCB Bottom Layer

รูป ลายวงจรทางด้าน BOTTOM LAYER

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

UN10.PCB Top Overlay

รูป การจัดวางอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MC14549B • MC14559B

ELECTRICAL CHARACTERISTICS

Characteristic	Symbol	VDD Vdc	T _{low} *		25°C			T _{high} *		Unit	
			Min	Max	Min	Typ	Max	Min	Max		
Output Voltage V _{in} = VDD or 0 "0" Level	VOL	5.0	-	0.05	-	0	0.05	-	0.05	Vdc	
		10	-	0.05	-	0	0.05	-	0.05		
		15	-	0.05	-	0	0.05	-	0.05		
V _{in} = 0 or VDD "1" Level	VOH	5.0	4.95	-	4.95	5.0	-	4.95	-	Vdc	
		10	9.95	-	9.95	10	-	9.95	-		
		15	14.95	-	14.95	15	-	14.95	-		
Input Voltage** (V _O = 4.5 or 0.5 Vdc) (V _O = 9.0 or 1.0 Vdc) (V _O = 13.5 or 1.5 Vdc) "0" Level	VIL	5.0	-	1.5	-	2.25	1.5	-	1.5	Vdc	
		10	-	3.0	-	4.50	3.0	-	3.0		
		15	-	4.0	-	6.75	4.0	-	4.0		
	"1" Level	VIH	5.0	3.5	-	3.5	2.75	-	3.5	-	Vdc
			10	7.0	-	7.0	5.50	-	7.0	-	
			15	11.0	-	11.0	8.75	-	11.0	-	
Output Drive Current (AL Device) (V _{OH} = 2.5 Vdc) (V _{OH} = 4.6 Vdc) (V _{OH} = 9.5 Vdc) (V _{OH} = 13.5 Vdc) Source (V _{OL} = 0.4 Vdc) (V _{OL} = 0.5 Vdc) (V _{OL} = 1.5 Vdc) Sink (V _{OL} = 0.4 Vdc) (V _{OL} = 0.5 Vdc) (V _{OL} = 1.5 Vdc) Pin 5, 11 only	I _{OH}	5.0	-1.2	-	-1.0	-1.7	-	-0.7	-	mAdc	
		5.0	-0.25	-	-0.2	-0.36	-	-0.14	-		
		10	-0.62	-	-0.5	-0.9	-	-0.35	-		
		15	-1.1	-	-1.0	-1.5	-	-1.1	-		
	I _{OL}	5.0	1.28	-	1.02	1.76	-	0.72	-	mAdc	
		10	3.2	-	2.6	4.5	-	1.8	-		
		15	8.4	-	6.8	17.6	-	4.8	-		
		5.0	0.04	-	0.01	0.88	-	0.36	-		
	I _{OL}	5.0	1.6	-	1.3	2.26	-	0.9	-	mAdc	
		10	4.2	-	3.4	8.8	-	2.4	-		
		5.0	-1.0	-	-0.8	-1.7	-	-0.6	-		mAdc
		5.0	-0.2	-	-0.16	-0.36	-	-0.12	-		
10	-0.6	-	-0.4	-0.9	-	-0.3	-				
15	-1.4	-	-1.2	-3.5	-	-1.0	-				
I _{OL}	5.0	1.04	-	0.88	1.76	-	0.72	-	mAdc		
	10	2.6	-	2.2	4.5	-	1.8	-			
	15	7.2	-	6.0	17.6	-	4.8	-			
	5.0	0.52	-	0.44	0.88	-	0.36	-			
I _{OL}	5.0	1.3	-	1.1	2.26	-	0.9	-	mAdc		
	10	3.6	-	3.0	8.8	-	2.4	-			
	5.0	-	1.0	-	0.0001	-0.1	-	1.0		μAdc	
	15	-	10.3	-	1.03	10.3	-	11.0			
Input Capacitance (V _{in} = 0)	C _{in}	-	-	-	5.0	7.5	-	-	pF		
		5.0	-	5.0	-	0.005	5.0	-		150	μAdc
Quiescent Current (AL Device) (Pwr Package)	I _{DD}	10	-	10	-	0.010	10	-	300		
		15	-	20	-	0.015	20	-	600		
		5.0	-	20	-	0.005	20	-	150	μAdc	
Quiescent Current (CL/CP Device) (Pwr Package)	I _{DD}	10	-	40	-	0.010	40	-	300		
		15	-	80	-	0.015	80	-	600		
		5.0	-	20	-	0.005	20	-	150		
Total Supply Current**† (Dynamic plus Quiescent, Pwr Package) I _{CL} = 50 μF on all outputs, all buffers switching)	I _T	5.0	I _T = 108 μA/MHz† + I _{DD}								
		10	I _T = 116 μA/MHz† + I _{DD}								
		15	I _T = 124 μA/MHz† + I _{DD}								

*T_{low} = -55°C for AL Device, -40°C for CL/CP Device
 *T_{high} = +125°C for AL Device, +85°C for CL/CP Device
 *Noise immunity specified for worst-case input combination
 *Noise Margin for both "1" and "0" level = 1.0 Vdc min @ V_{OH} = 5.0 Vdc
 2.0 Vdc min @ V_{DD} = 10 Vdc
 2.5 Vdc min @ V_{DD} = 15 Vdc
 †To calculate total supply current at loads other than 50 pF
 I_T(I_L) = I_T(50 pF) + 2 × 10⁻³ I_{CL} (50I VDD)
 where I_T is in mA (not μA), C_L in pF, VDD in Vdc, and I_L in Hz is input frequency
 **The formulas given are for the typical characteristics only at 25°C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MC14549B • MC14559B

SWITCHING CHARACTERISTICS* (C_L = 50 pF, T_A = 25°C)

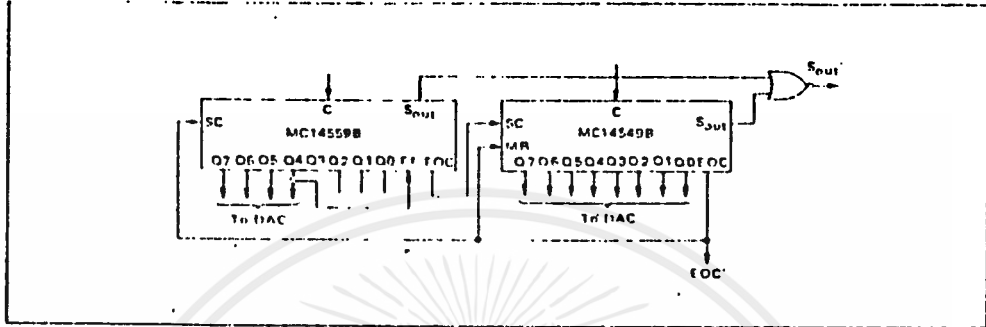
Characteristic	Symbol	V _{DD}	Min	Typ	Max	Unit			
Output Rise Time †T _{LH} = (3.0 ns/pF) C _L + 30 ns †T _{LH} = (1.5 ns/pF) C _L + 15 ns †T _{LH} = (1.1 ns/pF) C _L + 10 ns	†T _{LH}	5.0	-	180	360	ns			
		10	-	90	180				
		15	-	65	130				
Output Fall Time †T _{HL} = (1.5 ns/pF) C _L + 25 ns †T _{HL} = (0.75 ns/pF) C _L + 12.5 ns †T _{HL} = (0.55 ns/pF) C _L + 9.5 ns	†T _{HL}	5.0	-	100	200	ns			
		10	-	50	100				
		15	-	40	80				
Propagation Delay Time Clock to Q †P _{LH} , †P _{HL} = (1.7 ns/pF) C _L + 415 ns †P _{LH} , †P _{HL} = (0.69 ns/pF) C _L + 177 ns †P _{LH} , †P _{HL} = (0.5 ns/pF) C _L + 130 ns Clock to Q _{out} †P _{LH} , †P _{HL} = (1.7 ns/pF) C _L + 605 ns †P _{LH} , †P _{HL} = (0.66 ns/pF) C _L + 277 ns †P _{LH} , †P _{HL} = (0.5 ns/pF) C _L + 195 ns Clock to I/O: †P _{LH} , †P _{HL} = (1.7 ns/pF) C _L + 215 ns †P _{LH} , †P _{HL} = (0.66 ns/pF) C _L + 87 ns †P _{LH} , †P _{HL} = (0.5 ns/pF) C _L + 75 ns	†P _{LH} , †P _{HL}	5.0	-	500	1000	ns			
		10	-	210	420				
		15	-	155	310				
		5.0	-	750	1500				
		10	-	310	620				
		15	-	220	440				
		5.0	-	300	600				
		10	-	130	260				
		15	-	100	200				
		SC, D, FF or MUX Setup Time	t _{su}	5.0	250		125	-	ns
				10	100		50	-	
				15	80		40	-	
Clock Pulse Width	t _{width}	5.0	700	350	-	ns			
		10	270	135	-				
		15	200	100	-				
Pulse Width - D, SC, FF or MUX	t _{WH}	5.0	500	250	-	ns			
		10	200	100	-				
		15	160	80	-				
Clock Rise and Fall Time	†T _{LH} , †T _{HL}	5.0	-	-	15	μs			
		10	-	-	5.0				
		15	-	-	4.0				
Clock Pulse Frequency	f _{cl}	5.0	-	1.5	0.8	MHz			
		10	-	3.0	1.5				
		15	-	4.0	2.0				

*The formula given is for the typical delay in the unit.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MC14549B • MC14559B

FIGURE 4 - CONTINUOUSLY CYCLING 12 BIT ADC

the 12 bit conversion cycle, the end of the serial output word, and the validity of the parallel data output.

Externally Controlled 12-Bit ADC (Figure 5)

In this circuit the external pulse starts the first SAR and simultaneously resets the cascaded second SAR. When O4 of the first SAR goes high, the second SAR starts conversion, and the first one stops conversion. EOC indicates that the parallel data are valid and that the serial output is complete. Updating the output data is started with every external control pulse.

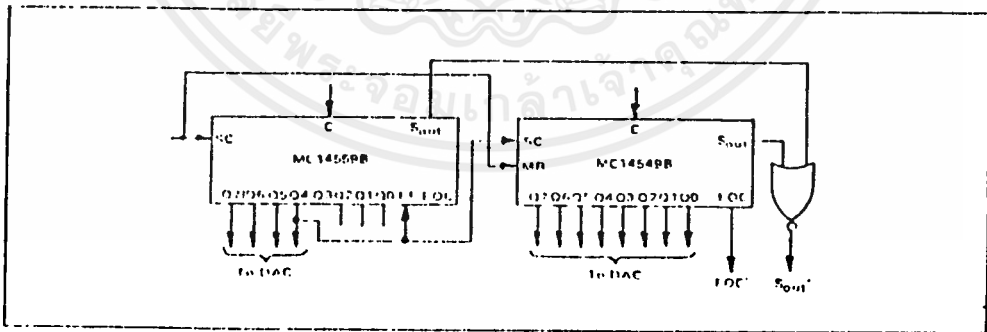
Additional Motorola Parts for Successive Approximation ADC

Monolithic digital to-analog converters - The MC1408/1508 converter has eight bit resolution and is available with 6, 7, and 8 bit accuracy. The amplifier-comparator block - The MC1407/1507 contains a high speed operational amplifier and a high speed comparator with adjustable window.

With these two linear parts it is possible to construct SA-ADCs with an accuracy of up to eight bits, using as the register one MC14549B or one MC14559B. An additional CMOS block will be necessary to generate the clock frequency.

Additional information on successive approximation ADC is found in Motorola Application Note AN-716.

FIGURE 5 - EXTERNALLY CONTROLLED 12 BIT ADC

OPERATING CHARACTERISTICS

Both the MC14549B and MC14559B can be operated in either the "free run" or "strobed operation" mode for conversion schemes with any number of bits. Reliable cascading and/or recirculating operation can be achieved if the End of Convert (EOC) output is used as the controlling function, since with EOC = 0 (and with SC = 1 for MC14549B but either 1 or 0 for MC14559B) no stable state exists under continual clocked operation. The MC14559B will automatically recirculate after EOC = 1 during externally strobed operation, provided SC = 1.

All data and control inputs for these devices are triggered into the circuit on the positive edge of the clock pulse.

Operation of the various terminals is as follows:

C = Clock - A positive going transition of the Clock is required for data on any input to be strobed into the circuit.

SC = Start Convert - A conversion sequence is initiated on the positive going transition of the SC input on succeeding clock cycles.

D = Data In - Data on this input (usually from a comparator in A/D applications) is also entered into the circuit on a positive-going transition of the clock. This input is Schmitt triggered and synchronized to allow fast response and guaranteed quality of serial and parallel data.

MR = Master Reset (MC14549B only) - Resets all output to 0 on positive-going transitions of the clock. If removed while SC = 0, the circuit will remain reset until SC = 1. This allows easy cascading of circuits.

FF = Feed Forward (MC14559B only) - Provides register shortening by removing unwanted bits from a system.

For operation with less than 8 bits, tie the output following the least significant bit of the circuit to EOC.

E.g., for a 6 bit conversion, tie Q1 to FF; the part will respond as shown in the timing diagram less two bit times. Note that Q1 and Q0 will still operate and must be disregarded.

For 8 bit operation, FF is tied to V_{SS}.

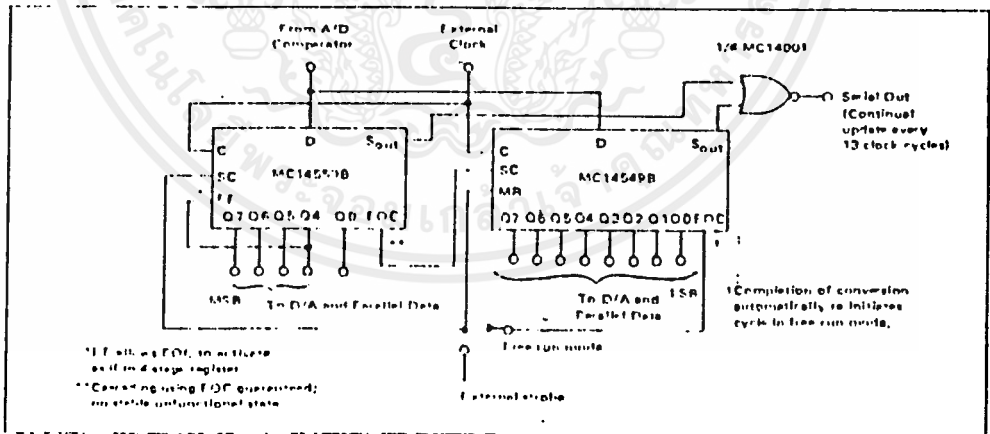
For applications with more than 8 but less than 16 bits, use the basic connections shown in Figure 1. The FF input of the MC14559B is used to shorten the setup, Tying FF directly to the least significant bit used in the MC14559B allows EOC to provide the cascading signal, and results in smooth transition of serial information from the MC14559B to the MC14549B. The Serial Out (S_{out}) inhibit structure of the MC14559B remains inactive one cycle after EOC goes high, while S_{out} of the MC14549B remains inhibited until the second clock cycle of its operation.

O_n = Data Outputs - After a conversion is initiated the O_n on succeeding cycles go high and are then conditionally reset dependent upon the state of the D input. Once conditionally reset they remain in the proper state until the circuit is either reset or reinitiated.

EOC = End of Convert - This output goes high on the negative going transition of the clock following FF = 1 (for the MC14559B) or the conditional reset of O₀. This allows settling of the digital circuitry prior to the End of Conversion Indication. Therefore either level or edge triggering can indicate complete conversion.

S_{out} = Serial Out - Transmits conversion in serial fashion. Serial data occurs during the clock period when the corresponding parallel data bit is conditionally reset. Serial Out is inhibited on the initial period of a cycle, when the circuit is reset, and on the second cycle after EOC goes high. This provides efficient operation when cascaded.

FIGURE 1 - 12 BIT CONVERSION SCHEME

TYPICAL APPLICATIONS

Externally Controlled 6 Bit ADC (Figure 2)

- Several features are shown in this application:
- Shortening of the register to six bits by feeding the seventh output bit into the FF input.
 - Continuous conversion, if a continuous signal is applied to SC.
 - Externally controlled updating (the start pulse must be shorter than the conversion cycle).
 - The EOC output indicating that the parallel data are valid and that the serial output is complete.

Continuously Cycling 8 Bit ADC (Figure 3)

This ADC is running continuously because the EOC signal is fed back to the SC input, immediately initiating a new cycle on the next clock pulse.

Continuously Cycling 12 Bit ADC (Figure 4)

Because each successive approximation register (SAR) has a capability of handling only an eight bit word, two must be cascaded to make an ADC with more than eight bits.

When it is necessary to cascade two SAR's, the second SAR must have a stable resettable state to remain in while awaiting a subsequent start signal. However, the first stage must not have a stable resettable state while recycling. Because during switch-on or due to outside influences, the first stage has entered a reset state, the entire ADC will remain in a stable non-functional condition.

This 12 bit ADC is continuously recycling. The serial as well as the parallel outputs are updated every thirteenth clock pulse. The EOC pulse indicates the completion of

FIGURE 2 - EXTERNALLY CONTROLLED 6 BIT ADC

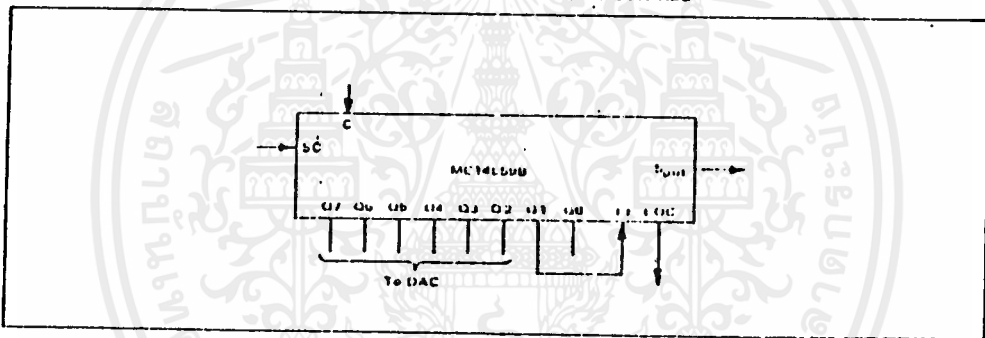
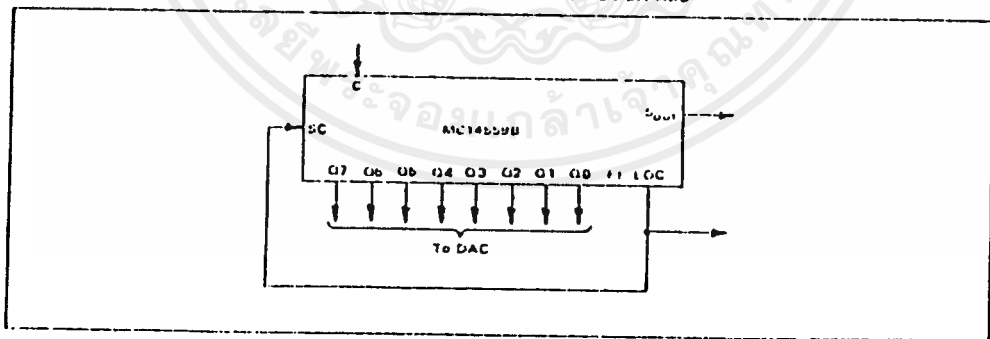
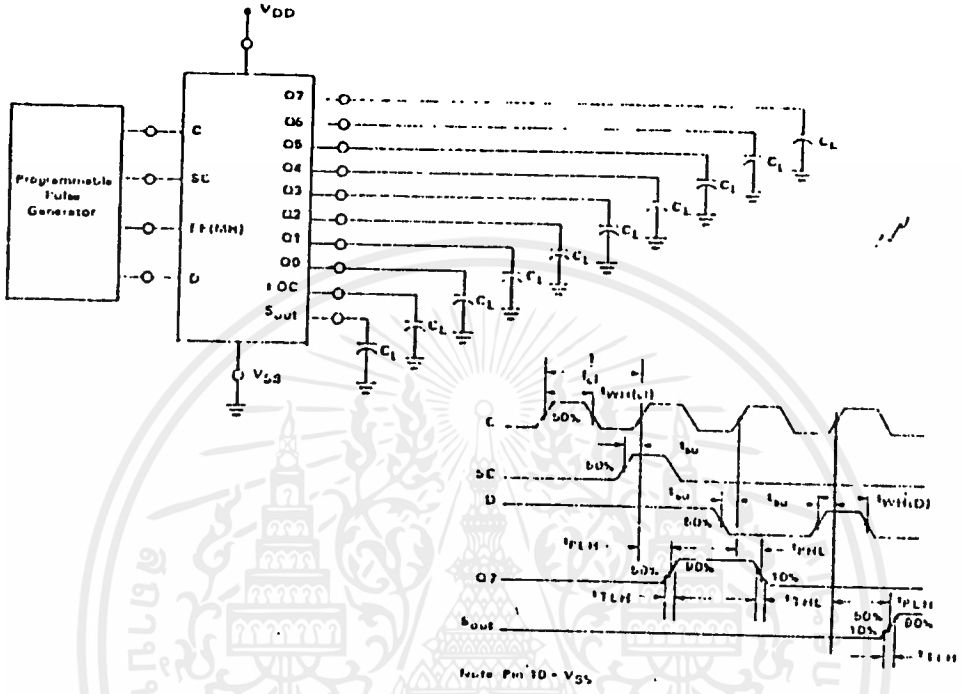

FIGURE 3 - CONTINUOUSLY CYCLING 8 BIT ADC

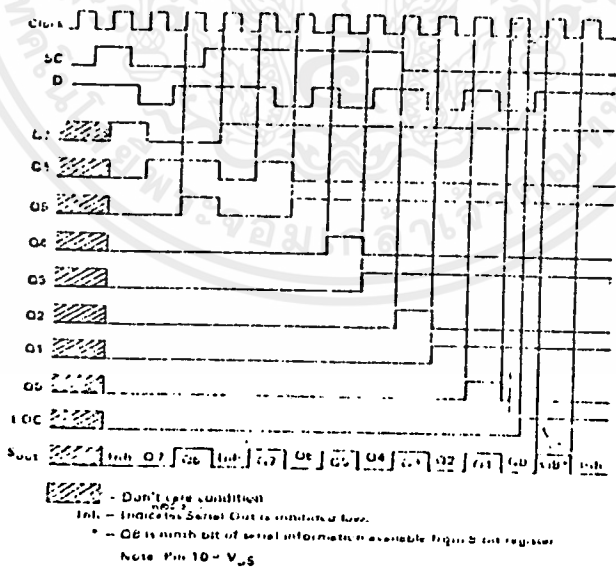

MC14549B • MC14559B

SWITCHING TIME TEST CIRCUIT AND WAVEFORMS

TIMING DIAGRAM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DAC0800/DAC0801/DAC0802 8-Bit Digital-to-Analog Converters

General Description

The DAC0800 series are monolithic 8-bit high-speed current-output digital-to-analog converters (DAC) featuring typical settling times of 100 ns. When used as a multiplying DAC, monotonic performance over a 40 to 1 reference current range is possible. The DAC0800 series also features high compliance complementary current outputs to allow differential output voltages of 20 V_{p-p} with simple resistor loads as shown in Figure 1. The reference-to-full-scale current matching of better than ± 1 LSB eliminates the need for full-scale trims in most applications while the nonlinearities of better than $\pm 0.1\%$ over temperature minimizes system error accumulations.

The noise immune inputs of the DAC0800 series will accept TTL levels with the logic threshold pin, V_{LC}, grounded. Changing the V_{LC} potential will allow direct interface to other logic families. The performance and characteristics of the device are essentially unchanged over the full ± 4.5 V to ± 18 V power supply range; power dissipation is only 33 mW with ± 5 V supplies and is independent of the logic input states.

The DAC0800, DAC0802, DAC0800C, DAC0801C and DAC0802C are a direct replacement for the DAC-08, DAC-08A, DAC-08C, DAC-08E and DAC-08H, respectively.

Features

- Fast settling output current 100 ns
- Full scale error ± 1 LSB
- Nonlinearity over temperature $\pm 0.1\%$
- Full scale current drift ± 10 ppm/ $^{\circ}$ C
- High output compliance -10 V to $+18$ V
- Complementary current outputs
- Interface directly with TTL, CMOS, PMOS and others
- 2 quadrant wide range multiplying capability
- Wide power supply range ± 4.5 V to ± 18 V
- Low power consumption 33 mW at ± 5 V
- Low cost

Typical Applications

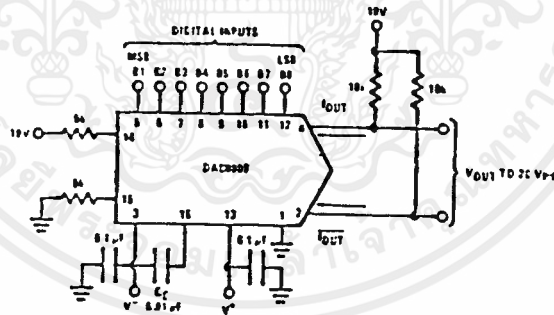

FIGURE 1. ± 20 V_{p-p} Output Digital-to-Analog Converter (Note 4)

TLHM5606-1

Ordering Information

Non-Linearity	Temperature Range	Order Numbers				
		J Package (J16A)*		N Package (N16A)*		SO Package (M16A)
$\pm 0.1\%$ FS	$-55^{\circ}\text{C} \leq T_A \leq +125^{\circ}\text{C}$	DAC0802LJ	DAC-08AQ	DAC0802LCN	DAC-08HP	DAC0802LCM
$\pm 0.1\%$ FS	$0^{\circ}\text{C} \leq T_A \leq +70^{\circ}\text{C}$	DAC0802LCJ	DAC-08HQ			
$\pm 0.19\%$ FS	$-55^{\circ}\text{C} \leq T_A \leq +125^{\circ}\text{C}$	DAC0800LJ	DAC-08EQ	DAC0800LCN	DAC-08EP	DAC0800LCM
$\pm 0.19\%$ FS	$0^{\circ}\text{C} \leq T_A \leq +70^{\circ}\text{C}$	DAC0800LCJ	DAC-08EQ			
$\pm 0.39\%$ FS	$0^{\circ}\text{C} \leq T_A \leq +70^{\circ}\text{C}$	DAC0801LCJ	DAC-08CQ	DAC0801LCN	DAC-08CP	DAC0801LCM

*Devices may be ordered by using either order number.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Absolute Maximum Ratings (Note 1)

If Military/Aerospace specified devices are required, please contact the National Semiconductor Sales Office/Distributors for availability and specifications.

Supply Voltage ($V^+ - V^-$)	$\pm 18V$ or $36V$
Power Dissipation (Note 2)	500 mW
Reference Input Differential Voltage (V14 to V15)	V^- to V^+
Reference Input Common-Mode Range (V14, V15)	V^- to V^+
Reference Input Current	5 mA
Logic Inputs	V^- to V^- plus 36V
Analog Current Outputs ($V_S^- = -15V$)	4.25 mA
ESD Susceptibility (Note 3)	TBD V
Storage Temperature	$-65^\circ C$ to $+150^\circ C$

Lead Temp. (Soldering, 10 seconds)

Dual-In-Line Package (plastic)	$260^\circ C$
Dual-In-Line Package (ceramic)	$300^\circ C$
Surface Mount Package	
Vapor Phase (60 seconds)	$215^\circ C$
Infrared (15 seconds)	$220^\circ C$

Operating Conditions (Note 1)

	Min	Max	Units
Temperature (T_A)			
DAC0802L	-55	+125	$^\circ C$
DAC0800L	-55	+125	$^\circ C$
DAC0800LC	0	+70	$^\circ C$
DAC0801LC	0	+70	$^\circ C$
DAC0802LC	0	+70	$^\circ C$

Electrical Characteristics The following specifications apply for $V_S = \pm 15V$, $I_{REF} = 2$ mA and $T_{MIN} \leq T_A \leq T_{MAX}$ unless otherwise specified. Output characteristics refer to both I_{OUT} and I_{OUT} .

Symbol	Parameter	Conditions	DAC0802L/ DAC0802LC			DAC0800L/ DAC0800LC			DAC0801LC			Units
			Min	Typ	Max	Min	Typ	Max	Min	Typ	Max	
	Resolution Monotonicity Nonlinearity		8	8	8	8	8	8	8	8	8	Bits Bits %FS
t_s	Settling Time	To $\pm 1/2$ LSB, All Bits Switched "ON" or "OFF", $T_A = 25^\circ C$ DAC0800L DAC0800LC		100	135		100	135		100	150	ns ns ns
t_{PLH} , t_{PHL}	Propagation Delay Each Bit All Bits Switched	$T_A = 25^\circ C$		35	60		35	60		35	60	ns ns
TCI_{FS}	Full Scale Tempo			± 10	± 50		± 10	± 50		± 10	± 80	ppm/ $^\circ C$
V_{OC}	Output Voltage Compliance	Full Scale Current Change $< 1/2$ LSB, $R_{OUT} > 20$ M Ω Typ	-10		18	-10		18	-10		18	V
I_{FS4}	Full Scale Current	$V_{REF} = 10.000V$, $R_{14} = 5.000$ k Ω $R_{15} = 5.000$ k Ω , $T_A = 25^\circ C$	1.984	1.992	2.000	1.94	1.99	2.04	1.94	1.99	2.04	mA
I_{FS5}	Full Scale Symmetry	$I_{FS4} - I_{FS2}$		± 0.5	± 4.0		± 1	± 8.0		± 2	± 16	μA
I_{ZS}	Zero Scale Current			0.1	1.0		0.2	2.0		0.2	4.0	μA
I_{FSR}	Output Current Range	$V^- = -5V$ $V^- = -8V$ to $-18V$	0	2.0	2.1	0	2.0	2.1	0	2.0	2.1	mA mA
V_{IL} V_{IH}	Logic Input Levels Logic "0" Logic "1"	$V_{LC} = 0V$		2.0	0.8		2.0	0.8		2.0	0.8	V V
I_{IL} I_{IH}	Logic Input Current Logic "0" Logic "1"	$V_{LC} = 0V$ $-10V \leq V_{IN} \leq +0.8V$ $2V \leq V_{IN} \leq +18V$		-2.0	-10		-2.0	-10		-2.0	-10	μA μA
V_{IS}	Logic Input Swing	$V^- = -15V$	-10		18	-10		18	-10		18	V
V_{THR}	Logic Threshold Range	$V_S = \pm 15V$	-10		13.5	-10		13.5	-10		13.5	V
I_{IS}	Reference Bias Current			-1.0	-3.0		-1.0	-3.0		-1.0	-3.0	μA
dI/dt	Reference Input Slew Rate	(Figure 12)	4.0	8.0		4.0	8.0		4.0	8.0		mA/ μs
$PSSI_{FS+}$ $PSSI_{FS-}$	Power Supply Sensitivity	$4.5V \leq V^+ \leq 18V$ $-4.5V \leq V^- \leq 18V$ $I_{REF} = 1mA$		0.0001	0.01		0.0001	0.01		0.0001	0.01	%/ $\%$ %/%
I^+ I^-	Power Supply Current	$V_S = 5V$, $I_{REF} = 1$ mA		2.3	3.8		2.3	3.8		2.3	3.8	mA mA
I^+ I^-		$V_S = 5V$, $-15V$, $I_{REF} = 2$ mA		-4.3	-5.8		-4.3	-5.8		-4.3	-5.8	mA mA
I^+ I^-		$V_S = 5V$, $-15V$, $I_{REF} = 2$ mA		2.4	3.8		2.4	3.8		2.4	3.8	mA mA
I^+ I^-		$V_S = 15V$, $I_{REF} = 2$ mA		-6.4	-7.8		-6.4	-7.8		-6.4	-7.8	mA mA
I^+ I^-				2.5	3.8		2.5	3.8		2.5	3.8	mA mA
				-6.5	-7.8		-6.5	-7.8		-6.5	-7.8	mA mA

Electrical Characteristics (Continued)

The following specifications apply for $V_S = \pm 15V$, $I_{REF} = 2\text{ mA}$ and $T_{MIN} \leq T_A \leq T_{MAX}$ unless otherwise specified. Output characteristics refer to both I_{OUT} and V_{OUT} .

Symbol	Parameter	Conditions	DAC0802L/ DAC0802LC			DAC0800L/ DAC0800LC			DAC0801LC			Units
			Min	Typ	Max	Min	Typ	Max	Min	Typ	Max	
P_D	Power Dissipation	$\pm 5V, I_{REF} = 1\text{ mA}$ $5V, \mp 15V, I_{REF} = 2\text{ mA}$ $\pm 15V, I_{REF} = 2\text{ mA}$		33 108 135	48 136 174		33 108 135	48 136 174		33 108 135	48 136 174	mW mW mW

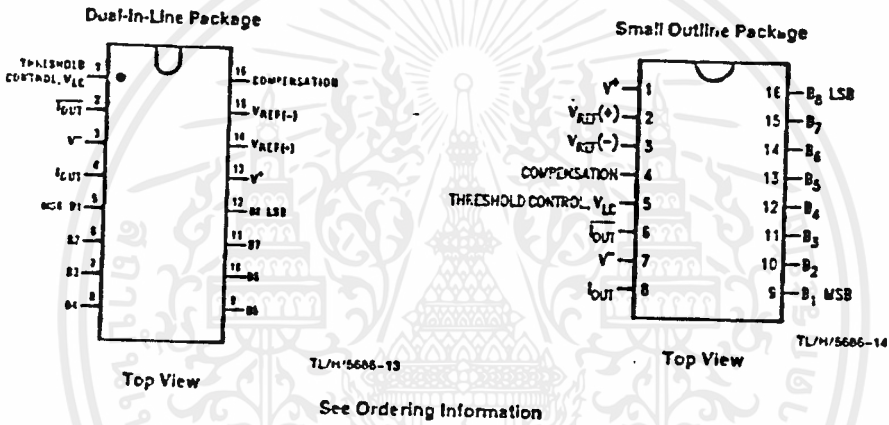
Note 1: Absolute Maximum Ratings indicate limits beyond which damage to the device may occur. DC and AC electrical specifications do not apply when operating the device beyond its specified operating conditions.

Note 2: The maximum junction temperature of the DAC0800, DAC0801 and DAC0802 is 125°C. For operating at elevated temperatures, devices in the Dual-In-Line J package must be derated based on a thermal resistance of 100°C/W, junction-to-ambient, 175°C/W for the molded Dual-In-Line N package and 100°C/W for the Small Outline M package.

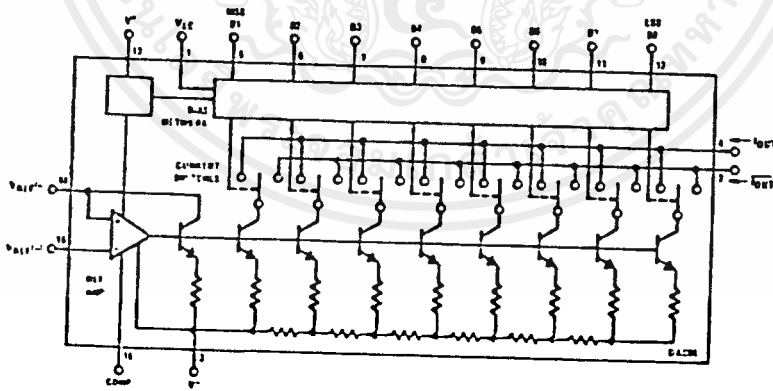
Note 3: Human body model, 100 pF discharged through a 1.5 kΩ resistor.

Note 4: Pin-out numbers for the DAC080X represent the Dual-In-Line package. The Small Outline package pin-out differs from the Dual-In-Line package.

Connection Diagrams

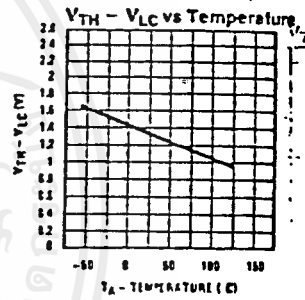
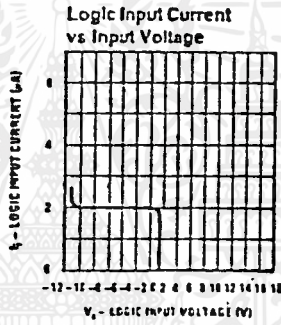
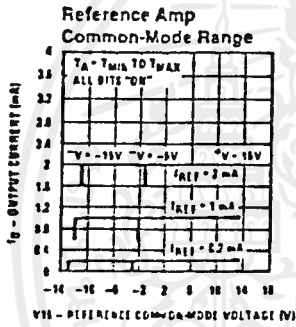
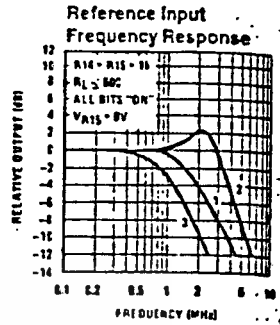
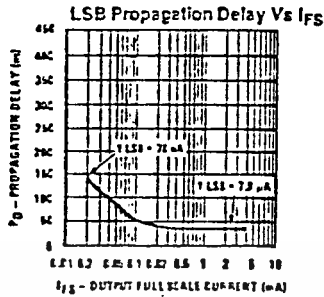
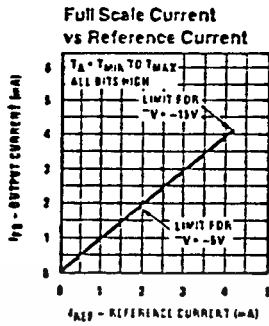

Block Diagram (Note 4)

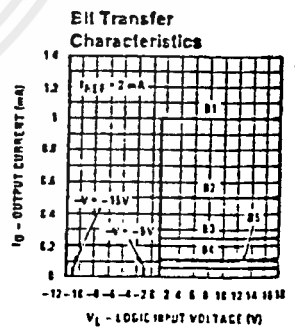
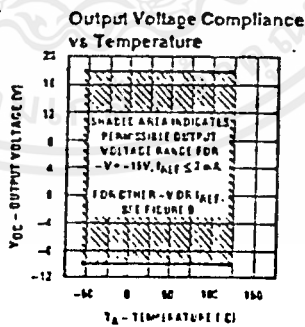
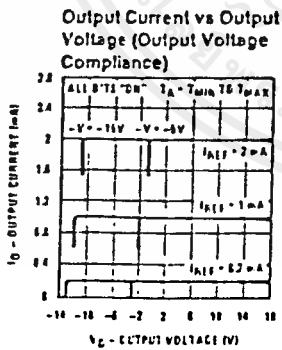

TL/H/5686-2

Typical Performance Characteristics

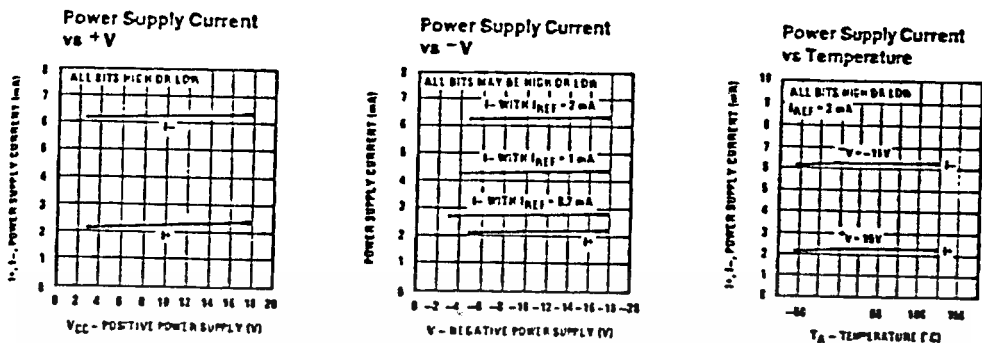
Note: Positive common-mode range is always $(V_{REF} +) - 1.5V$

Note: B1-B4 have identical transfer characteristics. Bits are fully switched with less than 1/4 LSB error, at less than $\pm 100 mV$ from actual threshold. These switching points are guaranteed to be between 0.8 and 2V over the operating temperature range ($V_{IC} = 0V$).

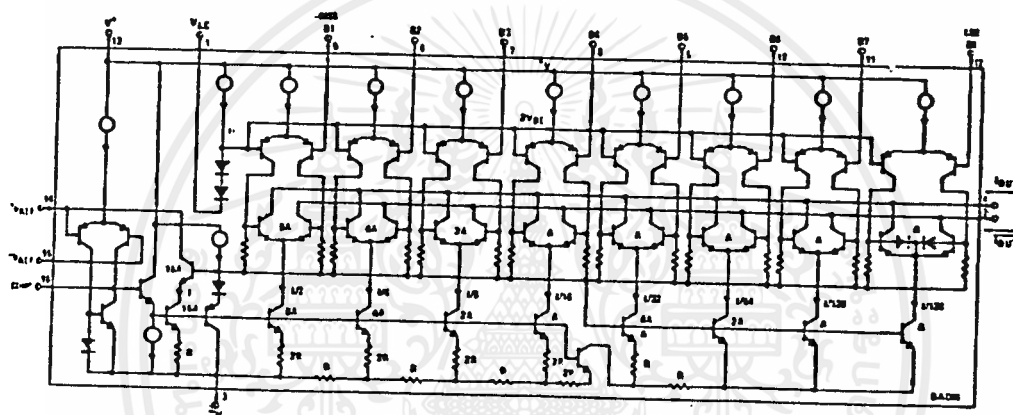
TL/H/5686-3

Typical Performance Characteristics (Continued)

TL/M 5686-4

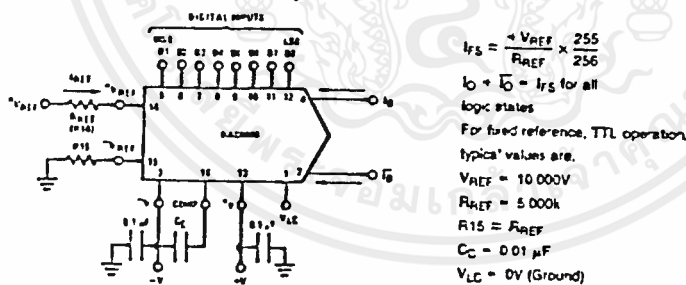
Equivalent Circuit

TL/M 5686-15

Typical Applications (Continued)

FIGURE 2

TL/M 5686-5

FIGURE 3. Basic Positive Reference Operation (Note 4)

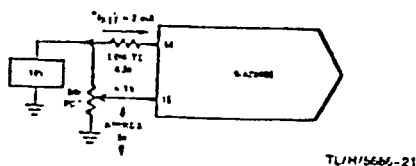
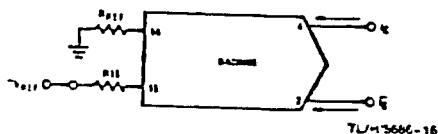

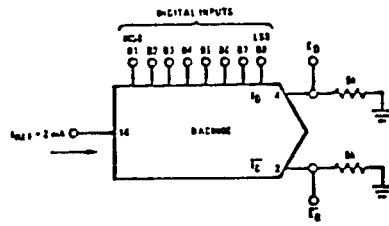
FIGURE 4. Recommended Full Scale Adjustment Circuit (Note 4)

$$I_{FS} = \frac{-V_{REF}}{R_{REF}} \times \frac{255}{256}$$
 Note: R_{REF} sets I_{FS} ; R_{15} is for bias current cancellation.

FIGURE 5. Basic Negative Reference Operation (Note 4)

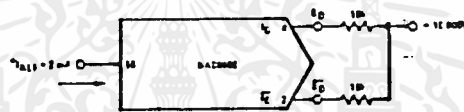
Typical Applications (Continued)

TL/H/5686-17

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	I_0 mA	I_1 mA	E_0	E_1
Full Scale	1	1	1	1	1	1	1	1	1.992	0.000	-9.950	0.000
Full Scale - LSB	1	1	1	1	1	1	1	0	1.984	0.008	-9.920	-0.040
Half Scale + LSB	1	0	0	0	0	0	0	1	1.008	0.984	-5.040	-4.920
Half Scale	1	0	0	0	0	0	0	0	1.000	0.992	-5.000	-4.960
Half Scale - LSB	0	1	1	1	1	1	1	1	0.992	1.000	-4.960	-5.000
Zero Scale + LSB	0	0	0	0	0	0	0	1	0.008	1.984	-0.040	-9.920
Zero Scale	0	0	0	0	0	0	0	0	0.000	1.992	0.000	-9.960

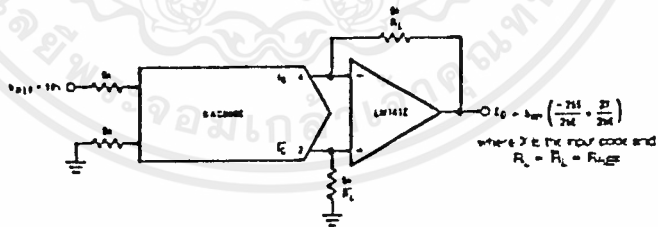
FIGURE 6. Basic Unipolar Negative Operation (Note 4)

TL/H/5686-8

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	E_0	E_1
Pos. Full Scale	1	1	1	1	1	1	1	1	-9.920	+10.000
Pos. Full Scale - LSB	1	1	1	1	1	1	1	0	-9.840	+9.920
Zero Scale + LSB	1	0	0	0	0	0	0	1	-0.080	+0.160
Zero Scale	1	0	0	0	0	0	0	0	0.000	+0.080
Zero Scale - LSB	0	1	1	1	1	1	1	1	+0.080	0.000
Neg. Full Scale + LSB	0	0	0	0	0	0	0	1	+9.920	-9.840
Neg. Full Scale	0	0	0	0	0	0	0	0	+10.000	-9.920

FIGURE 7. Basic Bipolar Output Operation (Note 4)

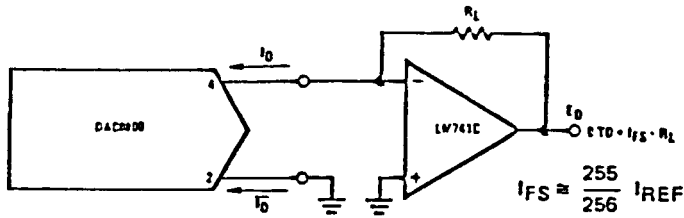
TL/H/5686-18

If $R_1 = R_2$ within $\pm 0.05\%$, output is symmetrical about ground

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	E_0
Pos. Full Scale	1	1	1	1	1	1	1	1	+9.950
Pos. Full Scale - LSB	1	1	1	1	1	1	1	0	+9.880
(+) Zero Scale	1	0	0	0	0	0	0	0	+0.040
(-) Zero Scale	0	1	1	1	1	1	1	1	-0.040
Neg. Full Scale + LSB	0	0	0	0	0	0	0	1	-9.880
Neg. Full Scale	0	0	0	0	0	0	0	0	-9.950

FIGURE 8. Symmetrical Offset Binary Operation (Note 4)

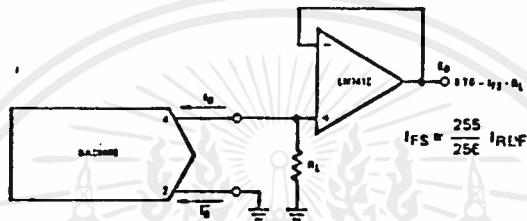
Typical Applications (Continued)

TL/M/5686-19

For complementary output (operation as negative logic DAC), connect inverting input of op amp to I_O (pin 2), connect I_O (pin 4) to ground.

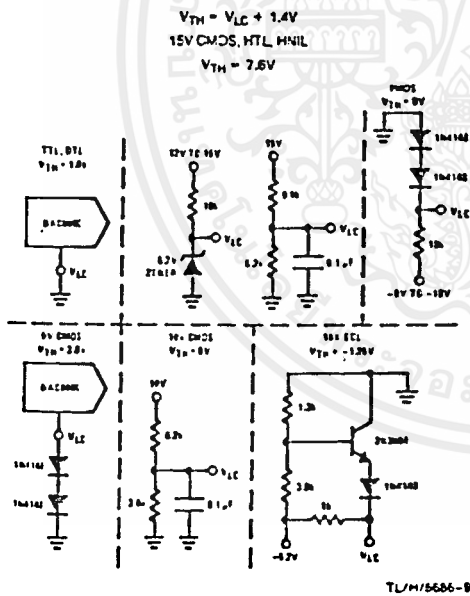
FIGURE 9. Positive Low Impedance Output Operation (Note 4)

TL/M/5686-20

For complementary output (operation as a negative logic DAC) connect non-inverting input of op amp to I_O (pin 2), connect I_O (pin 4) to ground.

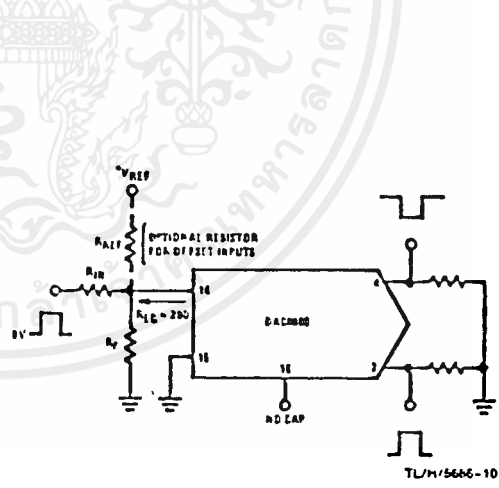
FIGURE 10. Negative Low Impedance Output Operation (Note 4)

TL/M/5686-9

Note: Do not exceed negative logic input range of DAC.

FIGURE 11. Interfacing with Various Logic Families

TL/M/5686-10

Typical values: $R_{IN} = 5k\Omega$, $V_{REF} = 10V$

FIGURE 12. Pulsed Reference Operation (Note 4)

Typical Applications (Continued)

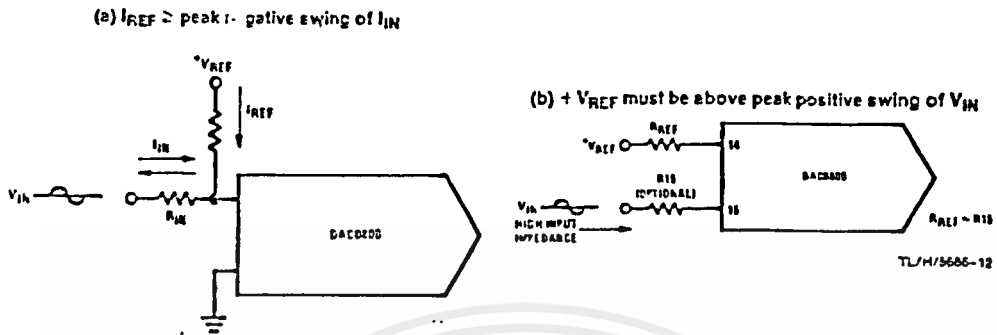

FIGURE 13. Accommodating Bipolar References (Note 4)

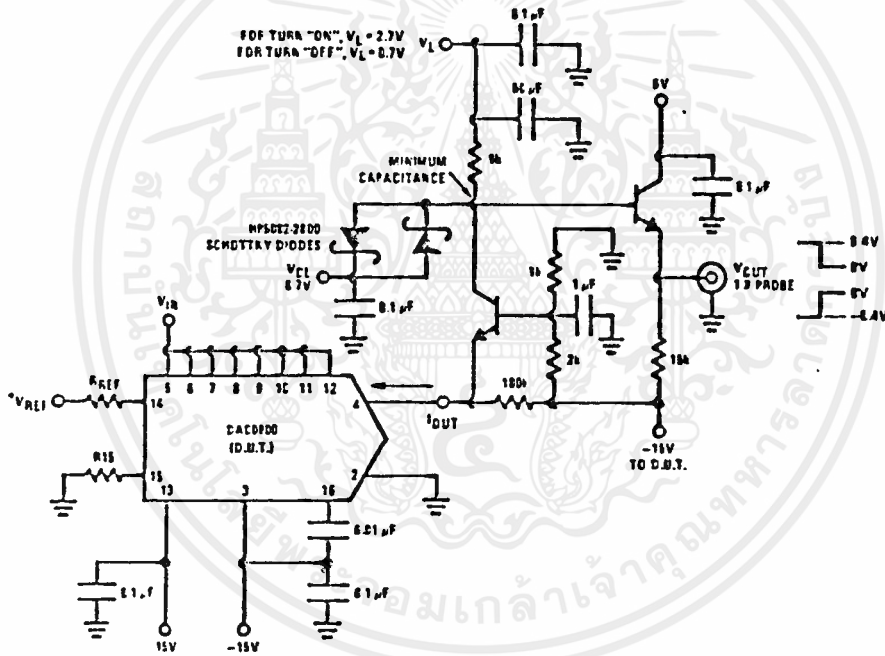
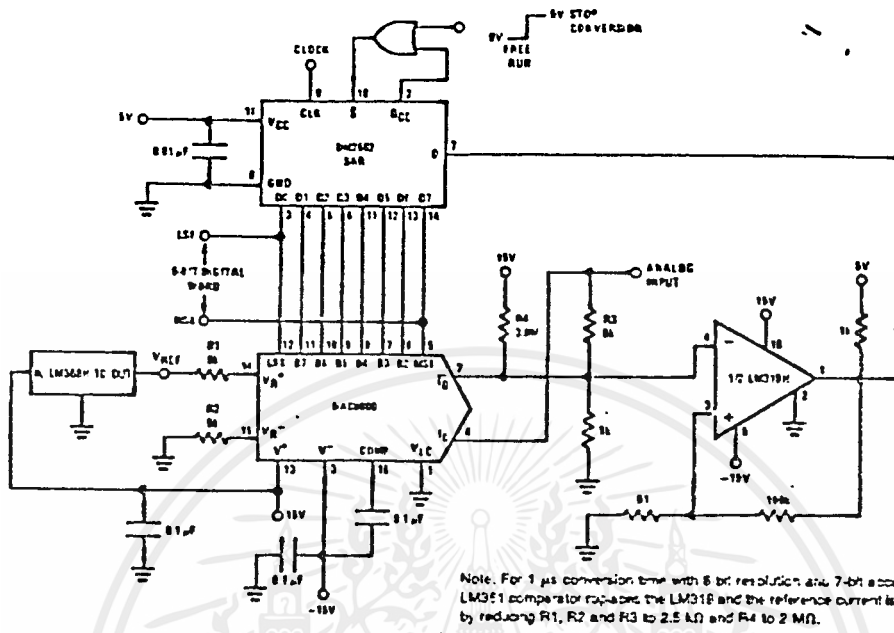

FIGURE 14. Settling Time Measurement (Note 4)

Typical Applications (Continued)

Note. For 1 μs conversion time with 8 bit resolution and 7-bit accuracy, an LM351 comparator replaces the LM318 and the reference current is doubled by reducing R1, R2 and R3 to 2.5 kΩ and R4 to 2 MΩ.

TL/M/5666-B

FIGURE 15. A Complete 2 μs Conversion Time, 8-Bit A/D Converter (Note 4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LM161/LM261/LM361

High Speed Differential Comparators

General Description

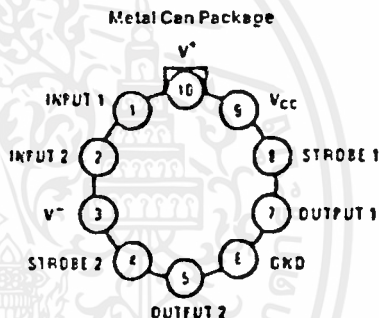
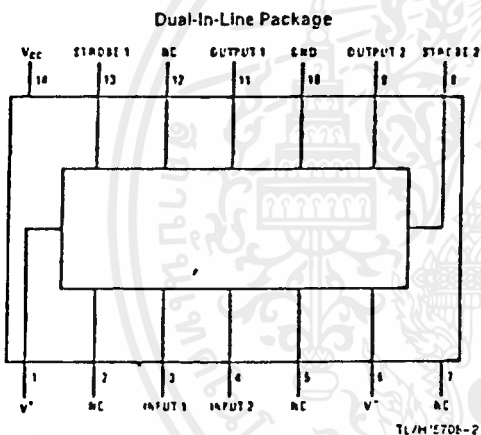
The LM161/LM261/LM361 is a very high speed differential input, complementary TTL output voltage comparator with improved characteristics over the SE529/NES29 for which it is a pin-for-pin replacement. The device has been optimized for greater speed performance and lower input offset voltage. Typically delay varies only 3 ns for over-drive variations of 5 mV to 500 mV. It may be operated from op amp supplies ($\pm 15V$).

Complementary outputs having maximum skew are provided. Applications involve high speed analog to digital converters and zero-crossing detectors in disk file systems.

Features

- Independent strobes
- Guaranteed high speed 20 ns max
- Tight delay matching on both outputs
- Complementary TTL outputs
- Operates from op amp supplies $\pm 15V$
- Low speed variation with overdrive variation
- Low input offset voltage
- Versatile supply voltage range

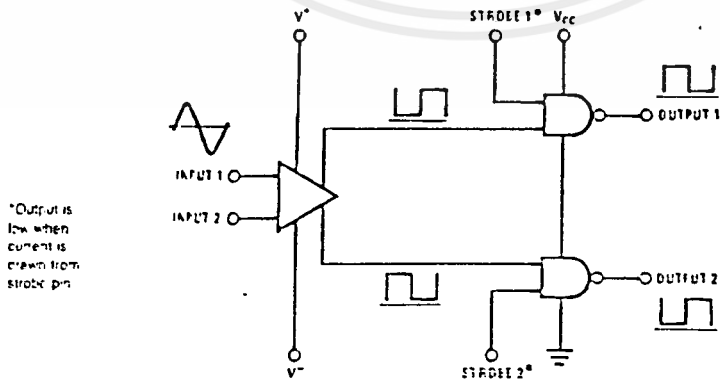
Connection Diagrams

Order Number LM161H, LM261H or LM361H
See NS Package H10C

Top View
Order Number LM161J, LM261J, LM361J,
LM361M or LM361N
See NS Package Number J14A, M14A or N14A

Logic Diagram

Absolute Maximum Ratings (Note 1)

If Military/Aerospace specified devices are required, please contact the National Semiconductor Sales Office/Distributors for availability and specifications. (Note 4)

Positive Supply Voltage, V^+	+16V
Negative Supply Voltage, V^-	-16V
Gate Supply Voltage, V_{CC}	+7V
Output Voltage	+7V
Differential Input Voltage	$\pm 5V$
Output Common Mode Voltage	$\pm 6V$
Power Dissipation	600 mW
Storage Temperature Range	-65°C to +150°C
Operating Temperature Range	T_{MIN} T_{MAX}
LM161	-55°C to +125°C
LM261	-25°C to +85°C
LM361	0°C to +70°C
Lead Temp. (Soldering, 10 seconds)	260°C
For Any Device Lead Below V^-	0.3V

Operating Conditions

	Min	Typ	Max
Supply Voltage V^+			
LM161/LM261	5V		15V
LM361	5V		15V
Supply Voltage V^-			
LM161/LM261	-6V		-15V
LM361	-6V		-15V
Supply Voltage V_{CC}			
LM161/LM261	4.5V	5V	5.5V
LM361	4.75V	5V	5.25V

ESD rating to be determined.

Soldering Information

Dual-In-Line Package	
Soldering (10 seconds)	260°C
Small Outline Package	
Vapor Phase (60 seconds)	215°C
Infrared (15 seconds)	220°C

See AN-450 "Surface Mounting Methods and Their Effect on Product Reliability" for other methods of soldering surface mount devices.

Electrical Characteristics ($V^+ = +10V$, $V_{CC} = +5V$, $V^- = -10V$, $T_{MIN} \leq T_A \leq T_{MAX}$, unless noted)

Parameter	Conditions	Limits						Units
		LM161/LM261			LM361			
		Min	Typ	Max	Min	Typ	Max	
Output Offset Voltage			1	3		1	5	mV
Input Bias Current	$T_A = 25^\circ C$		5	20		10	30	μA
Output Offset Current	$T_A = 25^\circ C$		2	3		2	5	μA
Voltage Gain	$T_A = 25^\circ C$		3			3		V/mV
Output Resistance	$T_A = 25^\circ C$, $f = 1$ kHz		20			20		k Ω
Logical "1" Output Voltage	$V_{CC} = 4.75V$, $I_{SOURCE} = -0.5$ mA	2.4	3.3		2.4	3.3		V
Logical "0" Output Voltage	$V_{CC} = 4.75V$, $I_{SINK} = 6.4$ mA			0.4			0.4	V
Strobe Input "1" Current (Output Enabled)	$V_{CC} = 5.25V$, $V_{STROBE} = 2.4V$			200			200	μA
Strobe Input "0" Current (Output Disabled)	$V_{CC} = 5.25V$, $V_{STROBE} = 0.4V$			-1.6			-1.6	mA
Strobe Input "0" Voltage	$V_{CC} = 4.75V$			0.8			0.8	V
Strobe Input "1" Voltage	$V_{CC} = 4.75V$	2			2			V
Output Short Circuit Current	$V_{CC} = 5.25V$, $V_{OUT} = 0V$	-18		-55	-18		-55	mA

Electrical Characteristics (Continued)

(V⁺ = +10V, V_{CC} = +5V, V⁻ = -10V, T_{MIN} ≤ T_A ≤ T_{MAX}, unless noted)

Parameter	Conditions	Limits						Units
		LM161/LM261			LM361			
		Min	Typ	Max	Min	Typ	Max	
Supply Current I ⁺	V ⁺ = 10V, V ⁻ = -10V, V _{CC} = 5.25V, -55°C ≤ T _A ≤ 125°C			4.5				mA
Supply Current I ⁺	V ⁺ = 10V, V ⁻ = -10V, V _{CC} = 5.25V, 0°C ≤ T _A ≤ 70°C					5		mA
Supply Current I ⁻	V ⁺ = 10V, V ⁻ = -10V, V _{CC} = 5.25V, -55°C ≤ T _A ≤ 125°C			10				mA
Supply Current I ⁻	V ⁺ = 10V, V ⁻ = -10V, V _{CC} = 5.25V, 0°C ≤ T _A ≤ 70°C					10		mA
Supply Current I _{CC}	V ⁺ = 10V, V ⁻ = -10V, V _{CC} = 5.25V, -55°C ≤ T _A ≤ 125°C			18				mA
Supply Current I _{CC}	V ⁺ = 10V, V ⁻ = -10V, V _{CC} = 5.25V, 0°C ≤ T _A ≤ 70°C					20		mA
Transient Response	V _{IN} = 50 mV overdrive (Note 3)							
Propagation Delay Time (t _{pd(0)})	T _A = 25°C		14	20		14	20	ns
Propagation Delay Time (t _{pd(1)})	T _A = 25°C		14	20		14	20	ns
Delay Between Output A and B	T _A = 25°C		2	5		2	5	ns
Strobe Delay Time (t _{pd(0)})	T _A = 25°C		8			8		ns
Strobe Delay Time (t _{pd(1)})	T _A = 25°C		8			8		ns

Note 1: The device may be damaged by use beyond the maximum ratings.

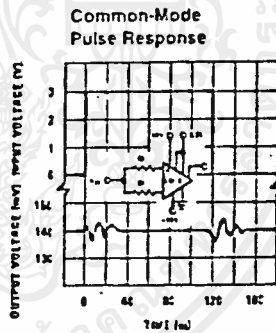
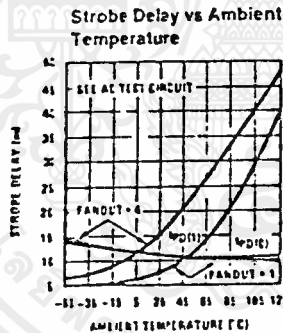
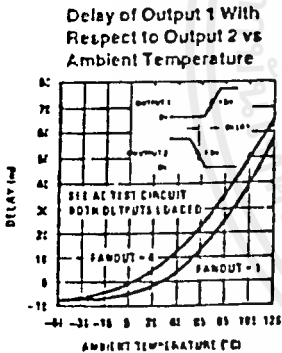
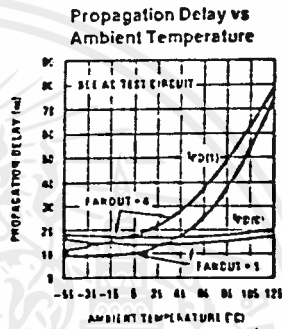
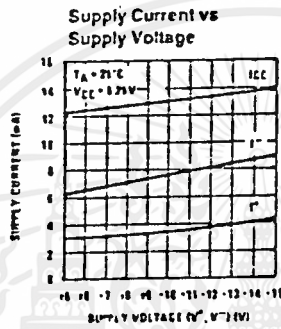
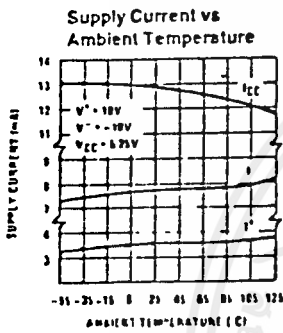
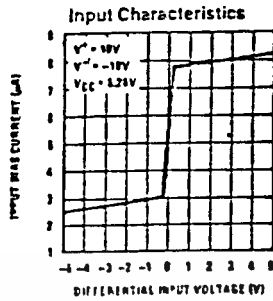
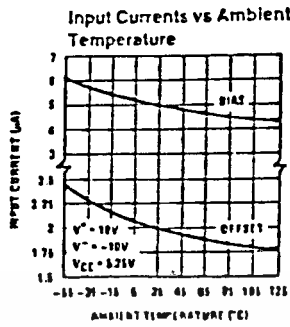
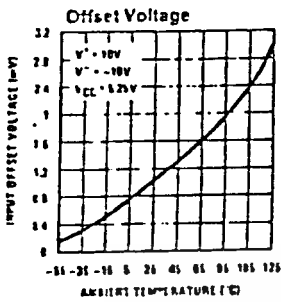
Note 2: Typical thermal impedances are as follows:

	H Package	J Package	N Package
f _{JA}	165°C/W (Still Air) 67°C/W (400 LF/M ² Air Flow)	112°C/W	105°C/W
f _{JC}	25°C/W		

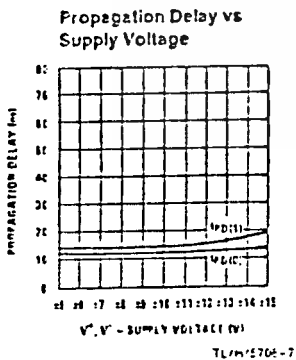
Note 3: Measurements using AC Test circuit. Fanout = 1. The devices are faster at low supply voltages.

Note 4: Refer to RETS161A for LM161M and LM161J military specifications.

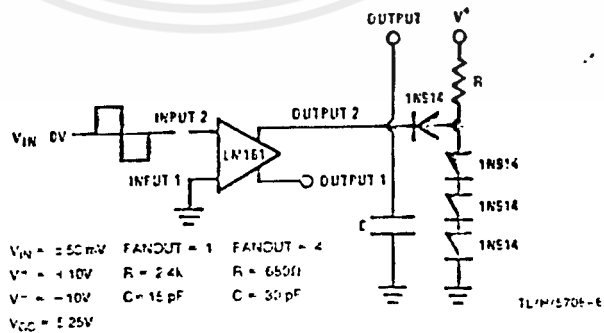
Typical Performance Characteristics

TL/M/5706-5

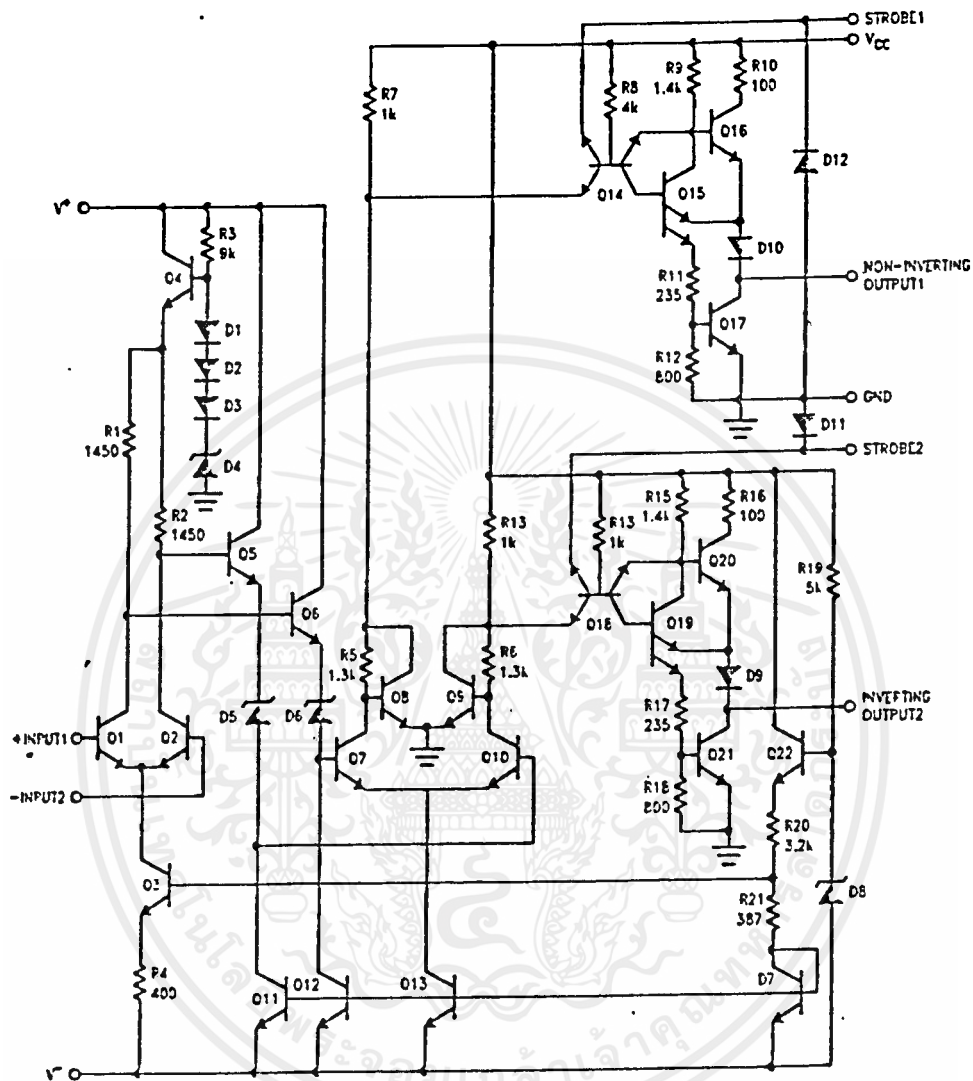

AC Test Circuit

Schematic Diagram

LM161

R10, R16: 85
R11, R17: 205

TL/M/2708-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การที่ปริญญาบัตรนี้ได้สำเร็จลุล่วงลงได้ดีทางผู้จัดทำใคร่ขอขอบคุณบุคคลที่ช่วยทำให้งานชิ้นนี้สำเร็จลงได้ได้แก่

1. รศ.ดร.วิวัฒน์ กิรานนท์ และ อาจารย์ปราโมทย์ วาดเขียน ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความรู้ ความกระจ่าง และกำลังใจ
2. นายมาลิน น้อย อินทสิทธิ์ และนายภิญทรรัตน์ ทับมณี ผู้ช่วยแก้ปัญหา ให้คำปรึกษา และช่วยงานในบางส่วน
3. อาจารย์ภาคไพฑูริย์ และเพื่อน ๆ ที่ให้คำปรึกษา และความช่วยเหลือต่าง ๆ